Josh McDowell
&
Bart Larson

MESİH İSA'NIN TANRILIĞI

YAYINCILIK VE DAĞITIM
TİC. LTD. ŞTİ.
Şemsettin Günaltay Cad.
Günaltay Apt. No: 149/9
Kazasker, Kadıköy - İstanbul
Tel.: (0216) 355 04 00
Faks: (0216) 355 04 02
www.isamesih.org
www.zirveyayincilik.com

Kitabın orijinal adı:
Jesus, A Biblical Defense of His Deity

ISBN: 975-8623-00-1

Basım: Anadolu Ofset – İstanbul, Tel: (0212) 567 13 89
www.anadoluofset.net **e-mail:** anadoluofset@yahoo.com
4. Basım: Mayıs 2008

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Mesih İnancı'nı ilk inceleyişim, bu inançla alay etmek için bir kitap yazma girişimimle başladı. Bu inancın teolojik bir ideoloji veya teolojik terimlerle ifade edilen felsefi bir inanış olduğunu düşünüyordum. Bana göre Mesih İnancı, kurucusunun öğretişlerine dayanan bir dinden öteye gitmiyordu. Her dinde olduğu gibi, bu dinde de bazı temel dini ilkeler ve insanların ayak uydurmaları gereken standartlar vardı.

Geniş bir araştırmadan sonra, Mesih İnancı'nın insan çabalarıyla Tanrı'ya ulaşılan bir din olmadığının farkına vardım. Belirli bir dini tapınış biçimiyle de Tanrı'ya ulaşılmıyordu. Mesih İnancı, Tan-rı'nm Oğlu İsa Mesih aracılığıyla yaşayan Tanrı'yla ilişki içinde olmaktı. Araştırmamın sonucunda bir dinle değil, bir "kişiyle" karşılaşmıştım! Bu kişi kendisi hakkında olağanüstü iddialarda bulunmasının yanı sıra, "benim yaşamım" hakkında da oldukça derin iddialarda bulunuyordu. İsa, umduğumdan tamamen farklı çıkmıştı. Diğer dini önderler kendi öğretişlerini öne çıkarırlarken, İsa Kendisini öne çıkarmakta ve aynı zamanda diğer önderler; "Benim öğretişlerime nasıl karşılık veriyorsun?" diye sorarlarken, İsa; "Benimle olan ilişkin nasıl?" sorusunu soruyordu.

Bu araştırmam sırasındaki kişisel bocalamam beni İsa Mesih'in Kendisiyle yüzyüze getirmişti. Fakat İsa gerçekten de olduğunu iddia ettiği kişi miydi?

Diğer kitaplarda da [Hüküm Gerektiren Bir Kanıt (Evidence That Demands a Verdict), Marangozdan da Öte (More Than a Carpenter), Diriliş Faktörü (The Resurrection Factor) vb.] özetlemiş olduğum, Kutsal Kitap ve tarihsel kaynaklara dayanan kanıtlar, İsa'nın Tanrı Oğlu olduğu yönünde ikna olmamı sağladı.

Yukarıda bahsetmiş olduğum kitapları yazdıktan sonra, Tanrı'nın beden alıp aramızda yaşadığını konu alan bir kitap yazma gereksinimi hissettim. Bart Larson ile beraber yapmış olduğumuz bu çalışmayı ve vardığımız sonuçları sizinle paylaşmaktan büyük sevinç duyuyoruz.

Josh McDowell

BÖLÜM 1

İSA MESİH TANRI'DIR

"Tanrı kimdir?" ve "Tanrı kendisini nasıl göstermiştir?" konulu bir panelde farklı inançlara mensup dini uzmanlara bu soru sorulduğunda her uzmandan farklı cevaplar gelecektir. Bazılarının cevabı diğerleriyle çelişecektir. Gerçeğin göreceli (relative) olmadığı varsayımından yola çıkarsak cevapların hepsinin doğru olamayacağını görürüz. Örneğin, eğer bir kişi "Tanrı kişiseldir" derken diğeri "Tanrı kişisel değildir" diyorsa, o zaman mutlaka bir kişi yanılıyordur. Tanrı'yı kim doğru bir şekilde açıklayabilir? Tanrı'yı tüm gerçekliği ile açıklayacak bir kişi varsa, o da Tanrı'nın Kendisi'dir.

Öyleyse panel katılımcılarından birisi kalkıp kendisinin Tanrı olduğunu ilan ederse ve "YOL, GERÇEK ve YAŞAM BENİM!" derse ne olurdu?
Bu durumun değerlendirmesi zor değildir. Bu kişi, ya yücelik hayaline kapılmış bir deli, ya hayatının yalanını atan bir yalancı, ya da Tanrı'nın Kendisi'dir.

Mesih İsa'nın Kendisi için ileri sürdüğü iddia da bunun aynısıdır. Mesih İsa'nm sadece iyi ahlâklı veya iyi bir öğretmen olduğunu söylemek söz konusu bile olamaz. İyi ahlâklı bir kişi isteyerek veya istemeyerek yalan söylemez, özellikle de Tanrı olduğunu ileri

sürmez. İyi ahlâklı bir kişi kendisini iman ve tapınma aracı yapmaz ve binlerce kişinin kendi adı uğruna, inançları için ölmelerine izin vermez. Bu doğrularla yola çıkarak, Tanrı'yla ilgili gerçeği görebileceğimiz bazı yollara bakalım.

Tanrı Kendisini Göstermiştir

Bu kitabın yazarları Tanrı'nın kendisini çeşitli yollarla göstermiş olduğuna inanıyorlar. Bu yollar Tanrı'nın iki büyük esini olan Kutsal Kitap ve İsa gerçekleri göz önüne alınarak açıkça görülebilir.

İlk olarak Kutsal Kitap'ı ele alalım: Diğer inançların kutsal kitaplarının aksine "Kutsal Kitap" Tanrı'nın Sözü olduğunu açıkça iddia ediyor. Mesih'in tanrısallığıyla ilgilenenlerin birçoğu Kutsal Kitap'm Tanrı tarafından esinlenmiş olduğunu kabul ederler. O halde biz de bu incelememizde Kutsal Kitap'in tarihsel olarak güvenilir olduğunu, Tanrı'nın Sözü olduğunu ve Mesih'in Tanrı olup olmadığını anlamamızı sağlayacak bir kitap olduğunu varsayacağız.

Bu varsayımımızın neden bu kadar önemli olduğunu açıklarken, tarafsız olacağız. Mesih'in tanrısallığını reddeden dini grupların çoğu, Kutsal Kitap'tan bahsederken genellikle kendi "kutsal" yazılarını övüp Kutsal Kitap'ı aşağılıyorlar. Bu şekilde davranmakla, tutundukları dal olan Mesih İsa'nın öğretişlerine ve ana tarihsel kaynağı Yeni Antlaşma'ya ters düşmüş veya onu reddetmiş oluyorlar. (Bir kişi Mesih İsa'nın öğretişlerine önem vermiyorsa, Mesih İnanlısı olduğunu veya Mesih İnancına sempati duyduğunu iddia etmesi boşunadır).

Bazıları, Kutsal Kitap esininin günümüzde geçerliliğini yitirdiğini ileri sürmektedir. Fakat bu iddia da kabul edilebilir bir iddia değildir. Kutsal Kitap'in değiştirildiği ve aslından uzaklaşıldığı iddiası kabul edilemez. Yeni Antlaşma'nın bütün veya parçalar halinde 24.600 adet tarihsel kopyası vardır (Tarihte en iyi korunmuş ikinci belge, 643 kopya ile Homeros'un yazdığı İlyada ve Odessa'dır). Elimizde bulunan Yeni Antlaşma'nın tüm kaynakları yok edilse bile, ilk inanlıların İ.S. 325 yılına kadar kaleme aldıkları yazılar bir araya getirilerek (on bir ayet dışında) Yeni Antlaşma'yı

yeniden oluşturmak mümkündür. Mesih İnanlısı olmayan tarihçiler de itiraf etmeliler ki, tüm tarihsel belgelere uygulanan bilimsel ve tarihsel standartlara göre, Yeni Antlaşma'nın yüzde doksan dokuzu kanıtlanmıştır. Yeni Antlaşma'nın verdiği mesajın doğruluğunu tartışabilirsiniz fakat tarihsel gerçekliğini asla![1]

Kutsal Kitap, öğretiş konularında tek yetkinin kendisinde olduğunu iddia eder (2. Timoteos 3:16-17). Kutsal Kitap'ın içeriğine ters düşen tüm kitaplar, yazılar veya öğretişler Mesih İnanlılarınca reddedilmelidir. Kutsal Yazılar bu konuyu çok açık bir biçimde ifade ediyor. Yahuda şöyle yazmıştır: "Bu arada sizi, kutsallara ilk ve son kez emanet edilmiş olan iman uğrunda mücadeleye özendirmek üzere yazma gereğini duydum" (Yahuda 3).[2] Kutsal Yazılar, Kutsal Kitap'a ekleme ve çıkarma yapılmasına izin vermiyor. Pavlus şöyle der: "...Biz ya da gökten bir melek bile, size bildirdiğimiz müjdeye ters düşen bir müjde bildirirse, lanet olsun ona!" (Galatyahlar 1:8, bkz. Vahiy 22:19; Yasa'nın Tekrarı 4:2).

Diğer kaynaklar Kutsal Kitap'ta olduğu gibi tanrısal esinle ilgili iddialarda bulunuyorsa, bunlar Kutsal Kitap'ın ışığı altında değerlendirilmelidir. Tanrı Kendisiyle çelişemez. O halde tanrısal esinden bahseden yazarlar veya öğretmenler, Kutsal Kitap'a ters düşmemelidir. Eğer ters düşüyorlarsa Tanrı'nın esiniyle konuşmuyorlar anlamına gelir.

Burada söz konusu olan, Mesih'in tanrısallığına inanılması gerektiği veya anlaşılması gerektiği değil, Mesih'in tanrısallığının Tanrı Sözü'nde öğretilip öğretilmediğidir. Başlangıçta bu düşünce insanın aklına uygun düşmese de, bu gerçek olmadığı anlamına gelmez. Evren, insan aklına ters düşen fakat gerçek olduğu bilinen şeylerle doludur (Yer çekimi, ışığın doğası...vb.). Kutsal Kitap, Tanrı'nın insan aklıyla kavranılamayacağını öğretir (Eyüp 11:7; 42:2-6; Mezmur 145:3; Yeşaya40:13; 55:8,9; Romalılar 11:33). Bu nedenle, tam olarak anlasak da anlamasak da Tanrı'nın Sözüne kulak vermeli, Tanrı'nın kendisini açıklamasına izin vermeliyiz.

Tanrı'nın kendisini İsa Mesih'te göstermesi esiniyle ilgili Kutsal Yazı şöyle diyor:

"Tanrı, eski zamanlarda peygamberler aracılığıyla birçok kez ve çeşitli yollardan atalarımıza seslendi. Bu son çağda da her şeyin mirasçısı olarak belirlediği ve aracılığıyla evreni yarattığı kendi Oğlu'yla bize seslenmiştir. Oğul, Tanrı'nm yüceliğinin parıltısı ve O'nun varlığının Öz görünümüdür. Kudretli sözüyle her şeyi devam ettirir. Günahlardan arınmayı sağladıktan sonra, yücelerde ulu Tanrı'nın sağında oturdu" (İbraniler 1:1-3).

İsa Mesih Tanrı'nın "yaşayan" Sözüdür. Mesih bize Baba'yı gösterir. İzleyicilerinden biri; "Bize Baba'yı göster" (Yuhanna 14:8) dediğinde İsa şöyle karşılık verdi: "Bunca zamandır sizinle birlikteyim, beni daha tanımadınız mı? Beni görmüş olan, Baba'yı görmüştür" (ayet 9). Elçi Pavlus İsa'yı, "Görünmez Tanrı'nın görüntüsü" (Koloseliler 1:15) olarak nitelendirmiştir. O halde, bu kitapta da ele alınacağı gibi, İsa'ya bakmak ve O'nu dinlemek, Tanrı'ya bakmak ve Tanrı'yı dinlemekle aynıdır.

Sonuç (Ana Konu) Nedir?

Eğer Mesih, Tanrı'nın insan şeklindeki görünümü ise, o zaman O'nun sözleri dinlenmeli, O'na saygı gösterilmeli ve hatta O'na tapınılmalıdır. Bunun anlamı şudur: Galaksileri, samanyolunu ve tüm yıldızlar kümesini yaratan Tanrı, insan olup aramızda yaşadı, yeryüzünde yürüdü ve Kendi yaratmış olduğu insanlar tarafından öldürülmeye boyun eğdi. O'nun ölümü iyi bir adamın ölümünden çok daha öte bir ölümdü. O tüm zamanların en yüce kurbanı ve sınırsız sevginin göstergesiydi. Bu şartlar altında İsa'yı herhangi bir insan gibi algılamak, O'na hakaret sayılır. Bireyin, yaşamını Mesih'in öğretişlerine göre yönlendirmemesi büyük bir kayıptır.

Öte yandan, eğer Mesih İsa Tanrı değil de Tanrı'nın yaratmış olduğu varlıklardan biri olsaydı, yaşamı, ölümü ve öğretişlerine saygı duyulabilirdi. Fakat O'na Tanrı'nın Kendisi olarak tapınmak büyük bir hata olurdu. Tanrı'nın yerine konulan bir puttan başka birşey olmazdı. Kutsal Kitap, putperestlik konusunda taviz vermez. Tanrı kendi görkemini başkasına vermeyeceğini söyler (Yeşaya

42:8; 48:11). Kendisinden başka bir ilahın veya ilahların olmayacağını söyler (Yeşaya 45:5,21-22; Yeremya 10:6; 1. Korintliler 8:4-6). Ve sadece Tanrı'ya tapınmamız gerektiğini vurgular (Yasa'nın Tekrarı 6:13-14; Matta 4:10). İşte, İsa ya Tanrı'dır ya da Tanrı değildir. O'na yanlış bir şekilde inanmak da bir putperestlik şeklidir.

Kişiler, geçmişte almış olduğu öğretilerden dolayı bu değerlendirmenin karmaşık olduğunu düşünebilir. Mesih'in tanrısallığından yana veya karşıtı olan tartışmalar yapılabilir. Eğer bir kişiye Tanrı'nın bir olduğu ve İsa'nın da yaratılan insanlardan biri olduğu öğretilmişse, ilk okuyuşta Kutsal Kitap'tan bu görüşü destekleyen ayetler bulması zor olmaz. Öte yandan, eğer bir kişiye Tanrı'nın Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un birleşimi olduğu ve Oğul'un bu eşitliğini bırakıp İsa'nın kişiliğinde insan bedeni almış olduğu öğretilmişse, Kutsal Kitap'ta bu görüşü destekleyen ayetler bulunabilir. Burada önemli olan, hangi durumun en açık olduğunu bulmak değil, en iyi kanıtın hangi duruma ait olduğunu tespit etmek ve Kutsal Yazılar'in gerçekte neyi öğrettiğini ortaya koymaktır.

İki farklı düşünceyi göz önünde tutarak, Mesih İsa'nın Tanrı olmadığı iddiasını kanıtlamak için örnek gösterilen ayetlere bakarak uygun bir cevap verebiliriz. İlerleyen bölümlerde, Kutsal Yazılar'da Tanrı için kullanılan adların ve niteliklerin tümünün İsa için de kullanılmış olduğunu göstereceğiz. İsa'ya tapınıldığını ve O'na dua edildiğini Kutsal Yazılar'dan gösterip karşıt görüşleri cevaplandıracağız. Kilise tarihinde, Mesih İsa'nın tanrısallığına olan inancın, her zaman muhafazakâr doğru görüş olduğunu belgeleyeceğiz.

Açıkçası her iki görüş doğru olamaz. Eğer bu durum, ciddiyet konusunu tartışmak olsaydı çok daha kolay olurdu. Fakat buradaki konu, bu görüşlerden hangisinin doğru olduğu konusudur (Romalılar 10:2).

Terimlerin Tanımı

Mesih'in tanrısallığıyla ilgili ayetleri daha iyi anlamak için Tanrı'nın, Üçlübirlik'in, Mesih İsa'nın kişiliğinin ve doğasının uygun tanımları önceden bilinmelidir:

1. Tanrı: Kutsal Yazılar Tanrı'nın kişisel, akıllı, sevgi dolu, adil, sadık, sonsuz, yaratıcı ve insanla dinamik bir ilişkide bulunduğunu öğretir. Tanrı'nın nitelikleri iki grupta özetlenebilir: "Genel" nitelikler ve "ahlâki" nitelikler. Robert Passantino şöyle diyor: "Tanrı (genel nitelikleriyle) eşsiz, sonsuz, değişmez, herşeye gücü yeten, herşeyi bilen, her yerde olan, üçlübirliğe sahip bir ruh ve kişidir." [3] Passantino tanımlamasına şöyle devam ediyor: "Tanrı'nın kutsallığı, doğruluğu, sevgisi ve gerçeği O'nun ahlaki nitelikleridir." [4] Mesih İnancı, Tanrı'nın evreni yönettiğini, tek egemen güç olduğunu ve Tanrı'nın Nasıralı İsa olarak beden alıp bu dünyada yaşadığını öğretir.

2 . Üçlübirhk: Tüm gerçeğin ve varlığın dışında sadece Tanrı Üçlübirliğe sahiptir. Tanrı'nın Üçlübirliğe sahip olduğunu söylemekle, O'nun Kutsal Yazılar'daki kişisel doğasını tanımlamış oluruz. Tanrı'nın Üçlübirlik kavramıyla Kendisini sonsuz olarak üç kişilikte (Baba, Oğul ve Kutsal Ruh) göstermiş olduğunu belirtmek istiyoruz. Baba, Oğul ve Kutsal Ruh, tek olan Tanrı'nın ta Kendisidir.

Anlatmak istediğimiz şunlar DEĞİL:

(1) Bir Tanrı ve üç ilah vardır.

(2) Bir Tanrı ile üç isimli, üç özellikli bir kişi vardır.

(3) Bir Tanrı ile üç kişiliğe ayrılmış olan bir kişi vardır.

(4) Bir "aileye" ait olan üç Tanrı vardır.

(5) Varolan tek Tanrı şizofreniktir.

Üçlübirliğin Kutsal Kitap'a dayalı öğretisi şöyle özetlenebilir:

Tek gerçek olan Tanrı (Yeşaya 43:10; Yasa'nın Tekrarı 6:4) Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'tan oluşur. Kutsal Kitap'ta Tanrı'nın her üç özelliği de "Tanrı'nın Kendisi" olarak açıklanır. Baba, Tanrı olarak anılır (Galatyalılar 1:1; Titus 1:4; v.b.). Oğul veya Söz (logos) şu ayetlerde Tanrı olarak tanımlanır: Yühanna 1:1, 14; Elçilerin İşleri 20:28; Yuhanna 20:28; Titus 2:13; İbraniler 1:8, vb. Çeşitli ayetlerde Kutsal Ruh, Tanrı'nın Kendisi olarak tanımlanır (Elçilerin

İşleri 5:3-4; 1. Yuhanna 4:2-3; İbraniler 10:15-16). Üçlübirlikteki teklik kavramı, Matta 28:19'da Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un bir 'isim' (Grekçe'de tekil şahıs) altında anılmasıyla net bir şekilde görülür.

Bu kitabın amacı Üçlübirlik öğretişini savunmak değildir. Bir kişi, Mesih'in tanrısallığına inanmışsa, Tanrı'nın Baba, Oğul ve Kutsal Ruh olarak var olduğuna inanması sorun olmaz. Kutsal Kitap'ın Üçlübirlik konusunda söyledikleri hakkında bir araştırma yapmak isteyenler için incelenebilecek ayetler: Matta 3:16-17; Markos 1:9-11; Luka 1:35; 3:21-22; Yuhanna 3:34-36; 14:26; 16:13-15; Elçilerin İşleri 2:32-33; 38-39; Romalılar 15:16, 30; 1. Korintliler 12:4-6; 2. Korintliler 3:4-6; 13:14; Efesliler 1:3-14; 2:18-22; 3:14-17; 4:4-6; 2. Selanikliler 2:13-14; 1. Timoteos 3:15-16; İbraniler 9:14; 10:7; 10-15; 1. Petrus 1:2; vb.

3. İsa Mesih: "İsa Mesih" hem bir isim, hem de bir unvandır. "İsa" adı "Yeşua" ve "Yoşua" kökeninden gelir. Anlamı "Yehova-Kurtarıcı" veya "Rab kurtarır" demektir. "Mesih" unvanı da Grekçe "Messiah" kelimesinden gelir (veya İbranice "Maşiak" kelimesinden gelir). Mesih "meshedilmiş olan" demektir. Mesih unvanının kullanımında "kral" ve "kâhin" anlamları da yer alır. Bu unvan, Eski Antlaşma önbildirilerinde vaadedilen kral ve başkahinin İsa olduğunu gösterir.

Bunun da ötesinde İsa'nın insan doğasına ve tanrısal doğaya sahip olduğuna inanırız. Aynı şekilde İsa'nın tamamen Tanrı ve tamamen insan olduğuna inanırız.

Kutsal Kitap'ta İsa'nın hem Tanrı hem de insan oluşu şöyle açıklanır:

> "Mesih İsa'da olan düşünce sizde de olsun. Mesih, Tanrı özüne sahip olduğu halde, Tanrı'ya eşitliği sımsıkı sarılacak bir hak saymadı. Ama yüceliğinden soyunarak kul özünü aldı ve insan benzeyişinde doğdu. İnsan biçimine bürünmüş olarak ölüme, çarmıh üzerinde ölüme bile boyun eğip kendisini alçalttı. Bunun için de Tanrı O'nu pekçok yükseltti ve O'na her adın

üstünde olan adı bağışladı. Öyle ki, İsa'nın adı anıldığında göktekiler, yerdekiler ve yer altındakilerin hepsi diz çoksun ve her dil, Baba Tanrı'nın yüceltilmesi için İsa Mesih'in Rab olduğunu açıkça söylesin" (Filipililer 2:5-11).

Tanrı'nın, Üçlübirliğin ve İsa'nın bu tanımlarından sonra, Mesih'in tanrısallğıyla ilgili kutsal yazılardaki kanıtlara bakmaya başlamadan önce bir soruyu daha cevaplamaya çalışacağız.

Tanrı Neden İnsan Oldu?

Bizler gibi ölümlü olan insanlar, sonsuz olan Tanrı'yi nasıl anlayabilir? Doğru, iyilik, veya güzellik gibi soyut kavramları anlamamız oldukça zordur. Güzelliği güzel bir somut nesnede veya iyiliği iyi bir insanda görürüz. Peki, Tanrı'yı nasıl görüyoruz? Tanrı'nın kişilik Özelliklerini nasıl anlayabiliriz?

Tanrı, insanların anlayacağı bir şekilde, insan bedeni alarak, kendisini insanlara göstermesiyle anlaşılabilir. Beden almış olan bu kişi, Tanrı'nın sonsuzluğunu ve her yerde olma halini temsil etmese de, (bunun için zaman ve mekan uygun değildir), Tanrı'nın doğasını açıkça ifade edebilirdi.

Yeni Antlaşma'nın mesajı da budur. Pavlus, "Tanrı'nın tüm doluluğu bedence Mesih'te bulunuyor" (Koloseliler 2:9) der. İnsanlar sonsuz olan Tanrı'yı biraz olsun anlayabilsinler diye, Tanrı Sözü İsa, insan olup aramızda yaşadı.

Tanrı'nın insan olmayı seçmesinin ikinci bir nedeni de, Tanrı ve insan arasındaki uçuruma köprü olmaktır. Eğer İsa sadece yaratılmış bir insan olsaydı, ölümlüyle ölümsüz, yaratıcıyla yaratılan, kutsal olanla kutsal olmayan şeklinde tanımlayabileceğimiz Tanrı ile insan arasındaki büyük boşluk giderilemezdi. Tanrı'yı tanıya-bilmemiz için Tanrı'nın bize gelmesi şarttı. Yaratılanlar arasından hiçbir varlık Tanrı'yla insan arasındaki dev uçuruma köprü olamaz. Bu bir çamur parçasının heykeltraşı anlamasma ve onun seviyesine ulaşma isteğine benzer. Tanrı, içindeki sevgiden dolayı, ilk adımı atıp aramıza geldi ve herkesin O'nu tanıyabilmesi için gelebileceği bir yol açmak istedi.

BÖLÜM 2

İSA MESİH TANRI'NIN İSİM VE UNVANLARINA SAHİPTİR

Mesih'in tanrısallığıyla ilgili en büyük tartışmalardan biri, İsa'nın yaşadığı zamanlarda gerçekleşmiştir. İsa, Eski Antlaşma'da Tanrı için kullanılan isimleri ve unvanları üzerine alıp, insanların Kendisini bu isimlerle çağırmasına izin vermiştir. Yahudi din önderleri bu duruma o kadar sinirlenmişlerdi ki, İsa'yı dine hakaretten öldürmek istediler. Yahudi yetkililerinin, bu Galileli öğretmenin Yüce Tanrı olduğunu iddia ettiğinden hiçbir şüpheleri yoktu.

Şimdi birisi karşı çıkarak, 'İsa'nın bu tanrısal isimleri ve unvanları üzerine alması, O'nu Tanrı'yla bir yapmaz' diyebilir. Birçok kişi aynı isme ve unvana sahip olabilir. Veya John Smith adlı bir şahıs, aynı zamanda hem bir adam, hem bir koca, hem de bir satış müdürü olabilir. Ancak bazı isim ve unvanlar vardır ki, sadece bir kişiye ait olur. Örneğin; sadece bir 'Birleşik Devletler Başkanı' unvanı vardır... Sonuç olarak Kutsal Kitap'm İsa için kullandığı birçok isim ve unvan sadece Tanrı'ya aittir.

Yahve (Yehova)

Mesih İsa, Yahudilerce en çok saygı duyulan Tanrı'nın Yahve adını Kendisi için kullanmıştır.

Tanrı bu ismi ilk kez Mısır'dan Çıkış 3'te halkına açıklamıştır. Musa Tanrı'ya, "Seni hangi isimle çağırayım?" diye sorunca Tanrı şöyle karşılık vermiştir:

> "Ben, Ben Olanım... İsrail oğullarına; Beni size BEN'im gönderdi diyeceksin" (Mısır'dan Çıkış 3:13-14).

BEN'im sözü Yahve kelimesi değildir. Bu kelime Mısır'dan Çıkış 3:15'teki Yahve kelimesinin de türediği 'olmak' kelimesinden gelir. Tanrı'nın Musa'ya söylemiş olduğu "Ben, Ben Olanım" unvanı 15 ayette kısaltılmış biçimde açıklanan Yahve kelimesinin, sonsuz bir şekilde ifade edilişidir. Eski Antlaşma'nın Yunanca çevirisi olan Septuagint, Mısır'dan Çıkış 3:14'teki BEN'im kelimesini 'ego eimi' olarak yansıtmıştır (İsa zamanında konuşma dili Grekçe olduğundan, Yeni Antlaşma bu dilde yazılmıştır).

Mesih İsa'nın zamanında BEN'im kelimesinin Grekçe (ego eimi) kullanımı, İbranice'deki Yahve kelimesinin karşılığıydı. Metne bağlı olarak, "BEN'im" kelimesinin vurgulu bir biçimde söylenişiydi (Yuhanna 9:9).

Mesih İsa, birçok kez sadece Tanrı için kullanılan 'ego eimi' kelimesini kendisi için kullanmıştır. Bunun en açık örneğini Yuhanna 8:57-59'da görüyoruz: "'Sen daha elli yaşında bile değilsin. İbrahim'i de mi gördün?' dediler. İsa, 'size doğrusunu söyleyeyim, İbrahim doğmadan önce BEN (ego eimi) varım.' O zaman İsa'yı taşlamak için yerden taş aldılar." Mesih İsa'nın bu iddiasından dolayı Yahudiler O'nu öldürmek istediler. Eski Antlaşma bu konuda oldukça açıktır: Tanrı'ya hakaret etmenin bedeli taşlanarak öldürülmekti (Levililer 24:16).

Mesih İsa bu unvanı başka durumlarda da kullandı. Aynı bölümün başlarında şöyle diyor: "Benim (ego eimi) O olduğuma iman etmezseniz günahlarınızın içinde öleceksiniz" (Yuhanna 8: 24). Yahudilere hitap ederken yine şöyle demiştir: "İnsanoğlu'nu yukarı kaldırdığınız zaman benim (ego eimi) O olduğumu anlayacaksınız" (Yuhanna 8: 28). Grekçe metinde 'O' üçüncü tekil şahıs olarak yer almamaktadır.

Mesih İsa sürekli olarak tanrısallığını doğruladı. Yahudi tapınak bekçileri ve Romalı askerler, İsa çarmıha gerilmeden bir gece önce O'nu tutuklamaya geldiklerinde, "İsa, 'kimi arıyorsunuz?' diye sordu. 'Nasıralı İsa'yı' diye karşılık verdiler. İsa onlara 'Ben'im' (ego eimi) dedi" (Yuhanna 18:4). O'nun iddiasının ve kişiliğinin gücü karşısında duramadılar.

Mesih İsa'nm Tanrılığına inanmış olan Yeni Antlaşma yazarları, O'nu Eski Antlaşma'daki Yahve olarak tanıtmakta bir sakınca görmemişlerdir.

Markos İncili'nin başında Yeşaya'nın şu sözleri yer alır: "Çağıranın sesi: Çölde Rab'bin (Yahve) yolunu hazırlayın, bozkırda Allah'ımız için büyük bir yol düz edin" (Yeşaya 40:3). Markos bu ayetin, Vaftizci Yahya'nın, İsa'nm yolunu hazırlamasıyla gerçekleştiğini belirtmiştir (Markos 1:2-4; Yuhanna 1:23 ile karşılaştırınız).

Pavlus, Yoel 2:32'yi aktarmıştır: "Ve vaki olacak ki, her kim Rab'bin ismini çağırırsa, kurtulacak." Pavlus bu ayeti Mesih İsa'yla bağdaştırarak, "Rab'be yakaran herkes kurtulacaktır" demiştir (Romalılar 10:13).

Petrus da Yoel'deki aynı ayeti aktarmıştır: "O zaman Rab'be yakaran herkes kurtulacaktır" (Elçilerin İşleri 2:21). İnsanlar kurtulmak için ne yapmaları gerektiğini sorduklarında Petrus onlara, "Tövbe edin, her biriniz İsa Mesih'in adıyla vaftiz olsun..." (Elçilerin İşleri 2:38). Rab'bin (Yahve) adıyla kurtuluşa erişeceklerini söyledikten sonra, Petrus İsa Mesih'in adıyla vaftiz olmaları gerektiğini söylüyor. Petrus, Mesih'in Tanrı olduğuna inanmamış olsaydı, o zaman insanları Yahve adıyla vaftiz olmaya çağırırdı.

Herhalde İsa'nın öğrencilerinin, O'nun Tanrı olduğunu kabul etmelerinden çok, O'nun düşmanlarının, İsa'nın Tanrı olduğu iddiasını anlamaları daha da önemlidir. Bir hukuk mahkemesinde düşman tanık, her zaman güçlü bir kanıttır. Örneğin, ileride de gösterileceği gibi Mesih İsa şöyle demiştir:

> “Ben ve Baba biriz.”
>
> Yahudiler O'nu taşlamak için yerden yine taş aldılar. İsa onlara, 'Size Baba'dan kaynaklanan birçok iyi işler gösterdim’

dedi. 'Bu işlerden hangisi için beni taşlıyorsunuz?' Yahudiler şöyle cevap verdiler: 'Seni iyi işlerden Ötürü değil, küfür ettiğin için taşlıyoruz. İnsan olduğun halde Tanrı olduğunu ileri sürüyorsun'" (Yuhanna 10:30-33).

Yahudi önderlerin, İsa'nın kim olduğunu iddia ettiğini anladıklarına hiç şüphe yok. İsa'nın düşmanlarının O'nu suçlaması, yaptığı şeylerden dolayı değil, Tanrı olduğunu ileri sürdüğü içindir.

Tanrı

Yeni Antlaşma'da Tanrı için kullanılan kelime Grekçe'den gelen "Teos" kelimesidir (Eski Antlaşma'da İbranice "Elohim" kelimesinin eş anlamlısı). Birkaç özel durumda İsa'yı sahte tanrılardan ayırmak için bu ad kullanılmıştır.

Kutsal Kitap'a dayalı Yahudi-Hıristiyan tek gerçek Tanrı görüşü, Hindu ve Budistlerin, bireyin gerçek kişiliğinin Tanrı'yla veya tek gerçekle bir olduğu görüşüne zıttır. Örneğin, Hinduların çoğu "ben Tanrıyım" diyebilir ve binlerce izleyicilerine de aynı şeyi öğretirler. Zaten kendisinin Tanrı olduğuna içtenlikle inanan bir kişinin, Tanrı'yı Mesih İnancı anlayışında aramasına veya kişisel bir Kurtarıcıya gereksinimi yoktur. Yeni Antlaşma için durum farklıdır. Tek Tanrılı Yahudi inancında Tanrı'yla insan arasındaki ilişki oldukça açık bir biçimde çizilmiştir. Kültürel olarak, İsa Tanrı'nın kendisi değilse O'na Tanrı denilemezdi (Yasa'nın Tekrarı 6:4). Çünkü Yahudi düşüncesinde "başka ilahlar" olamazdı.

C. S. Lewis şöyle yazmıştır:

"Bir görüş, İsa'nın böyle iddialarda bulunmadığını, izleyicilerinin O'nun hikâyesini abarttıklarını ve efsane o kadar büyüdükten sonra, İsa'nın böyle şeyler söylediğini ileri sürer. Bunun doğru olması oldukça zordur, çünkü İsa'nın izleyicilerinin tümü Yahudiydi. Yani, sadece bir tek Tanrı'nın varlığına inanan, başka bir Tanrı'nın olmasının olanaksız olduğunu düşünen bir toplumun üyeleri, İsa'nın Tanrı olduğunu ileri sürüyor-

lardı. Dini bir önder hakkında böyle saçma bir uydurmaya inanması olanaksız olan bir toplumda, bu yanlışın yayılması mantıksızdır. Öte yandan, İsa'nın izleyicilerinden veya Yeni Antlaşma yazarlarından hiçbirisinin, bu öğretişe hemen sarılmadıkları izlenimini ediniyoruz." [2]

Tanrı, yaratmış olduğu insandan ayrı durmuştur. İnsanlar Tanrı'nın bir uzantısı değildiler. Aşağıda, Yeni Antlaşma'da Mesih'in Tanrı olarak adlandırıldığı onbir örneği inceleyebilirsiniz:

1) Mesih'in meleklerden ve peygamberlerden üstün olduğu anlatılan İbraniler'in birinci bölümünde, kitabın yazarı şöyle diyor: "Ey Tanrı (Teos), tahtın sonsuzluk boyunca kalıcıdır" (İbraniler 1:8). Bu aktarma Mezmur 45:6-7'den alınmıştır. Bu ayette Tanrı, Tanrı'ya hitap etmektedir.

2) 2. Petrus, Mesih'i "Tanrı" (Teos) olarak adlandırarak şöyle der; "İsa Mesih'in kulu ve elçisi ben Simun Petrus'tan, Tamımız ve Kurtarıcımız İsa Mesih'in doğruluğu sayesinde, bizimkiyle eşdeğer bir imana kavuşmuş olanlara selam" (2. Petrus 1:1). Burada İsa Mesih kelimesi, Tanrı ve Kurtarıcı kelimelerine açıklayıcı olarak kullanılmıştır. Burada kullanılan "Tanrımız ve Kurtarıcımız İsa Mesih" tanımı, Grekçe'de bir kişi anlamında kullanılır. Yani, İsa Tanrı ve Kurtarıcı'dır.

3) Aynı durum, Pavlus'un Titus'a yazdığı şu cümlede de görülür: "Bu arada, mübarek ümidimizin gerçekleşmesini, ulu Tanrı ve Kurtarıcımız İsa Mesih'in, yücelik içinde gelmesini bekliyoruz" (Titus2:13).

4) Dirilişten şüphe eden Tomas şöyle demiştir: "O'nun ellerinde çivilerin izini görmedikçe, çivilerin izine parmağımla dokunmadıkça ve elimi böğrüne sokmadıkça inanmam" (Yuhanna 20:25). İsa Tomas'a göründüğünde şöyle dedi: "Parmağını uzat, ellerime bak, elini uzat, böğrüme koy. İmansız olma, imanlı ol!" (a. 27).

Tomas, Mesih İsa'ya şöyle karşılık verdi: "Rab'bim ve Tanrım (Teos)" (a. 28). Tomas bu sözleriyle İsa'ya hitap etmektedir. Tomas, Mesih'in tanrısallığı ve rabliğiyle ilgili olan her iki unvanı da kullanmıştır. Mesih İsa, Tomas'ı hakaret etmekle azarlamamış, tersine bu tanrısallık unvanlarını kabul etmiştir.

5) Elçilerin İşleri 2:36 şöyle diyor: "Tanrı, sizin çarmıha gerdiğiniz bu İsa'yı, hem Rab, hem Mesih yapmıştır." 39. ayette şöyle yazılmışın "...Tanrımız olan Rab..." Ve işte Rab (a. 36) olan Mesih aynı zamanda Tanrı'dır (a. 39). Elçilerin İşleri 10:36 bu bildiriyi "herşeyin Rabbi" vurgusuyla güçlendiriyor.

6) Elçilerin İşleri 16:31 ve 34, Rab İsa'ya inanmanın Tanrı'ya inanmak olduğunu belirtir.

7) Vahiy 7:10-12, 17 şöyle der: "Yüksek sesle 'Kurtarış, taht üzerinde oturan Tanrımıza ve Kuzuya özgüdür' diye bağırıyorlardı. Bütün melekler, tahtın, ihtiyarların ve dört yaratığın çevresinde duruyordu. Tahtın önünde yüzüstü yere kapanıp, Tanrı'ya tapınarak şöyle diyorlardı: 'Amin, Övgü, yücelik ve bilgelik, şükran ve saygı, güç ve kudret, sonsuzlara dek Tanrımızın olsun. Amin... Çünkü tahtın ortasında olan Kuzu, onların gözlerinden bütün yaşları silecek.'" 10. ayette, Tanrı tahtta otururken, 17. ayette Kuzu (İsa) tahttadır. 17. ayette tahtın ortasında oturan kimdir? Tahtın ortasında İsa'nın olduğunu söylemek, buna rağmen O'nun tanrısallığını reddetmek Tanrı'ya hakarettir.

8) Elçilerin İşleri 18:25'te şöyle yazılmıştır: "Rab'bin yolu... İsa'yla ilgili gerçekler...." 26. ayetteki "Tanrı yolu" ile aynıdır.

9) Mesih'in diğer bir adı da "Tanrı bizimle" anlamına gelen "İmanuel" (Yeşaya 7:14) kelimesidir. Matta 1:23'te bu unvan açıkça İsa'nın Kendisine verilmiştir: "İşte kız gebe kalıp bir oğul doğuracak. O'nun adını İmanuel koyacaklar. İmanuel, 'Tanrı bizimle' demektir."

10) Yeşaya 9:6'da şöyle yazılmıştır: "Çünkü bize bir çocuk doğdu, bize bir çocuk verildi; ve reislik onun omzu üzerinde olacak, ve onun adı: Muhteşem Öğütçü, kadir Allah, Ebediyet Babası, Selamet Reisi çağırılacak." İsa Mesih'le ilgili bu önbildiri, O'nun adlarından birinin İbranice karşılığı "El Gibbor" olan "Yüce Tanrı" olacağını bildirmektedir. Aynı tanım, Yeşaya 10:21'de Yahve adı için de kullanılmıştır. Kutsal Ruh, bebek İsa'yı bu unvanlarla tanıtmıştır. Bu adlar, bebek İsa'nın doğasını ifade etmek için kullanılmadıysa, bu önbildiri yalan durumuna düşmüş olur. Bu durumda, "O'nun adı şudur..." veya "adının anlamı şudur..." gibi önbildiriler boşuna söylenmiş olur.

Herbert C. Leupold şöyle diyor: "İşte O'nun karakteri böyle olacak... O'na bu isimlerin verilmesinin nedeni, isimlerde belirtilen kişi olması nedeniyledir" [3] Eğer İsa, 'Yüce Tanrı' değilse, o halde ne 'Muhteşem Öğütçü', ne de 'Barış Prensi 'dır.' Eğer İsa bunlardan biri değilse, neden böyle terimler kullanalım? Hiçbir ilgisi yoksa, bir adın anlamını açıklamaya ne gerek var? Fakat tüm Yeşaya kitabının ve Eski Antlaşma'nm da belirttiği gibi, Mesih 'Muhteşem Öğütçü' ve 'Barış Prensi'dir (Yeşaya 42 ve 49; Zekeriya 9:9-10; Mika 5:4). Yeni Antlaşma'nın da kanıtlamış olduğu gibi O, Yüce Tanrı'dır (Yuhanna 1:1; Titus 2:13).

11) Yuhanna 1:1, 14'te şöyle yazılmıştır: "Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı (Teos)... Söz, insan olup aramızda yaşadı. Biz de O'nun yüceliğini, Baba'dan gelen lütuf ve gerçekle dolu olan biricik Oğul'un yüceliğini gördük." Mesih'in tanrısallığını Yuhanna 1:1 kadar açıkça belirten bir ayet bulamazsınız. 'Söz' kelimesinin İsa'dan bahsetmekte olduğu konusunda hiçbir şüpheye yer yoktur. Çünkü 14. ayette "Söz, insan olup aramızda yaşadı" cümlesi Mesih'in tanrısallığının kanıtıdır. Yuhanna 1:1 ve 14. ayetler Söz'ün 'Tanrıyla' olduğunu, 'Tanrı' olduğunu ve 'beden aldığını' belirtir.

Bu ayetleri okuduktan sonra Mesih'in tanrısallığını reddetmek için, Yuhanna 1:1 'in yanlış çevirilmiş veya yanlış yorumlanmış olduğunu kabul etmek gerekir. Yuhanna 1:1'i yanlış çevirmenin

yollarından biri de 'Söz Tanrıydı' cümlesini 'Söz bir tanrıydı' olarak çevirmektir. Bu şekilde çevirmek yanlıştır, çünkü Grekçe metinde Tanrı'dan önce 'bir' tanım edatı kullanılmamaktadır.

Grek dili öğrencilerinden Bruce Metzger, Chicago Üniversitesi profesörlerinden Dr. Ernest Cadman Colwell'in, Grekçe tanım edatlarıyla ilgili bir çalışmasından şu alıntıyı aktarıyor:

> "Belirli bir yalın haber kipi, fiilden sonra geldiğinde, tanım edatına sahiptir. Fiilden önce gelirse, tanım edatı kullanılmaz.... Yuhanna İncili'nin açılış ayeti, bu kuralın uygulanabileceği pasajlardan birisidir. Bu kurala göre, yalın haber kipi belirli isim olarak çevrilebilir. Tanım edatının yokluğu (Teos'tan önce) haber kipi fiilden önce geldiğinde, haber kipini belirsiz veya nitel yapmaz. Sadece metin gerektirirse haber kipi belirsiz olur. Yuhanna İncili'ndeki bu metin, böyle bir anlam gerektirmemektedir. Bu sonuç tuhaf karşılanmamalıdır, çünkü Yuhanna'nın girişinde böyle başlayan kitap, Tomas'ın itirafıyla sonuca ulaşmaktadır." [4]

Kutsal Kitap dillerinde uzman olan F. F. Bruce, bu kelimenin 'bir tanrı' olarak çevrilmesinin korkunç bir çeviri hatası olacağını belirterek, isimlerde belirsiz tanım edatını kullanmanın, yalın haber kipi yapılarında sık kullanıldığını yazmıştır.[5]
Bu nedenle, Yuhanna 1:1 Yeni Antlaşma'da Mesih'in tanrısallığını en açık bir şekilde açıklayan ayettir. Bu ayetin dilbilgisel yapısı, dünyanın en ünlü Grekçe ve Kutsal Kitap uzmanları tarafından tartışılmıştır. Bu ayeti şu şekilde düzenleyebiliriz: "Hiçbir şey var olmadan önce, Söz vardı. Söz, Tanrı'yla yakın bir ilişki içerisindeydi, ve Tanrı neyse, Söz de O'ydu."

F. F. Bruce'un da birinci ayetle ilgili olarak belirttiği gibi "...güç Tanrı'dır ve Söz'ün Kendisi Tanrı'ydı...." [6]

Bazen insanlar, Mesih İsa'nın nasıl olur da hem 'Tanrı' hem de 'Tanrı'yla birlikte' olabileceğini soruyorlar. Bunun cevabı, Üçlübirlik kavramındadır: Üç sonsuz kişilikte olan tek Tanrı.

Yuhanna 1:1'deki Söz, Üçlübirlik'teki Kişilerden birisiyle birlikteydi ve Söz'ün Kendisi Tanrı'nın Kendisiydi.

"Uluslararası Yol" (The Way International) olarak tanınan bir grup, İsa'nın 'Söz' olma fikrine karşı, "Biz nasıl sözlerimizle kendimizi anlatıyorsak, Tanrı'nın kendini anlatımı da İsa'dır" yorumunu yapıyor. Bu grup, Mesih İsa'nın Tanrı anlamında Söz olduğuna inanmıyor. Bu yorumu desteklemek için grup, Yuhanna l:l-18'in İsa'dan bahsetmediğini, Tanrı'dan bahsettiğini ileri sürer. Eğer bu ayetler Mesih İsa'dan bahsediyorsa, sadece Tanrı'ya ait olan özelliklerin İsa'da da olduğu kabul edileceği için, bunun doğru olmadığını iddia ederler. Yani, ellerinden geldiğince Yuhanna l'deki ayetlerden Mesih İsa'yı çıkarıp, bu ayetlerin sadece Tanrı'dan bahsettiğini ileri sürüyorlar.

Aslına bakarsanız, yaptıkları yorumda birçok yanlış vardır. Birincisi, Yuhanna l'deki O, O'nu ve O'nda gibi kişilik zamirleri Mesih İsa'dan değil de, sadece Tanrı'dan bahsediyorsa, pek anlam ifade etmezler. Çünkü, Yuhanna 1'in temel amacı, insanların Mesih İsa'ya inanmalarını sağlamaktır. Bu İncil'in ana ayetlerinden birinde Yuhanna şöyle der: "Ne var ki yazılanlar, İsa'nın, Tanrı'nın Oğlu Mesih olduğuna iman edesiniz ve iman ederek O'nun adıyla yaşama kavuşasınız diye yazılmıştır" (Yuhanna 20:31). Bu nedenle, Yuhanna'nın giriş bölümünün, kitabın ana temasıyla bağdaşması oldukça mantıklıdır.

İkincisi, Yuhanna l:l-18'de söylenenlerin hepsi, aynı kitapta veya Yeni Antlaşma'nın diğer ayetlerinde tekrar edilmiştir:

Yuhanna Bölüm 1	Parallel Ayetler
3. ve 10. ayetler: “O dünyayı yarattı.”	İsa dünyanın yaratılmasında aktifti (İbraniler 1:1-2, 8-13; Koloseliler 1:16-18).
4. ayet: "Yaşam O'ndaydı.”	İsa "yaşam ekmeği," "diriliş ve yaşam," "yol, gerçek ve yaşam" olduğunu söylemiştir (Yuhanna 6:35, 48, 51; 11:25; 14:6). Yuhanna 20:31 İsa'ya inanmakla insanların yaşama kavuşacağını söyler.
4 ve 9. ayetler: “İnsanların ışığıydı” ve "gerçek ışık" idi.	Mesih İsa, “dünyanın ışığı” olduğunu söylemiştir (Yuhanna 8:12; 9:5).
10. ayet: “O dünyadaydı.”	Kim? Mantıksal olarak bu ayet, İsa'yı işaret etmektedir. Yuhanna İncili boyunca üzerinde durulan nokta, İsa'nın yeryüzüne gelişidir (Yuhanna 3:17; 6:33, vb.).
11. ayet: "Kendi yurduna geldi, ama kendi halkı O’nu kabul etmedi.”	Yahudiler Tanrı'yi tanıyorlardı. Tanrı'yı değil İsa'yı reddettiler (bkz. Yuhanna 3:32). İsa'yı reddederek, Tanrı'nın isteğini yaptıklarını sanıyorlardı.
12. ayet: "Ancak, kendisini kabul edip adına iman edenlerin hepsine, Tanrı 'nın çocukları olma hakkını verdi.”	Yuhanna, insanların İsa'ya inanmaları gerektiğini söylüyor (Yuhanna 3:16-18; 5:24; 12:44; 20:31 vb.) İsa sonsuz yaşam veriyor (Yuhanna 10:28).

Alfa ve Omega - İlk ve Son

Alfa ve Omega terimleri, Tanrı'yı muhteşem bir şekilde tanımlamaktadır. Gökler yıldızlarla dolmadan ve evren varolmadan önce, Tanrı vardı. Tanrı, sonsuzluktan sonsuzluğa uzanır. Yaratılış 1:1 'de şöyle yazılmıştır: "Başlangıçta Tanrı..." Alfa (İlk) ve Omega (Son) unvanları sadece Tanrı'ya yaraşır.

Bu adlar Tanrı'nın sonsuz doğasını ifade etmek için kullanılır. O, tüm yaradılışın kaynağı ve amacıdır. Hiçbir yaratılan, ilk ve son olduğu iddiasında bulunamaz.

Kutsal Yazılar'da Mesih İsa ve Tanrı, Alfa ve Omega, İlk ve Son olarak adlandırılır:

Tanrı	İsa Mesih
Yeşaya 41:4: "Ben Rab, birinci ve sonuncularla beraber, ben O'yum."	Vahiy 1:17-18: "İlk (protos) ve son (eskatos) Ben'im. Diri olan Ben'im. Ölmüştüm, ama işte sonsuzluklar boyunca diri kalacağım."
Yeşaya 48:12: "Ben O'yum; ilk Ben'im, son da Ben'im."	Vahiy 2:8: "Ölmüş ve yaşama dönmüş, ilk ve son olan şöyle diyor...."
Vahiy 1:8: "Var olan, var olmuş ve var olacak olan, gücü her şeye yeten Rab diyor ki, 'Alfa ve Omega Ben'im.'"	Vahiy 22: 12-16: "İşte tez geliyorum.... Alfa ve Omega, birinci ve sonuncu, başlangıç ve son Ben'im... Ben İsa... bu tanıklığı size iletsin diye meleğimi gönderdim...."
Vahiy 21:6-7: "Alfa ve Omega, başlangıç ve son Ben'im... Susamış olana, yaşam suyunun pınarından karşılıksız olarak vereceğim. Galip gelen bunları miras alacak. Ben ona Tanrı olacağım, o da bana oğul olacak."	

Yukarıda, Vahiy kitabından aktarılan ayetlerin önemi görmezden gelinemez. Bu ayetler, Mesih'in tanrısallığını açıklayan en güçlü ve en açık örneklerdendir. İki ilk ve iki son, iki Alfa ve iki Omega olamaz.

RAB

'Rab' kelimesi, Eski ve Yeni Antlaşma'da, Tanrı'dan ve Mesih İsa'dan bahsederken kullanılır. Eski Antlaşma'da Rab kelimesinin karşılığı İbranice 'Adonay'dır. Yeni Antlaşma'da ise karşılığı 'Kurios' olarak geçer. Adonay ve Kurios kelimeleri, Tanrı'yı tanımlamak için Yahudilerce kullanılmaktaydı.
Yeni Antlaşma'da 'Kurios' kelimesinin birisi genel, diğeri kutsal iki anlamı vardı. Genel kullanımı, saygı ifade etmek amacıyla kullanılan 'baş' veya 'efendi' anlamına geliyordu. Kutsal kullanım ise 'tanrısallık' anlamındaydı. Bazı Yeni Antlaşma ayetlerinde 'Rab' terimi, Mesih İsa'ya saygı amacıyla kullanılır (Yuhanna 4:11). İlk Mesih İnanlıları, Yahudiler gibi monoteist (tek tanrılı) olduklarından 'Rab' kelimesini İsa için kutsal anlamda kullanmaları, Mesih'in Tanrı olduğunu düşündükleri konusunda güçlü bir kanıttır. Hogg ve Vine'nin de belirttikleri gibi:

> "İsa'yı, Tanrı için kullanılan 'Rab' kelimesiyle adlandırmaları, İsa'yla Tanrı'yi bir tuttukları anlamına gelir. İsa'ya Rab diyenlerin dünyadaki tek monoteist (tek tanrılı) inanca sahip insanlar oldukları hatırlanırsa, kullandıkları Rab kelimesi büyük önem taşır. Yaratıcıyı yaratmış olduğu bir insana benzetmek ve insanla bir tutmak, belki pagan (putperest) bir filozofun yapabileceği, fakat bir Yahudinin asla cesaret edemeyeceği bir şeydi." [7]

İmparatorlarına Tanrı gibi tapınan Romalılar, birbirlerini "Sezar Rab'dir" diye selamlarlardı. İlk Mesih İnanlıları'na ve Yahudiler'e Romalılarca eziyet edilmesinin sebeplerinden birisi de, İmparator'a 'Rab' demeyi reddetmeleriydi. Bu uygulama, Mesih İnanlıları'nın Tanrı anlamında kullandığı "İsa Rab'dir" sözünün önemini gösteriyor.

Kutsal Yazılar'da, kutsal anlamda İsa'ya Rab denildiğini gösteren birçok açık örnek bulunuyor. Pavlus şöyle diyor: "Bunun için şunu bilmenizi istiyorum: Tann'nın Ruhu aracılığıyla konuşan hiç kimse, 'İsa'ya lanet olsun!' demez. Kutsal Ruh'un aracılığı olmadan da hiç kimse, 'İsa Rab'dir' diyemez" (1. Korintliler 12:3). Bazı kişiler, "İsa'nın Rab'bim olduğuna inanıyorum, ama O'nun Tanrı olduğunu sanmıyorum" diyerek, İsa'nın tanrısallığına karşı çıkabilirler. Burada sorulması gereken önemli soru, 'Rab' kelimesiyle söylenmek istenenin ne olduğudur. Herkes, "İsa Rab'dir" diyebilir ve hatta bazıları bunu 'efendi' anlamında da kullanabilir, fakat Pavlus'un bahsettiği bu değildir. Burada birkaç şey, Pav-lus'un, Mesih İsa'nın tanrısallığından bahsettiğini gösterir:

1. Pavlus 1. Korintlilerin 12. bölümüne, ruhsal armağanlardan bahsederek başlar ve Korintlilerin put tanrılara tapınmaya yönlendirildikleri gerçeğini ele alır. Bu sahte tanrılara karşıt olarak (a. 1-2), Pavlus içinde Kutsal Ruh olan hiç kimsenin, İsa'ya lanet edemeyeceğini ve Kutsal Ruh olmadan hiç kimsenin "İsa Rab'dir" diyemeyeceğini söyler. Yani, Rab İsa tapınılmaya layık olan gerçek Tanrı'dır.

2. 3. ayette Pavlus Kutsal Ruh'u, İsa'yı ve Tann'yı bir tutar. 4-6. ayetler de şunu gösteriyor:

4. ayet: çeşitli armağanlar fakat aynı Ruh.

5. ayet: çeşitli hizmetler, fakat aynı Rab (ör. İsa, ayet 1).

6. ayet: çeşitli etkiler, fakat aynı Tanrı.

Eğer İsa Tanrı değilse, 5. ayette neden eşit olarak ele alınır? 11 ve 18. ayetlerde ise Kutsal Ruh ve Tanrı, eş anlamlı adlarmış gibi ele alınır.

Mesih'in tanrısallığını reddeden bir kişiye, Rab'be dua edip etmediği sorulacak olursa, bu kişinin; "Hangisinden bahsediyorsun?" diye sorması gerekir. İşte sorun da buradadır. Yeni Antlaşma'nın her yerinde, Tanrı'ya ve İsa'ya Rab deniliyor. Bu soruyu sorduğunuzda alacağınız genel cevap şöyle olur: "Tanrı'ya dua ediyorum, fakat İsa'ya dua etmeye inanmıyorum." Buna karşılık olarak, Yeni Antlaşma'da Mesih İsa'ya Rab olarak beş kez dua edildiğini görüyoruz:

1. Elçilerin İşleri 7:59-60'ta, İstefan İsa'ya Rab olarak dua eder. Onun inancına göre, İsa'ya kendi ruhunu teslim edebilecek kadar güçlü biri olduğunu görüyoruz. Sonra İstefan diz üstü çökerek; "Ya Rab, bu günahı onlara yükleme!" diyor. Hellenistik dönemdeki dindar bir Yahudi, Tanrı'dan başka hiç kimseye dua etmezdi.

2. 1. Korintliler l:2'de Pavlus kutsallara şöyle yazar: "Mesih İsa'da kutsal kılınmış ve kutsal olmaya çağrılmış olan sizlere ve hepimizin Rabbi İsa Mesih'in adını her yerde anan herkese...."

3. Pavlus 2. Korintliler 12:8-9'da "bedendeki diken"den bahsederken şöyle der: "Bundan kurtulmak için Rab'be üç kez yalvardım. Ama O bana dedi ki 'Lütfum sana yeter. Çünkü gücüm, güçsüzlükte tamamlanır.' İşte, Mesih'in gücü üzerimde bulunsun diye, güçsüzlüklerimle sevinerek, daha çok övüneceğim."

4. 1. Yuhanna 5:13-15'te şöyle yazılmıştır: "Ben bunları Tanrı Oğlu'nun adına iman eden sizlere, sonsuz yaşama sahip olduğunuzu bilesiniz diye yazdım. Tanrı'nın önünde güvenimiz şu ki, O'nun isteğine uygun ne dilersek bizi işitir. Her ne dilersek, bizi işittiğini bildiğimize göre, O'ndan dilemiş olduklarımızı aldığımızı da biliriz." 'O,' 'O'nun' ve 'O'ndan' gibi kişilik zamirleri Tanrı'nın Oğlu'ndan bahsetmektedir (a. 13).

5. Elçilerin İşleri 8:24'te Şimon şöyle der; "Benim için Rab'be yalvarın da söylediklerinizden hiç biri başıma gelmesin" (16. ayette İsa "Rab'dir").

Petrus ve Pavlus, Mesih İsa'nın "herşeyin Rabbi" olduğunu ileri sürerler (Elçilerin İşleri 10:36; Romalılar 10:12). Pavlus, ayrıca 1. Korintliler 2:8'de şöyle söyler: "Anlasalardı, görkemli Rab'bi çarmıha germezlerdi." Görkem Rab'bi kimdir? Mezmur 24:10'da şöyle yazılmıştır: "Kimdir O görkem kralı? Orduların Rab'bi; Görkem kralı O'dur" (ayrıca bkz. Mezmur 96:7-8).

2. Korintliler 4:4-5'te Pavlus İsa'ya şu şekilde Rab der: "Tanrı'nın görüntüsü olan Mesih'in yüceliğini bildiren müjdenin ışığı imansızların üzerine doğmasın diye, bu çağın ilahı onların zihinlerini kör etmiştir. Biz kendimizi ilan etmiyoruz; ama Mesih İsa'yı Rab, kendimizi de İsa'nın uğruna kullarınız ilan ediyoruz." O halde Mesih Tanrı'nın benzeyişinde olan Rab'dir.

Pavlus, Yeşaya'nın Eski Antlaşma'da Yahve (Yehova) için kullanmış olduğu aynı benzetmeyi, İsa'nın Rab olduğunu açıklamak üzere kullanır:

Tanrı	**İsa Mesih**
"Tanrı benim ve başkası yoktur... Her diz önümde çökecek, her dil bana and edecek, diye söz ağzımdan doğrulukla çıktı, ve geri dönmez. Doğruluk ve güç ancak Rab'dedir" (Yeşaya 45:22-24).	"İsa'nın adı anıldığında, göktekiler, yerdekiler ve yer altındakilerin hepsi diz çöksün ve her dil, Baba Tanrı'nın yüceltilmesi için Isa Mesih'in Rab olduğunu açıkça söylesin" (Filipililer 2:10-11).

Eski Antlaşma uzmanı ve bir Ferisi olan Pavlus, bu benzetmeyi yanlışlıkla kullanmış olamaz.

Mesih İsa, Kendisini "Sept'in Rabbi" olarak tanıtmıştır. Bu iddia, Sept'in yaratıcısı olduğu anlamına gelir. Mısır'dan Çıkış 31:13, 17'de Tanrı şöyle der: "Benim Sept günlerimi gerçekten tutacaksınız, çünkü o, sizinle benim aramda nesilierinizce bir alamettir; ta ki sizi kutsayan Rab'bin ben olduğunu bilesiniz... O, İsrailoğulları ile benim aramda ebediyen bir alamettir..." Yahudiler için Yahve, hem Sept'in yaratıcısı, hem de Sept'in Rabbi'ydi. Bazı Ferisiler, Sept gününde İsa'nm, öğrencilerinin ürün toplamalarına izin verdiği için O'nu eleştirirken, Mesih İsa Matta 12:8'de bunun sorun olmadığını, çünkü Kendisinin "Sept'in Rabbi" olduğunu söylemiştir. C. S. Lewis'in de söylediği gibi:

> "İşte başka bir ilginç durum: Hemen hemen her dinde, oruç gibi, yerine getirilmesi gereken bazı kurallar vardır. Ve bir gün bu Adam çıkagelip 'Ben buradayken kimsenin oruç tutmasına gerek yok' demesi ilginç bir durum yaratır. Kimdir bu adam? Varlığıyla dini kuralları değiştirmeye nasıl gücü yeter? Okula, birdenbire tatile çıkabileceklerini söyleyen bu adam kimdir?" [8]

Mesih İsa'yı duyan Yahudiler bu sözlerin Tanrı'ya hakaret olduğunu düşündüler. Aynı Sept günü Mesih İsa'nın bir Havra'ya gidip hasta bir adama şifa vermesi Yahudileri çılgına çevirdi. Onların anlayışına göre bu davranış da Sept günü kurallarına karşı gelmekti. Yahudiler sadece Tanrı'nın böyle bir şey yapabileceğini bildiklerinden, İsa'yı öldürmeye çalıştılar (Matta 12:14).
Yasa'nın Tekrarı 6:4 ve Markos 12:29'da da yazılmış olduğu gibi sadece bir Rab vardır.

Kurtarıcı

Eski Antlaşma 'nın Tanrısı, tek Kurtarıcı'nm Kendisi olduğunu söyler: "Ben, Ben Rab'bim ve Benden başka Kurtarıcı yoktur" (Yeşaya 43:11). Yine de, Kutsal Yazılar açıkça İsa'nın Kurtarıcı olduğunu ileri sürer:

Tanrı	İsa Mesih
Yeşaya 43:3: "Çünkü senin Tanrın, İsrail'in Kutsalı, senin Kurtarıcın Rab Ben'im."	Matta 1:21: "...adını İsa koyacaksın. Çünkü halkını günahlardan kurtaracak olan O'dur." Yuhanna 1:29: "İşte dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı kuzusu!"
l. Timoteos 4:10: "Çünkü ümidimizi, bütün insanların, özellikle iman edenlerin Kurtarıcısı olan, yaşayan Tanrı'ya bağlamışız."	Yuhanna 4:42: "Kendimiz işittik, O'nun gerçekten dünyanın Kurtarıcısı olduğunu biliyoruz." İbraniler 5:9: "Mesih, sözünü dinleyenlerin hepsi için, sonsuz kurtuluş kaynağı olmuştur."
Luka 1:47: "Ruhum, Kurtarıcım Tanrı sayesinde sevinçle coşar."	Luka 2:11: "Bugün size Davut'un kentinde bir kurtarıcı doğdu."

Pavlus, Titus'a, "Mübarek ümidimizin gerçekleşmesini, ulu Tanrı ve Kurtarıcımız İsa Mesih'in yücelik içinde gelmesini bekliyoruz" (Titus 2:13) demiştir. Bu ayetin içeriği önemlidir. Aynı bölümde 12 ayet boyunca Pavlus, "Kurtarıcımız Tanrı" ve "Kurtarıcımız İsa" tanımlarını dört kez kullanıyor (Titus 2:10, 13; 3:4, 6).

Kral

'Kral' unvanı, Tanrı'nın yüceliğini ifade etmek için kullanılır. Mezmur yazarı şöyle yazmıştır: "Çünkü Rab yüce bir Tanrıdır, ve tüm tanrılar üzerinde yüce bir Kraldır" (Mezmur 95:3). Tanrı, Yeşaya 43:15'te şöyle diyor: "İsrail'in Yaratıcısı, Kralınız Rab Ben'im." Mezmurlar'da, Yeşaya'da, Yeremya'da, Daniel'de, Zekeriya'da ve Malaki'de Tanrı'dan; 'Kral,' 'İsrail'in Kralı' ve 'Yüce Kral' olarak bahsedilir.

'Kral' kelimesi, genelde insanlara verilen bir unvan olmasına rağmen, Yeni Antlaşma, Mesih'ten, Eski Antlaşma'da bahsedilen kral gibi değil, "Kralların Kralı" olarak bahseder. "Çünkü kuzu, Rablerin Rabbi, Kralların Kralı'dır" (Vahiy 17:14). Mesih'in ikinci gelişinde elbisesinin üzerinde "KRALLARIN KRALI VE RABLERİN RABBİ" yazılı olacak (Vahiy 19:16). Eski Antlaşma'da da, Yahve (Yehova) "Tanrıların Tanrısı" ve "Rablerin Rabbi" olarak anılır (Yasa'nın Tekrarı 10:17).

1. Timoteos 6:14-16'nın özel bir önemi vardır: "Rab'bimiz İsa Mesih'in gelişine dek Tanrı buyruğunu lekesiz ve kusursuz olarak koru. Mübarek ve tek Hükümdar, kralların Kralı, rablerin Rabbi, ölümsüzlüğün tek sahibi, yaklaşılmaz ışıkta yaşayan, hiçbir insanın görmediği ve göremeyeceği Tanrı, Mesih'i belirlenen zamanda ortaya çıkaracaktır. Onur ve kudret, sonsuza dek O'nun olsun. Amin." Burada 'kralların Kralı' ve 'rablerin Rabbi' olarak açıklanan kişi, hem Tanrı, hem de Mesih olabilir. Eğer bu ayet, Mesih'in yüceliğinden bahsediyorsa (Vahiy 1:12-18), o zaman 'tek Hükümdar', 'kralların Kralı,' 'rablerin Rabbi,' 'ölümsüzlüğün tek sahibi' ve 'yaklaşılmaz ışıkta yaşayan' Tanrı, İsa Mesih'in Kendisidir. Öte yandan, eğer bu pasaj Tanrı'dan bahsediyorsa, o zaman

Mesih ve Tanrı aynı unvanları paylaşıyor diyebiliriz (bkz. Vahiy 17:14). Her iki durumda da, bu pasaj Mesih'in tanrısallığını kanıtlar.

Yargıç

Eski Antlaşma, Tanrı'nın her bireyi yargılayacağı konusunda hiçbir şüphe bırakmıyor. "Kavmini yargılasın diye, göklere ve yere yukarıdan çağırıyor... Ve gökler, O'nun adaletini bildirecektir. Çünkü hükmeden, Tanrı'nın kendisidir." Yahve (Yehova)'nin yargıçlığı konusunda birçok ayet vardır (örn. Yaratılış 18:25; Mezmur 96:13; İbraniler 12:23-24; 1. Petrus 1:17). Fakat Yeni Antlaşma'da, Baba "tüm yargıyı Oğul'a" bırakır (Yuhanna 5:22). Tüm yargının Oğul'a verilmesinin sebebi, 23. ayette açıklanır: "Öyle ki, herkes Baba'yı onurlandırdığı gibi, Oğul'u onurlandırsın, Oğul'u onurlandırmayan, O'nu gönderen Baba'yı da onurlandırmaz." Baba, Tanrı olarak mı onurlandırılmıştır? Tabii ki. Öyleyse, Oğul da aynı şekilde onurlandırılmalıdır.
Yuhanna 5:17-30 ayetleri Mesih'in tanrısallığıyla ilgili Kutsal Kitap'taki en güçlü bölümlerden birisidir. "Yaşayanları ve ölüleri yargılayacak" (2. Timoteos 4:1) olan İsa'dır. Tüm inanlılar "Mesih'in yargı tahtı" önüne gelecekler (2. Korintliler 5:10). Romalılar 14:10 benzer bir şekilde inanlıların "Tanrı'nın yargı tahtına" geleceğinden bahseder. Mesih ve Yahve (Yehova) inanlıların yüreklerini araştırır (Vahiy 2:23; Yeremya 17:10). İşte, bu ayetlere göre, İsa ve Yahve'nin tek yargıç olduğunu görüyoruz.

Işık

Işık terimi Tanrı'yı, O'nun varlığını veya esinini simgelemek üzere kullanılır. Tanrı 'ışıktır', 'Sonsuz Işıktır', 'karanlığı aydınlatandır' (Mezmur 27:1; Yeşaya 42:6; 60:19-20; 2. Samuel 22:29). İsa, oldukça güçlü bir iddiada bulunmuştur. Işık olduğunu söylemekle; insanlara ışığı gösteren değil, ışığın Kendisi olduğunu ileri sürmüştür. İsa şöyle demiştir: "Ben (ego eimi) dünyanın ışığıyım.

Benim ardımdan gelen asla karanlıkta yürümez, yaşam ışığına sahip olur" (Yuhanna 8:12). Mesih İsa Kendisinden bahsederek şöyle der: "Dünyaya ışık geldi ama insanlar ışık yerine karanlığı sevdiler" (Yuhanna 3:19). Başka bir ayette Mesih İsa şöyle der: "Dünyada olduğum sürece, dünyanın ışığı benim" (Yuhanna 9:5). Elçi Yuhanna, Mesih İsa hakkında şu tanıklıkta bulunur: "İnsanların ışığı," "gerçek ışık" ve "her insanı aydmlatan ışık" (Yuhanna 1:4, 9). Tanrı sonsuz ışık olduğu gibi, Mesih İsa da sonsuz ışıktır (Yeşaya 60:19-20; Vahiy 21:23; 22:5).

Kaya

'Kaya' birçok anlama gelebilir, fakat bu tanım, Tanrı'yı simgeleyen bir terim olunca, Tanrı'daki güveni, Tanrı'daki sağlamlığı ve Tanrı'daki gücü simgeler. Musa, ölümünden önce İsraillilere bir şarkı bırakmıştır. Bu şarkıda Tanrı'nm kim olduğunu ve Tanrı'nın onlar için neler yaptığını anlatmıştır. Musa'nın bu şarkıda, Tanrı için kullandığı iki ad 'Yanve' ve 'Kaya' idi. "Rab'bin (Yahve) adını beyan ederim. Kayamız Tanrı'ya yücelik olsun!" (Yasa'nın Tekrarı 32:3-4; ayrıca bkz. Yasa'nın Tekrarı 32:15, 18, 30-31.) Mezmur yazarı Tanrı'yı, "Kurtuluşumun Kayası" olarak adlandırır (Mezmur 89:26; 95:1). Davut Tanrı'ya, "Kaya" ve "İsrail'in Kayası" olarak tapınmıştır (2. Samuel 22:2-3, 47; 23:3). 2. Samuel 22:32'de şu soru sorulur: "Çünkü Rab'den başka Tanrı kimdir? Ve Tanrımızdan başka Kaya kimdir?"

Yeni Antlaşma'da da Mesih İsa'ya 'Kaya' unvanı verilir. Pav-lus, Musa'yla birlikte çölde olan İsrailoğulları'ndan bahsederken şöyle yazar: "Hepsi aynı ruhsal yiyeceği yedi. Hepsi aynı ruhsal içeceği içti. Artlarından gelen ruhsal kayadan içtiler, ve o kaya Mesih'ti" (1. Korintliler 10:3-4; bkz. Mısır'dan Çıkış 17:6; Nehemya 9:15). Pavlus, burada simgesel olarak İsrailoğulları'nın Yahve'nin man ekmeğinden beslendiklerini (a. 3), Mesih'ten içtiklerini (a. 4) hatırlatıyor. Pavlus'un inancına göre, İsa Yahve'nin ta Kendisiydi.

Pavlus Mesih İsa için 'tökezleme kayası,' 'seçme taş', 'değerli köşe taşı' ve 'evi yapanların reddettiği taş' adlarını uygun görmüştür (1. Petrus 2:4-8).

Bedeli Ödeyen

'Bedeli ödeyen' (Kurtarıcı) kelimesi, geri satın alan anlamındadır. İnsanlık ruhsal olarak iflas etmiş haldeyken ve kendisini kurtaramaz duruma düşmüşken, Baba Tanrı, isteyerek ve önceden vermiş olduğu bir kararla (Elçilerin İşleri 2:23), Oğlu'nu tüm insanların kurtuluşu için kurban etmiş ve insanların kendisiyle barışması için bir kapı açmıştır. Kutsal Yazılar, Tanrı'nın "bol kurtarış" Tanrısı olduğunu (Mezmur 130:7-8), "Bedeli Ödeyen Kurtarıcı" olduğunu (Yeşaya 48:17; 54:5; 63:9) ve yaşamlarımızı "çukurdan kurtaran" Tanrı olduğunu vurgulamaktadır (Mezmur 103:4). Günahtan tamamen kurtuluş sadece Tanrı'dan gelebilir.

İsa Mesih, bizi günah bataklığından kurtarmıştır. "Mesih'in kanının aracılığıyla, Mesih'te kurtuluşa, suçlarımızın bağışına sahibiz" (Efesliler 1:7). "Sonsuz kurtuluşumuzu" satın alan İsa'nın Kendisidir (İbraniler 9:12). Pavlus Efes'teki önderlere şöyle seslenir: "Rab'bin, kanı pahasına sahip olduğu inanlılar topluluğunu gütmek üzere atandınız" (Elçilerin İşleri 20:28). Pavlus burada, Mesih'in çarmıhtaki ölümünden bahsediyor. Kurtarıcımız olan İsa Mesih, Oğul Tanrı'dır.

Doğruluğumuz Olan Rab

İnsanlığın doğruluğa olan gereksiniminden ve Tanrı'nın doğruluk standartlarına ulaşamamasmdan dolayı (Romalılar 3:23), Eski Antlaşma Yahve'nin Davut'un soyundan gelecek doğru bir kişiyi göndereceği önbildirisinde bulunur. "Doğruluğumuz olan Rab (Yahve)" (Yeremya 23:6; 33:15-16), Eski Antlaşma'nın öğretisine göre, Davut'tan gelecek olan bu kökün, Mesih olacağı belirtilmiştir (karşılaştırınız Luka 1:32). Bu nedenle Mesih İsa'nın adlarından birisi de "doğruluğumuz olan Yahve" dir. Yeşaya 45:24'te şöyle yazılmıştır: "Doğruluk ve güç, sadece Rab'dedir (Yahve)."

Koca

Tanrı'ya koca unvanının verilmesinin güzel özelliklerinden birisi de; sevgi dolu bir kocanın, eşinin gereksinimlerini karşılaması gibi, Tanrı da insanların yüreklerindeki boşluğu ve yalnızlığı doldurmak istemektedir. Yeşaya İsrail'e bu gerçeği şöyle hatırlatır: "Çünkü sizi Yaratan Kocanızdır" (Yeşaya 54:5). Hoşea kitabında, Tanrı'nın İsrail için olan sevgisi, sadık bir kocanın, sadık olmayan karısına olan sevgisiyle karşılaştırılır. Tanrı, yargı günü geldiğinde, İsrail'in Kendisini tekrar Koca olarak çağıracağı önbildirisinde bulunur (Hoşea 2:16).

Eski Antlaşma'da, Tanrı nasıl İsrail'in Kocasıysa, Yeni Antlaşma'da da Mesih İsa İnanlılar Topluluğu'nun Kocasıdır. Mesih, önbildirilen 'damadın' Kendisi olduğunu söyleyerek, öğrencilerinin (kendisi onlarla birlikteyken) oruç tutmak zorunda olmadıklarını belirtir (Markos 2:18-19). Matta 25:1 'de bakirelerin (İnanlılar Topluluğu) 'damat' olan Mesih İsa'yı beklemeleri söylenir. Vahiy 21:2, 9'da Mesih İsa, 'gelinin kocası' ve göklerdeki 'Yeni Kudüs' olarak gösterilir. Tanrı gibi, İsa Mesih de ilahi kocadır.

Çoban

'Çoban' kelimesi, Tanrı için ve Tanrı'nın insanlara olan ilgisi için kullanılan güzel bir terimdir. Davut peygamber, "Rab benim çobanımdır, eksiğim olmaz..." der (Mezmur 23:1). Yine Mezmur 80:1'de şöyle yazılmıştır; "Ey İsrail'in çobanı, kulak ver. Sen ki Yusuf'u sürü gibi güdüyorsun." Yaratılış 49:24 Tann'dan "İsrail'in Kayası, Çoban" diye bahseder. Hezekiel kitabının 34. bölümü, tamamen kaybolmuş ve O'nun ağılının koyunları olan İsrail'in Çobanından bahseder.

Çoban terimi, Mesih'in tanrılığını kanıtlamasa da, Petrus ve İbraniler'in yazarı İsa'yı "Çobanların Başı," "koyunların yüce Çobanı" ve canlarımızın "Çobanı ve Koruyucusu" olarak adlandırır (1. Petrus 5:4; İbraniler 13:20; 1. Petrus 2:25). Mesih İsa da Kendisinin "iyi çoban" olduğunu söyler (Yuhanna 10:11, 16).

Yaratıcı

Kutsal Kitap'taki ilk ayet şöyle der: "Başlangıçta Tanrı gökleri ve yeri yaratmıştır" (Yaratılış 1:1). Tanrı, Kendisini yaratıcı olarak tanımlıyor. Buna aykırı birşey söylemek Yahudilerce hakaret sayılırdı. Zaman İlerledikçe çeşitli kişiler de dünyayı Tanrı'nın yarattığını beyan etmiştir (Eyüp 33:4; Mezmur 95:5-6; 102:25-26; Vaiz 12:1; Yeşaya 40:28). Yeni Antlaşma, Mesih'in tanrısallığını, O'ndan 'yaratıcı' olarak bahsederek onaylar:

"Başlangıçta O, Tanrı'yla birlikteydi. Her şey O'nun aracılığıyla var oldu, var olan hiçbir şey O'nsuz olmadı.... O, dünyadaydı, dünya O'nun aracılığıyla var oldu, ama dünya O'nu tanımadı" (Yuhanna 1:2-3, 10).

Burada kullanılan kişilik zamirlerinin birbirlerine bağlanışından, Mesih İsa'dan bahsedildiğini anlıyoruz.

Pavlus da aynı düşünceyi şöyle ifade ediyor:

"Nitekim gökte ve yeryüzünde, görünen ve görünmeyen şeyler, tahtlar, egemenlikler, yönetimler ve hükümranlıklar, her şey O'nda yaratıldı. Her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için yaratılmıştır. Her şeyden Önce var olan O'dur ve herşey varlığını O'nda sürdürmektedir. Bedenin, yani İnanlılar Topluluğu'nun başı O'dur. Her şeyde ilk yeri alsın diye, başlangıç olan ve ölüler arasından ilk doğan O'dur" (Koloseliler 1:16-18).

Bu metin, Pavlus'un Mesih İsa'dan bahsetmekte olduğunu gösteriyor. Birbirlerine bağlı olan zamirler, sadece bir kişiyi işaret eder. Kendisi aracılığıyla "her şeyin yaratılmış" olduğu, "inanlılar topluluğunun başı" ve "ölümden ilk doğmuş olan" tek kişiden bahsedilmektedir. Efesliler 5:23'e, Yuhanna 1:1'e ve 1. Korintliler 15: 20'ye göre, Mesih İsa bu tanımların hepsine uyuyor.

İbraniler'in yazarı da aynı noktanın altını çizer: "Tanrı eski zamanlarda, peygamberler aracılığıyla birçok kez ve çeşitli yollardan

atalarımıza seslendi. Bu son çağda da herşeyin mirasçısı olarak belirlediği ve aracılığıyla evreni yarattığı kendi Oğluyla bize seslenmiştir" (İbraniler 1:10).

Lewis Sperry Chafer şöyle diyor:

"Yaratma işlevi, hiçbir şeyle karşılaştırılamayacak bir olaydır. Tanrı, maddeyi tamamen yokluktan var etmiştir. Yani, hiçlikten bir şey üretmiştir. Hiçlikten, sadece hiçliğin çıkacağı açıktır. Kutsal Kitap'ın bildirisine göre, her şey Tanrı'nın sonsuz kaynaklarından varolmuştur. Var olan her şeyin kaynağı Tanrı'dır. Dünyanın var oluşu, Romalılar ll:36'da da belirtildiği gibi, Tanrı'nın iradesinin sonucudur: 'Her şeyin kaynağı O'dur; her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için var oldu' (Romalılar 11:36). Bu ayette her şeyin yaratıcısının Tanrı olduğunu görüyoruz. Fakat Koloseliler 1:16-17'de her şeyin Mesih tarafından ve Mesih için yaratılmış olduğu yazılır. Bu ayette, Mesih'in her şeyden önce olduğu ve her şeyin O'nun aracılığıyla yaratılmış olduğu belirtilmektedir."[9]

Yaşam Kaynağı

Yaradılışın en önemli anı, Tanrı'nın insanı şekillendirmesi ve nefes borusuna yaşam nefesini üflemesidir (Yaratılış 2:7). Tanrı Yasa'nın Tekrarı 32:39'da "...Ben'den başka Tanrı yoktur" dedikten sonra, Kendisinin "yaşam verici" olduğunu söyler (karşılaştırınız; Mezmur 36:9).

Mesih İsa şöyle der: "Baba nasıl ölüleri diriltip onlara yaşam veriyorsa, Oğul da dilediği kişilere öylece yaşam verir" (Yuhanna 5:21). Mesih İsa, Lazar'ı ölümden diriltmeden hemen önce "diriliş ve yaşam Ben'im" (Yuhanna 11:25) der. Hatta daha öteye gidip, sonsuz yaşamın vericisinin Kendisi olduğunu söyler: "Onlara sonsuz yaşam veririm... BEN ve Babam biriz" (Yuhanna 10:28, 30). Mesih İsa Kutsal Yazılar'ın (Eski Antlaşma'dan bahsediyor) Kendisine tanıklık ettğini söyledikten sonra, "yaşama kavuşmak için bana gelmek istemiyorsunuz" der (Yuhanna 5:40).

Günahların Bağışlayıcısı

"Fesatların, suçların ve günahların" tek bağışlayıcısı Tanrı'dır (Mısır'dan Çıkış 34:7; bkz. Nehemya 9:17; Mezmur 86:5; 130:4; Yeşaya 55:7; Yeremya 31:34; Daniel 9:9; Yunus 4:2). Tanrı'nın Oğlu İsa da günahları bağışlayabilir. Koloseliler 2:13 ve 3:13 suçların bağışlayıcısının İsa olduğunu söyler. Mesih İsa, Elçilerin İşleri 26:18'de Pavlus'a şöyle der: "Bana iman ederek günahlarının affına kavuşsunlar ve kutsal kılınanların arasında yer alsınlar" (Elçinlerin İşleri 26:18).

Markos 2:l-12'de, bir grup kişi, felçli bir arkadaşlarının iyileştirilmesi için Mesih İsa'ya gelirler. İsa, bir evde vaaz verirken, damı delip açarak adamı O'nun ayak ucuna gelecek şekilde uzatırlar. Onların bu imanına şaşıran Mesih İsa felçliye dönüp, "Oğlum, günahların bağışlandı" der. Kalabalıktan bazıları İsa'nın bu davranışından dolayı; "Ne kibir! Ne küstahlık!" diye düşünmüşlerdir. İsa Tanrı olmasaydı, felçli adamın günahlarını nasıl bilebilirdi? Elinde böyle bir güç varmış gibi nasıl davranabilirdi? Mesih İsa'nın vermiş olduğu karşılık açıktı. Küstah birisi gibi davranmıyordu. Doğruyu söylüyordu. Bunun kanıtı da şuydu: "İnsanoğlu'nun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu bilesiniz diye... Sonra felçliye, 'Kalk, döşeğini topla ve evine git!' dedi." Adam döşeğini toplayıp kalktığında herkes şaşırıp kalmıştı.

Bu ayetlerle ilgili (özellikle Markos 2:7) Grekçe dilbilgisi uzmanı A. T. Robertson şöyle der:

> "Yahudilere göre, İsa'nın Kendisini Tanrı olarak görmesi büyük bir hakaretti. Mantıksal olarak doğru düşünüyorlardı. Ancak gözardı ettikleri, Tanrı'yla özel bir ilişki içerisinde doğru olma olasılığıydı. İşte, İsa'nın tanrısallığı üzerine iki güç bu noktada çakışıyor. İsa, sadece Tanrı'ya ait bir ayrıcalık olan günahları bağışlama hakkını, felçli adamı iyileştirerek kanıtlamıştır." [10]

Robert Alan Cole, İncil'in Markos bölümünü yorumlarken bu ayetlere değişik yönlerden bakılması gerektiğini belirtir. Fakat bu değişik yönlerin tek bir anlamda birleştiğini söyler. Cole bu ayetleri şöyle (ayet 10-11) açıklar:

"Bu ayetleri anlamanın iki yolu vardır. Her iki yoldan da eğer sonuna kadar giderseniz, tek anlamda birleşirsiniz. Birinci yorum şu şekilde açıklanabilir; 'Sadece Tanrı'nın günahları bağışlayabileceğin! söylüyorsunuz? Fakat, size aynı güce sahip bir kişiyi göstereceğim...' Böylece bu konuşma, İsa Mesih'in Tann'yla eşdeğer olmasına kadar uzanır." [11]

Bağışlama üzerine verdiği bir derste bu kitabın yazarlarından Josh McDovvell şöyle demiştir:

"Bağışlama kavramı beni bir süre rahatsız etmişti, çünkü tam olarak bağışlamanın ne demek olduğunu anlamamıştım. Bir gün, bir felsefe dersinde Mesih'in tanrısallığıyla ilgili bir soruyu cevaplarken, Markos 2'deki ayetlerden alıntı yaptım. Asistanlardan biri, Mesih'in bağışının O'nun tanrısallığını yansıttığıyla ilgili sonucumu doğru bulmadı. Kendisinin bir kişiyi bağışlayabileceğim, fakat bunun, kendisini Tanrı yapmayacağını belirtti. Bu asistanın sözleri beni biraz düşündürdü. Dini önderlerin Mesih'e neden tepki göstermiş oldukları beni şaşırtmıştı. Birisine "seni bağışladım" diyebilirsiniz, fakat bunu sadece size karşı suç işlemiş bir kişiye söyleyebilirsiniz. Başka bir deyişle, bana karşı suç işlerseniz, sizi bağışladığımı söyleyebilirim. Fakat Mesih'in yaptığı bu değildi. Felçli kişi Baba Tanrı'ya karşı suç işlemişti ve bunun üzerine İsa yetkisini kullanıp "günahların bağışlandı" demiştir. Tabii ki bize karşı yapılan haksızlıkları bağışlayabiliriz, fakat Tanrı'dan başka hiçkimse, hiçbir şekilde, Tanrı'ya karşı işlenmiş olan bir suçu bağışlayamaz. İsa, Tanrı'ya karşı işlenmiş olan bir suçu bağışlamıştı."

Mesih İsa'nın günahları bağışlama gücü, Tanrı'ya ait olan bir ayrıcalığı kullanmasının güzel bir örneğidir.

Şifa Veren Rab

Mısır'dan Çıkış 15:26'da Yahve şöyle der: "Ben, size şifa veren Rab'bim." Tanrı'nın yüzyıllar boyunca şifa armağanını insanlara vermiş olduğu doğru olsa da, hiç kimse bu yetkiyi İsa'nın kullanmış olduğu gibi kullanmamıştır. İlk inanlılar bu yetkiye inanmışlardı ve İsa Mesih adıyla şifa verip, insanlardan cinleri kovmuşlardı (Matta 10:1; Markos 9:38; Luka 10:17). İsa'nın düşmanları korkuya düşmüştü (Yuhanna 9:24). Aklı başında olan hangi insan, kendi adıyla insanlara şifa verdiğini ve cinleri kovduğunu söyleyebilir? Böyle bir iddia sadece Tanrı'ya ait olan görkemi kendi üzerine almakla olabilir.

İsa, şifa gücünün bir parçası olarak, cinlere karşı yetki sahibi olduğunu iddia etmiştir (Matta 12:22-29). Cinler bile O'nun "Tanrı'nın Kutsalı" ve "Tanrı'nın Oğlu" olduğunu itiraf ederler (Markos 1:24; 5:7; Luka 4:34). İlk İnanlılar Topluluğu, tüm meleklerin, hükümranlıkların ve güçlerin O'na itaat ettiğini anlamıştı (1. Petrus 3:22). Elçilerin İşleri 9:34'te Petrus felçli bir adamla karşılaştığında, "Eneyas, İsa Mesih seni iyileştiriyor" dedikten sonra, İsa Eneyas'ı iyileştirmiştir. İsa Mesih göklerde Tanrı olarak şifa veriyordu.

Kutsal Yazılar, Mesih'in tanrısallığıyla ilgili güçlü bir kanıttır. İsa Mesih'e, sadece Tanrı için kullanılan adlar ve unvanlar verilir: Yahve, Tanrı, Alfa ve Omega, Rab, Kurtarıcı, Kral, Yargıç, Bedeli Ödeyen, Kurtarıcı, Doğruluğumuz olan Rab. Tanrı'yla paylaştığı diğer unvanlar ise Işık, Kaya, Koca, Çoban, Yaratıcı, Yaşam Kaynağı, Günahların Bağışlayıcısı ve Şifa Veren Rab'dir.

Eğer Mesih İsa sadece Tanrı'ya ait olan adlara ve unvanlara sahipse, yani Tanrı'ysa, O halde Tanrı'nın sahip olduğu Özelliklere de sahip olması gerekirdi... Bu özelliklere sahipmiydi? Kutsal Yazılar Mesih İsa'nın Tanrısal özelliklere sahip olduğunu öğretiyor mu?

BÖLÜM 3

İSA MESİH TANRI'NIN ÖZELLİKLERİNE SAHİPTİR

Tanrı eşsizdir. Sadece Tanrı yaratılmamıştır. O, tüm evrenin yaratıcısıdır. O yaratılışın bir parçası değil, kaynağıdır. Tüm yaradılışta Tanrı'nın el işini veya bir işaretini görebiliriz. Fakat O'nun el işi, Tanrı'ya eş değer veya Tanrı'nın Kendisi olamaz. Örneğin, insanlar kişiseldir... Bizler düşünebilir, karar verebilir, hayal kurabilir, sevebiliriz. Kişisel olan Tanrı'nın benzeyişindeyiz, fakat Tanrı değiliz.

Eğer İsa Mesih gerçekten de Tanrı'ysa, o zaman Tanrı'nın özelliklerine tamamen sahip olmalıdır. Bu bölümde Tanrı'nın en ayırdedici beş özelliğini inceleyeceğiz ve İsa Mesih'in bu özelliklere sahip olduğunu göreceğiz.

Tanrı Her Yerdedir

Tanrı her şeydedir... Tanrı evrenin her noktasındadır. Tanrı'nın aynı anda her yerde olduğunu söylemekle, Hindu inancının belirttiği gibi, tüm yaratılışın Tanrı'yı oluşturduğunu söylemiyoruz. Örneğin, Tanrı ağaçları yarattığı halde ağaçlar Tanrı'nın bir parçası değildir.[1]

Tanrı'nın kişisel olarak her yerde bulunmasıyla (Mezmur 139:7; Süleyman'ın Özdeyişleri 15:3) halkına yardım edebilir, onları koruyabilir, sevebilir, savunabilir, isteklerini ve gereksinimlerini

karşılayabilir. Aynı şekilde, Yeni Antlaşma'da bu özellikler Mesih için de geçerlidir. Pavlus şöyle der: "İnmiş olan ve her şeyi doldurmak üzere tüm göklerden çok yukarı çıkmış olan Kişi aynıdır" (Efesliler 4:10). Mesih öğrencilerine şöyle söyler: "Nerede iki ya da üç kişi benim adımla toplanırsa, ben de orada onların arasındayım" (Matta 18:20). Onlara, "İşte ben, dünyanın sonuna dek, her an sizinle birlikteyim" (Matta 28:20) vaadinde bulunur. Mesih'e iman edenlerin içlerinde İsa'nın yaşayacağı yazılmıştır (Romalılar 8:9; Galatyalılar 2:20; Efesliler 3:17, Koloseliler 1:27; Vahiy 3:20). "...İsa Mesih'in içinizde olduğunu bilmiyor musunuz? Aksi halde sınavdan başarısız çıkardınız" (2. Korintliler 13:5). Ölümlü bir kişi nasıl olur da, tüm yeryüzündeki inanlıların yüreklerinde yaşadığını iddia edebilir?

Tanrı Her Şeyi Bilir

'Tanrı her şeyi bilendir' dediğimizde, Tanrı'nın sonsuzluk boyunca bilinilebilir olan herşeyi bildiğini söylemek istiyoruz.

> "Tanrı, herşeyle ilgili mükemmel ve sonsuz bilgiye sahiptir. Bilinebilir olan herşey, Tanrı'nın bilgisi dahilindedir. Tanrı'da olan bilgi, bizim bilgi edinişimizden farklıdır. Bizler öğrenerek bilgiye ulaşırız. Tanrı'nın bilmek için öğrenme sürecinden geçmesine gerek yoktur. Tanrı'nın herşeyi bilmesi akıl yürütme, sonuç çıkarma, duygular, hayal kurma, tümevarım veya tümdengelim yöntemleri sayesinde değildir. O'nun bilgisi doğrudan, keskin, ayırdedici ve en doğru bilgidir. Bilinebilecek olan her şey Tanrı tarafından bilinir." [2]

Yeni Antlaşma Mesih'in tüm bilgiye sahip olduğunu belirtiyor, Mesih geçmişten, bugünden ve gelecekten haberdardır. Yuhanna 2:24-25'te şöyle yazılmıştır: "İsa bütün insanların yüreğini bildiği için onlara güvenmiyordu. İnsan hakkında kimsenin O'na bir şey söylemesine gerek yoktu. Çünkü Kendisi, insanın içinden geçenleri biliyordu." İsa'nın öğrencileri O'na tanıktı: "Şimdi senin her şeyi

bildiğini anlıyoruz" (Yuhanna 16:30). Petrus, "Rab, sen her şeyi bilirsin" beyanında bulunur (Yuhanna 21:17). İsa'nın her şeyi bilmesinden bahsederken, Kendisini kimin ele vereceğini de bildiğini söylemeden geçemeyiz (Yuhanna 6:64).

Mesih'in her şeyi bilmesiyle ilgili yazdığı bir yazısında Dr. John Walvoort şöyle der:

"Mesih'in gelecek olaylarla ilgili bilgisi Kutsal Yazılarca onaylanmaktadır (Yuhanna 13:1, 11; 18:4; 19:28). Mesih, her şeyi bilme gücüyle Tanrı'nın bilgeliğine sahip olduğunu beyan etmiştir (1. Korintliler 1:30). İsa'nın yetenekleri en bilge peygamberlere bile verilemezdi ve bu yetenekler, Mesih'in tüm tanrısal niteliklere sahip olduğunun kanıtıdır." [3]

Thomas Schultz da şöyle demektedir:

"Mesih'in bilgisi, tüm Ölümlülerin bilgisinin ötesindedir. O sadece tüm insanların en zekisi ve en bilgesi değildir. O'nun bilgeliği, insanın tüm sınırlarını aşar ve yalnızca yetkin bilgi olarak sınırlandırılabilir. İlk olarak Tanrı'ya özgü bir yetenek olan insanların düşüncelerini ve anılarını bilir (1. Krallar 8:39; Yeremya 17:9-16). Din bilginlerinin yüreklerindeki kötülüğü görmüştür (Matta 9:4); Kendisini reddedecekleri (Yuhanna 10:4-6) ve Kendisini izleyecekleri önceden bilmiştir (Yuhanna 10:14). Bütün insanların yüreklerinden geçenleri biliyordu (Markos 2:8; Yuhanna 1:48; 2:24-25; 4:16-19; Elçilerin İşleri 1:24; 1. Korintliler 4:5; Vahiy 2:18-23). Sade bir insan, insanların yüreklerinde ve akıllarında ne olduğunu bilmek için zekice bir tahminden başka bir şey yapamaz. İkinci olarak, Mesih, hiçbir insanın kavrayamayacağı gerçekler hakkında bilgi sahibidir. Balıkların suyun neresinde olduğunu (Luka 5:4-6; Yuhanna 21:6-11) ve bir balığın ağzında madeni para olduğunu biliyordu (Matta 17:27). Gelecekle ilgili olayları (Yuhanna 11:11; 18:4), ileride karşılaşılacak ayrıntıları (Matta 21:2-4) ve Lazar'ın öldüğünü (Yuhanna 11:14) biliyordu. Üçüncü olarak, Tanrı'nın

iç bilgisine sahipti. Yetkin bilgiye sahip olmasının yanı sıra, Tanrı'yla iç içeydi. Baba O'nu bildiği gibi, O da Baba'yı bilir (Matta 11:27; Yuhanna 7:29; 8:55; 10:15; 17:25). Dördüncü olarak, Kutsal Yazılar'ın bu çizgideki öğretişi, Mesih'in her şeyi bildiğini göstermeye yöneliktir (Yuhanna 16:30; 21:17) ve bütün bilgelik ve bilgi hazineleri O'nda gizlidir (Koloseliler 2:3)." [4]

Tanrı Herşeye Gücü Yetendir

İbranice 'El Şaday' kelimesi 'Yüce Tanrı' olarak çevrilebilir. Tanrı'nın gücü her şeye yeter. Mesih'in mucizeleri O'nun fiziksel dünya üzerindeki gücünü kanıtlamıştır. Fakat O'nun Sözleri ve dirilişi, tüm yaratılışa O'nun yetkisini ve gücünü beyan eder.

Dr. John Walvoord şöyle yazmıştır:

"Mesih'in her şeye gücünün yettiğinin kanıtı diğer nitelikleri kadar önemlidir. Bazen fiziksel güç şeklini alır, fakat bu çoğu zaman Mesih'in yaratılış üzerindeki yetkisini gösterir. Mesih'in günahları bağışlama yetkisi vardır (Matta 9:6), gökte ve yerde tüm güce sahiptir (Matta 28:18). Doğaya (Luka 8:25) ve Kendi yaşamına karşı güce sahiptir (Yuhanna 17:2). Fiziksel olarak hastalara şifa verme ve cinleri kovma gücüne sahiptir (Filipililer 3:21). Dirilişinden dolayı; 'Onun aracılığıyla Tanrı'ya yaklaşanları, tamamen kurtaracak güçtedir' (İbraniler 7:25). 'O'nun bana emanet ettiğini, o güne dek koruyacak güçte olduğuna eminim' (2. Timoteos 1:12). 'Kurtarıcımız tek Tanrı, sizi düşmekten alıkoyacak, Kendi yüce huzuruna büyük sevinç içinde lekesiz olarak çıkaracak güçtedir' (Yahuda 24; Efesliler 5:27). Grekçe metinde 25. ayette geçen 'Rab'bimiz İsa Mesih aracılığıyla' sözü Mesih'in Tanrılığı'nı betimlemektedir. Mesih'ten ve Tanrı'dan ayrı ayrı bahsedilmiş olsa bile, her iki durumda da Mesih'in gücüne gereksinim vardır. Mesih'in doğumu, ölümü ve dirilişi, Mesih'in günaha karşı işleve geçip, kurtuluşu getirmesine yol açmıştır. Mesih'in her şeye gücünün yetmesi kutsallık, bilgelik ve iyilikle doludur."[5]

Mesih'in Önceden (Ezeli) Varoluşu

Mesih İsa'nın Tanrı'yla paylaştığı diğer bir nitelik ise, önceden varolmasıdır. Kutsal Yazılar'da birçok ayet, Mesih İsa'nın doğmadan önce varolduğunu gösterir.

Mesih İsa şöyle der: "Ben Baba'dan çıkıp dünyaya geldim. Şimdi dünyayı bırakıp Baba'ya dönüyorum" (Yuhanna 16:28). Mesih İsa birçok kez, kökeninin bu dünyadan olmadığını belirtmek için Kendisinin "gönderilmiş" olduğunu söylemiştir (Yuhanna 3:32-34; 4:34; 5:23-24,36-38; 6:29, 33, 38; 7:16, 18, 28-29, 33; 8:18,29, 38,42, 13:20; 16:30; 17:8...vb.). İsa, Nikodemus'a şöyle demiştir; "Gökten inmiş olan İnsanoğlu'ndan başka hiç kimse göğe çıkmamıştır" (Yuhanna 3:13). "Gökten inmiş olan diri ekmek Ben'im (ego eimi)" (Yuhanna 6:51; bkz. ayet 58). "Ya İnsanoğlu'nun önceden bulunduğu yere yükseldiğini görürseniz?" (Yuhanna 6:62). Vaftizci Yahya Mesih'le ilgili şöyle der: "Yukarıdan gelen İsa herkesten üstündür... Ne görmüş, ne işitmiş ise, ona tanıklık eder" (Yuhanna 3:31-32).

Başka bir durumda Mesih İsa şöyle dua eder: "Baba, dünya var olmadan önce, ben senin yanındayken sahip olduğum yücelikle, şimdi beni yanında yücelt" (Yuhanna 17:5). İbraniler kitabının yazarı, Musa'nın "Mesih uğruna aşağılanmayı, Mısır'ın hazinelerinden daha büyük bir zenginlik saydığını" söyler (İbraniler 11:26). Mesih'in "dünya kurulduğundan beri" "yaşam kitabına" sahip olduğu yazılmıştır (Vahiy 13:8). Mesih İsa'dan altı ay büyük olan Vaftizci Yahya şöyle der: "Benden sonra gelen benden üstündür. Çünkü O benden önce vardı." Otuzuncu ayet açıkça gösteriyor ki, Vaftizci Yahya "Tanrı'dan" değil "İsa'dan" bahsetmektedir. Vaftizci Yahya burada, Tanrı'nın Mesih'in doğacağı bilgisine önceden sahip olduğu durumundan bahsetmektedir. Tanrı Yahya'nın da doğacağını önceden biliyordu.

İşte, Kutsal Yazılar, Mesih İsa'nın varoluştan önce bir varlık olduğu konusunda hem fikirdirler. Buna, Tanrı'nın Eski Antlaşma'da fiziksel olarak görünmüş olduğu kanıtı da eklenebilir. Örneğin, Yaratılış 18:1 -- 19:1; 16:7-13; 22:15-16; 31:11-13; 32:30;

48:15-16; Mısır'dan Çıkış 4:2-4 (bkz 3:2); 1. Tarihler 21:15-19; Mezmur 34:6-7; Zekeriya 12:10 (bkz. Yuhanna 19:37); ve 14:3-4 (bkz. Elçilerin İşleri 1:9-12) Tanrı'nın Eski Antlaşma'da fiziksel olarak göründüğünü gösteren ayetlerden bazılarıdır. [6]

Mesih'in Sonsuzluğu (Ebedi Oluşu)

Kutsal Kitap'ın Tanrısı sonsuzdur. Zaman ve zaman kaynağının ötesindedir. O'nun olmadığı bir zaman veya olmayacağı bir zaman yoktur (Mısır'dan Çıkış 3:14; Habakkuk 3:6; Yasa'nın Tekrarı 33:26-27). Yalnızca Tanrı sonsuzdur.

İsa Mesih de sonsuzdur. Yehova Şahitleri'nin ve Uluslararası Yol üyelerinin iddia etmiş oldukları gibi, Mesih İsa'nın bir "başlangıcı" olmamıştır.

İsa Mesih'in doğumunu önceden bildiren Mika Peygamber şöyle der: "Ve O'nun çıkışı eski vakitten, sonsuz günlerdendir" (Mika 5:2). Yeşaya, İsa Mesih'in doğumundan bahsederken diğer adların yanısıra bu çocuğa "Sonsuz Baba" (Yeşaya 9:6) denileceğinden bahseder. Mesih İsa, "İbrahim doğmadan önce Ben varım" (Yuhanna 8:58) der. Buradaki Grekçe metin kesin bir şekilde "Ben vardım" sözünü değil, şimdiki zaman olan "Ben varım" sözünü kullanır. F. F. Bruce bu ayeti şöyle yorumlamıştır: "İsa, sadece daha önceden varolmuş bir varlık olsaydı; 'İbrahim olmadan önce Ben vardım' sözünü kullanırdı. İsa daha da öteye giderek, Kendisinin her zaman var olduğunu belirten 'Ben varım' kelimesini kullanmıştır."[7]

G. Campbell bu konuda şöyle der: "'Ben Varım' kelimesi varoluşun sonsuzluğunu, tüm İbrani tarihinde Mesih İsa'nın varlığını iddia eder." [8]

William Barclay'in yorumu da önemlidir:

> "İsa için zaman kavramı yoktur. İsa'dan bahsederken 'O vardı' diyemeyiz. Her zaman 'O var' demeliyiz... İsa'da zaman kavramının dışında olan bir Tanrı görüyoruz. Bu Tanrı İbrahim'in, İshak'ın ve Yakub'un Tanrısı'dır. Bu Tanrı zamandan önce de vardı ve zamandan sonra da var olacaktır." [9]

Tanrı'nın Değişmezliği

Tanrı, kişilik olarak değişmezdir. Zaman içerisinde hareket etmesine ve zaman içerisinde insanlarla ilişki içerisinde olmasına rağmen, niteliklerini içeren özünde asla değişmez (Malaki 3:6; Yakup 1:17; Mezmur 33:11; Yeşaya 46:9-10). Bizi sonsuza dek seveceği ve vaadlerini tutacağı konusunda O'na güvenebiliriz. Tabii ki Mesih İsa, insanın geçirmiş olduğu bedensel gelişme evrelerinde değişim geçirmiştir. Yine de, Kutsal Yazılar'da O'nun kutsal doğasıyla ilgili şöyle yazılmıştır: "İsa Mesih dün, bugün ve sonsuza dek aynıdır" (İbraniler 13:8). İsa ve Baba, özlerinde değişmez olarak kalmaktadırlar.

Gördüğümüz gibi, Kutsal Yazılar'da Mesih İsa'nın Tanrı'nın sonsuz niteliklerine sahip olduğu birçok kez yazılıdır.

BÖLÜM 4

İSA MESİH TANRI'NIN YETKİSİNE SAHİPTİR

Tanrı'nın İsa'da olan yetkisi, Mesih'in tapınılma hakkını üzerine almasında görülür. İsa ayrıca, Kendisini diriltme gücüne sahip olduğunu ve bunun yanısira Tanrı'nın yetkisiyle konuşma gücüne sahip olduğunu iddia etmiştir.

Kendisine Tapınılmasını Kabul Etti

Kutsal Yazılar'da tapınma konusu kadar açıkça bahsedilen konu azdır. Hem Eski Antlaşma, hem de Yeni Antlaşma sadece Tanrı'ya tapınılması gerektiğini vurgulamaktadır. Mesih İsa Şeytan'a şöyle demiştir: "Rab'bin olan Tanrı'ya tapınacaksın ve yalnızca O'na kulluk edeceksin" (Matta 4:10; Luka 4:8). Hiçbir insana veya meleğe tapınılmaması gerekiyordu (Matta 4:10; Vahiy 19:20; 22:8-9). Tanrı'nın 'görkemini' başkasına vermeyeceği yazılmıştır (Yeşaya 42:8).

Yeni Antlaşma, tapınma için Grekçe 'proskuneo' kelimesini kullanır. Mesih İsa'nın, Şeytana sadece Tanrı'ya tapınılmasını söylediğinde kullanmış olduğu kelime budur. Aynı kelime, Tanrı'ya tapınma konusunda en çok kullanılan kelimedir (Yuhanna 4:24; Vahiy 5:14; 7:11; 11:16; vb.).

Mesih İsa bir adamı iyileştirdikten sonra, iyileşen adam şöyle demiştir; "'Rab iman ediyorum' diyerek İsa'ya tapındı" (Yuhanna 9:38). Aynı Grekçe kelime Matta 14:33'te, İsa'nın öğrencileri O'nu suyun üzerinde yürürken görünce, İsa'ya tapındıklarında da kullanılmıştır. İsa'nın dirilmiş olduğunu gören öğrenciler, "...yaklaşıp İsa'nın ayaklarına sarıldılar, O'na tapınmaya başladılar" (Matta 28:9). Gördüğümüz gibi, dirilişten önce ve sonra, Mesih İsa Kendisine tapınılmayı kabul etmiştir. Sadece Tanrı'ya tapınılmasını söyleyip Şeytan'ı azarlayan İsa, Kendisine tapınılmasına karşı çıkmamıştır, çünkü "sadece Tanrı'ya tapınılması gerekir." Mesih İsa Kendisine tapınılmasına izin vermiştir.

İbraniler 1:6'da Tanrı'nın meleklerinin İsa'ya tapınmaları (proskuneo) yazılmıştır. Vahiy 5:8-14'te hamd ve tapınmayla ilgili bir bölüm tamamen Kuzu'ya (İsa) ve Tanrı'ya adanmıştır. Bir ayette Pavlus, 'yerde ve gökteki herkesin, İsa Mesih'in adı anıldığında diz çökeceğini ve İsa Mesih'in Rab olduğunu itiraf edeceğini' yazmıştır (Filipililer 2:10-11). Yeni Antlaşma'da birçok kez iman ve ümit kaynağı olan Tanrı Oğlu'na tapınılır.

Yeni Antlaşma topluluğunun ve yüzyıllar boyunca süregelen tüm inanlı topluluklarının birleşik tanıklığı, tapınmanın Baba, Oğul ve Kutsal Ruh olan Tanrı'ya yapılmasına yöneliktir.

Kendisini Diriltme Yetkisi Vardı

Mesih İsa, bir insan olarak ölüme mahkum edildiğinde bile, sadece Tanrı'nın sahip olabileceği bir güçle Kendisini diriltme gücüne ve yetkisine sahip olduğunu iddia etmiştir. Bazıları şöyle düşünebilir; "Eğer İsa Mesih Tanrı'ysa Kendisini nasıl diriltebilir?"! Yuhanna 2:19'da İsa şöyle der: "Bu tapınağı yıkın (Kendi bedeninden bahsediyor, a. 21), üç günde onu yeniden kuracağım."! Kendi yaşamıyla ilgili şöyle söylemiştir: "Canımı vermeye del tekrar geri almaya da yetkim var" (Yuhanna 10:18).

Mesih İsa Tanrı Gibi Konuşmuştur

Mesih İsa sadece Tanrı'nın adlarını, unvanlarını, niteliklerini, gücünü ve Kendisini diriltme yetkisini almakla kalmamış, bunun yanısıra sadece Tanrı'nın konuştuğu tarzda konuşmuştur. Ferisiler bir ara O'nu tutuklamak üzere asker göndermiş, fakat askerler elleri boş dönmüşlerdi. O'nu neden tutuklamadıkları sorulunca, verebildikleri tek cevap şuydu: "Hiç kimse hiçbir zaman bu adamın konuştuğu gibi konuşmamıştır" (Yuhanna 7:46). Gerçekten de öyleydi.

İncil'i Mesih İsa'nın konuşmalarındaki yetkiden etkilenmeden okumak olanaksızdır. İnsanları Kendisine çağırmış, Kendisini izlemelerini ve hatta yaşamlarını kendisine adamalarını söylemiştir. Dinleyicilerinin karşısında eşsiz bir yetkiyle konuşmuştur. Din bilginleri ve Ferisiler gibi diğer öğretmenler de sözlerini haklı çıkarmak için, sözlerini Yeşaya ve diğer peygamberlerin kitaplarına bağlıyorlardı. Ama İsa, "Size doğrusunu söyleyeyim ki..." diyordu. Olaylar O'nun yetkisini onaylıyordu. Cinler O'nun sözünden kaçıyor, rüzgâr ve deniz O'nun buyruğuyla sakinleşiyor, ölüler diriliyor, sakatlar yürüyor ve körler görüyordu.

C. S. Lewis şöyle yazmıştır:

> "Mesih İsa'nın söylediği türden sözler söyleyen normal bir kişiye, 'büyük bir ahlâk öğretmeni' denemez. Ya, kendisinin suda haşlanmış bir yumurta olduğunu söyleyen bir deli, ya da cehennemin İblisi olabilir. Seçiminizi yapmalısınız. Bu adam ya Tanrı'nın Oğludur, ya deli bir adamdır ya da daha kötüsüdür. O'na aptal diyebilirsiniz, yüzüne tükürebilirsiniz, O'nun bir cin olduğunu söyleyerek O'nu öldürebilirsiniz veya O'nun ayaklarına kapanıp O'nu Rab'biniz ve Tanrı'nız olarak kabul edebilirsiniz. Fakat O'nun büyük bir ahlâk öğretmeni olduğu saçmalığıyla gelmeyin. Çünkü Kendisini o şekilde tanıtma amacı yoktu." [1]

Kutsal Kitap'a Dayalı, İsa'nın ve Yahve'nin Bir Olduğunu Gösteren Adlar, Unvanlar ve Nitelikler İndeksi -1. Korintliler 8:6

Tanım	Tanrı için	Mesih İsa için
Yahve (Ben, Ben Olanım)	Mis. Çıkış 3:14 Ya. Tekrarı 32:39 Yeşaya 43:10	Yuhanna 8:24 Yuhanna 8:58 Yuhanna 18:4-6
Tanrı	Yaratılış 1:1	Yeşaya 7:14, 9:6 Yuhanna 1:1, 14 Yuhanna 20:28 Titus2:13 İbraniier 1:8 2. Petrus 1:1
Alfa ve Omega (İlk ve Son)	Yeşaya 41:4 Yeşaya 48:12 Vahiy 1:8	Vahiy 1:17, 18 Vahiy 2:8 Vahiy 22:12-16
Rab	Yeşaya 45:25	Matta 12:8 Elçilerin İşleri 7:59-60 ve 10:36 Romalılar 10:12 1. Korintliler 2:8 1. Korintliler 12:3 Filipililer 2;10-11
Kurtarıcı	Yeşaya 43:3 Yeşaya 43:11 Yeşaya 63:8 Luka 1:47 1. Timoteos 4:10	Matta 1:21 Luka 2:11 Yuhanna 1:29 Yuhanna 4:42 Titus 2:13 İbraniier 5:9
Kral	Mezmur 95:3 Yeşaya 43:15 1. Timoteos 6:14-16	Vahiy 17:14 Vahiy 19:16

Tanım	Tanrı için	Mesih İsa için
Yargıç	Yaratılış 18:25 Mezmur 50:4, 6 Mezmur 96:13 Romalılar 14:10	2. Timoteos 4:1
Işık	2. Samuel 22:29 Mezmur 27:1 Yeşaya 42:6	Yuhanna 1:9 Yuhanna 3:19 Yuhanna 8:12 Yuhanna 9:5
Kaya	Ya. Tekrarı 32:3, 4 2. Samuel 22:32 Mezmur 89:26	Romalılar 9:33 l. Kor. 10:3-4 1. Petrus 2:4-8
Bedeli Ödeyen	Mezmur 130:7-8 Yeşaya 48:17 Yeşaya 54:5 Yeşaya 63:9	Elçilerin İşleri 20:28 Efesliler 1:7 İbraniler 9:12
Doğruluğumuz Olan Rab	Yeşaya 45:24	Yeremya 23:6 Romalılar 3:21-22
Koca	Yeşaya 54:5 Hoşea 2:16	Matta 25:1 Markos 2:18-19 (damat) 2. Korintliler 11:2 Efesliler 5:25-32 Vahiy 21:2, 9
Çoban	Yaratılış 49:24 Mezmur 23:1 Mezmur 80:1	Yuhanna 10:11, 16 İbraniler 13:20 1. Petrus 2:25 1. Petrus 5:4
Yaratıcı	Yaratılış 1:1 Eyüp 33:4 Mezmur 95:5-6 Mezmur 102:25-26 Yeşaya 40:28	Yuhanna 1:2-3, 10 Koloseliler 1:15-18 İbraniler 1:1-3, 10

Tanım	Tanrı için	Mesih İsa için
Yaşam Kaynağı	Yaratılış 2:7 Ya. Tekarı 32:39 1. Samuel 2:6 Mezmur 36:9	Yuhanna 5:21 Yuhanna 10:28 Yuhanna 11:25
Günahların Bağışlayıcısı	Mis. Çıkış 34:6-7 Nehemya 9:17 Daniel 9:9 Yunus 4:2	Markos 2:1-12 Elçilerin İş. 26:18 Koloseliler 2:13 Koloseliler 3:13
Şifa Veren Rab	Mis. Çıkış 15:26	Elçilerin İş. 9:34
Tanrı Her Yerdedir	Mezmur 139:7-12 Süleymanın Özdeyişleri 15:3	Matta 18:20 Matta 28:20 Efesliler 3:17; 4:10
Tanrı Her Şeyi Bilir	1. Krallar 8:39 Yeremya 17:9-10, 16	Matta 11:27 Luka 5:4-6 Yuhanna 2:25 Yuhanna 16:30 Yuhanna 21:17 Elçilerin İş. 1:24
Tanrı Her Şeye Gücü Yetendir	Yeşaya 40:10-31 Yeşaya 45:5-13, 18	Matta 28:18 Markos 1:29-34 Yuhanna 10:18 Yahuda 24
Mesih Varoluştan Önce Vardı	Yaratılış 1:1	Yuhanna 1:15, 30 Yuhanna 3:13, 31-32 Yuhanna 6:62 Yuhanna 16:28 Yuhanna 17:5
Mesih'in Sonsuzluğu	Mezmur 102:26-27 Habakkuk 3:6	Yeşaya 9:6 Mika 5:2 Yuhanna 8:58

Tanım	Tanrı için	Mesih İsa için
Tanrı'nın Değişmezliği	Yeşaya 46:9, 16 Malaki 3:6 Yakup 1:17	İbraniler 13:8
Kendisine Tapınümayı Kabul Eder	Matta 4:10 Yuhanna 4:24 Vahiy 5:14 Vahiy 7:11 Vahiy 11:16	Matta 14:33 Matta 28:9 Yuhanna 9:38 Filipüüer 2:10-11 İbraniler 1:6
Tanrısal Yetkiyle Konuşur	Yüzlerce kez "Rab şöyle diyor..." diye söz başlar.	Matta 23:34-37 Yuhanna 7:46

BÖLÜM 5

TANRI, İSA MESİH'TE İNSAN OLDU

Kutsal Yazılar Mesih İsa'nın hem tam olarak insan, hem de tam olarak Tanrı olduğunu Öğretir. Pavlus, "Çünkü Tanrılığın tüm doluluğu bedence Mesih'te bulunuyor" (Koloseliler 2:9) demiştir. Mesih İsa, tamamen Tanrı ve insan olduğundan dolayı, Baba'yla ve Kutsal Ruh'la eşsiz bir ilişki içerisindedir.

Mesih İsa, doğumunda gönüllü olarak Kendisini Baha'nın yetkisi altına koymayı seçmiştir. Mesih İsa bu şekilde davrandı, çünkü Tanrı'nın planına göre böyle olması gerekiyordu. Pavlus bunu Filipililer 2:5-8'de şöyle açıklamaktadır:

> "Mesih İsa'da olan düşünce sizde de olsun. Mesih, Tanrı özüne sahip olduğu halde, Tanrı'ya eşitliği sımsıkı sarılacak bir hak saymadı. Ama yüceliğinden soyunarak, kul özünü aldı ve insan benzeyişinde doğdu. İnsan biçimine bürünmüş olarak ölüme, çarmıh üzerinde ölüme bile boyun eğip kendini alçalttı."

Mesih İsa'nın Tanrı'ya eşitliğini bıraktığını belirten söz, O'nun başlangıçta Tanrı'ya eş olduğunu gösterir. (Burada Grekçe 'eşitlik' anlamına gelen kelime 'isos', geometride eşit açılı üçgenleri tanımlamak için de kullanılır).

Filipililer'de okumuş olduğumuz ayetler, Mesih İsa'nın iki şekilde varolduğunu öğretir: Tanrı olarak (a. 6) ve sonra kul özünde (a. 7), "insan benzeyişinde". Pavlus, Mesih İsa'nın insan benzeyişinde kul özü almasını beklenmeyen birşey olarak vurgular, çünkü Tanrı insan olmuştur. Mesih İsa Tanrı'ya eşitliği sımsıkı sarılacak bir hak olarak görmedi. Yeryüzündeki yaşamını, Babası'nın gücüyle yaşamıştır. Tanrı'nın Oğlu Baba'ya itaat edip insan oldu ve gönüllü olarak Tanrı'ya itaatin en üst derecesini yerine getirdi: Kendisini dünyanın günahları uğruna kurban etti.

İsa'nın Tanrı'ya itaat etmesi O'nun Baba ve Kutsal Ruh'la olan eşitliğini bozmaz. Tanrı'nın Oğlu Babasıyla aynı doğada olmalıdır. Bu gerçek Yuhanna 5:17-18'de açıklanmıştır ve Kutsal Kitap yorumcularından Leon Morris bu konuda şu yorumu yapar:

> "İsa, Sept günü Kudüs'te sakat bir adamı iyileştirmiştir ve bunun sonucu olarak Yahudi önderler çılgına dönmüştür. Bunun üzerine İsa'nın savunması şöyle olmuştur: 'Babam halâ çalışmaktadır, ben de çalışıyorum' (Yuhanna 5:17). Bu söz üzerine çılgına dönen Yahudiler O'nu öldürmek istediler: 'Çünkü yalnız Sept gününün düzenini bozmakla kalmamış, Tanrı'nm kendi Babası olduğunu söyleyerek Kendisini Tanrı'ya eşit kılmıştır' (a. 18). Burada kullanılan geçmiş zaman, İsa'nın bunu bir kere değil, sürekli olarak yapmakta olduğunu belirtir. Bununla beraber, bu uygulama hedefsiz veya dini kurallara karşı dikkatsiz değildi. Bu uygulama, İsa'nın göksel Babasıyla olan ilişkisinden kaynaklanıyordu. Tanrı'nın Oğlu olduğu için, Sept gününde istediği gibi hareket etmiştir. Bu nedenle, Yahudiler İsa'nın davranışında sadece 'Sept gününü tutacaksın' buyruğuna karşı gelinmesini değil, ayrıca en ciddi hakaretlerden birisini görmüşlerdi: Kendisini Tanrı'ya eş koşmak. O'na Galile'de eziyet edilmiş olmasına şaşırmamak gerekir." [1]

Mesih İsa, Babası'nın çalışmakta olduğu gibi Kendisinin de çalıştığını söylemiştir. Babası'nın kulu olarak değil, O'nun gibi, aynı eş değerde çalışmaktadır. Profesör E.W. Hengstenberg'in de belirtmiş olduğu gibi:

"Tanrı'nın Sept günü gözetmeden, durmaksızın çalıştığı Yahudilerce bilinmekteydi. Yahudiler, Yaratılış 2:3 'teki yedinci günü yaratıcı bir iş olarak görmektedirler ve her zaman da öyle görmüşlerdir. Bu durum sadece birinci Sept'e aitti. Tanrı'nın daha sonraki işlevleri, günleri ayırdetmez. Bu nedenle, Mesih'in Tanrı'ya Baba demesi bağlamından Yahudiler'in anlayışına göre hakaret sonucu çıkarılmıştır." [2]

Mesih İsa burada, Baba nasıl çalışıyorsa Oğul'un da aynı şekilde çalıştığını vurgulamaktadır. Seçmiş olduğu kelimeleri kazayla seçmemiştir. Sept günü çalışmak için değil, dinlenmek içindi ve Mesih İsa Sept gününde hasta birisini iyileştirmişti. Fakat İsa bununla da yetinmeyip, Kendisinin eşsiz olan Babayla çalıştığını söylemiştir. Baba sürekli olarak yaradılışın devamını sağladığı gibi, Mesih İsa da yaradılışın devamını sağlamaktadır (bkz. Koloseliler 1:16). Yahudiler için bu bir hakaretti.

Yahudiler, İsa'nın Tanrı'ya Baba demekle ne demek istediğini anlamışlardı. İsa, Yahudiler'in antlaşma altında söyledikleri "Tanrı babamızdır" anlamından bahsetmiyordu. Tanrı'dan Babası olarak bahseden İsa, O'nunla eşsiz ve doğal bir ilişkiden bahsediyordu.

C. K. Barrett bu konuyu şöyle yorumluyor:

"İsa, Tanrı'nın Babası olduğunu ileri sürmüştür. Tanrı'nın çocuğu olması kavramı, İsrail'in konuşma geleneğine girmemişti bile... Ve İsa'nın Tanrı'yla birlikte çalışmakta olduğu varsayımı, İsa'nın Tanrı'ya eşit olduğu anlamına gelir." [3]

Mesih İsa, insandan doğarak beden aldığı için, Tanrı'yı yeryüzünde tüm doluluğuyla görebiliriz. İsa Mesih'te, insan olan Tanrı'nın "biricik yüceliğini" görürüz (Yuhanna 1:14). Fakat diğer ayetlerde şunları okuyoruz: "Hiç kimse beni görüp yaşayamaz," "Hiç kimse hiçbir zaman Tanrı'yı görmüş değildir," "Hiç kimsenin görmediği ve göremeyeceği" (Mısır'dan Çıkış 33:20; Yuhanna 1:18; 1. Timoteos 6:16; 1. Yuhanna 4:12, vb.).

Hiç kimsenin, Tanrı'nın gücünü tümüyle ve tüm görkemiyle görüp yaşayamayacağı doğrudur. Meleklerin huzurunda olmak bile

inançlı kişilerde ölüm derecesinde korkuya ve heyecana neden olmuştur (Daniei 10:5-11).

Yine de, Tanrı 'görülmüştür.' Musa Tanrı'ya kendisini görmek istediğini söylediğinde Tanrı, "Hiç kimse Beni görüp yaşayamaz" demiştir. Fakat buna rağmen Tanrı Musa'yı bir kayanın tepesine çıkarıp, eliyle Musa'yı örterek, 'görkemini' aradan geçirmiştir. Ardından Tanrı şöyle demiştir: "Ve elimi kaldıracağım ve arkamı göreceksin; fakat yüzüm görülmeyecek" (Mısır'dan Çıkış 33:23). Musa Tanrı'yı görmüştür fakat sadece gücünün yettiği kadar görebilmiştir. Tanrı'nın 'görülmüş' olduğu başka durumlar da olmuştur. Yakup Tanrı'nın fiziksel görünümü olan bir adamla güreştikten sonra Kutsal Yazı'ya göre "Tanrı'yla uğraşıp O'nu yenmiştir" (Yaratılış 32:28, bkz. Hoşea 12:3-4). Yakup şöyle demiştir: "Allah'ı yüz yüze gördüm ve canım sağ kaldı" (Yaratılış 32:30). Musa, Harun, Nadab ve Abihu İsrail'in Tanrısını gördüler (Mısır'dan Çıkış 24:9-11). Şimşon'un babası Manoah, "Mutlaka öleceğiz, çünkü Tanrı'yı gördük" (Hakimler 13:22) demiştir. Tanrı'yı göksel bir görümde gören Yeşaya; "Rab'bi gördüm... Gözlerim ruhların Rab'bi olan Kralı gördü" (Yeşaya 6:1-3, 5) demiştir.

Kutsal Yazıların açıkladığına göre, insanlar Tanrı'nın görkemin ve gücünü tam olarak görüp yaşayamazlar.

Yine de Tanrı, insanın kapasitesinin O'nu kavrayabileceği derecede insana 'görünmüştür.'

Yeni Antlaşma'ya göre, Tanrı zaman ve tarih içerisinde İsa Mesih'in kişiliğinde görünmüştür. İsa Mesih, Kendisini görmenin Tanrı'yı görmek olduğunu söylemiştir (Yuhanna 12:45; 14:5-9). Koloseliler l:15'te Mesih'in "görünmez Tanrı'nın görüntüsü" olduğu yazılmıştır. İbraniler kitabının yazarı şöyle der: "Oğul, Tanrı'nın yüceliğinin parıltısı ve O'nun varlığının öz görünümüdür" (İbraniler 1:3). 'Öz görünüm' Grekçede "öz ürünüdür" olarak geçmektedir. Buradaki tanım Koloseliler l:15'tekinden çok daha güçlüdür.! Joseph H. Thayer'e göre bu kelime, bir bal mumuna veya metale basılmış bir damga anlamında kullanılıyordu. Aynı bağlamda, bu kelime, Tanrı'nın Mesih üzerindeki damgasını göstermek içini kullanılmıştır.[4]

Tanrı'nın Mesih'teki esini, Kutsal Uçleme'nin esininin doluluğunun bir göstergesidir. İsa Mesih'in gelişinin ilk amacı, gerçeği göstermekti. Yargılamak ve vermiş olduğunu talep etmek için tekrar yeryüzüne gelecektir. C. S. Levvis'in de ifade etmiş olduğu gibi:

"Tanrı, neden düşmanın eline geçmiş olan bu dünyaya kılık değiştirmiş bir şekilde iniyor ve İblis'in kökünü kazımak için, bir çeşit gizli bir topluluk başlatıyor? Neden kuvvetle inip dünyayı fethetmiyor? Yeterince gücü olmadığından dolayı mı? Mesih İnanlıları O'nun kuvvetle ineceğini düşünüyor. Ne zaman olacağını bilmiyoruz. Fakat neden ertelediğini tahmin edebiliriz. Özgürce O'nun tarafına katılmamız için bize şans veriyor. Müttefik kuvvetleri Almanya'ya ilerleyene kadar bekledikten sonra, bizden yana olduğunu söyleyen bir Fransız'ı düşünmemişizdir. Tanrı fethedecek. Tanrı'nın açıkça ve doğrudan dünyaya karışmasını isteyenlerin, Tanrı araya girdiğinde Tanrı'nın neler yapabileceğinin farkında olup olmadıklarını merak ediyorum. Bu gerçekleştiğinde dünyanın sonu gelmiş olur. Yaratıcı sahneye çıktığında oyun biter. Tanrı kesinlikle fethedecektir; fakat O'nun tarafında olduğunuzu söylemenin ne faydası var öyleyse, tüm doğal evrenin bir rüya veya aklınızdan bile geçmemiş başka birşey gibi, bazılarımız için çok güzel, bazılarımız için ise berbat olan, hiçbirimizin başka bir şansının olmayacağı bu dünyanın eriyip gittiğini görmek neye yarar? İşte o zaman, Tanrı kılık değiştirmeden ortaya çıkacak. O kadar görkemli olacak ki, bazıları için dayanılmaz sevgi ve bazıları için ise dayanılmaz korku saçacak. İşte o zaman, kendi tarafınızı tutmakta çok geç kalmış olacaksınız." [5]

Oğul Olan İsa Mesih

Kutsal Kitap'ta oğul kelimesi, genel ve mecazi anlamlarda çeşitli şekillerde kullanılmıştır. Grekçe'de 'oğul' anlamına gelen iki kelime vardır: teknon ve huios. 'Teknon' kelimesi çocuk sahibi olma kökeninden gelir ve oğul, kız veya çocuk anlamlarına gelir.

Diğer Grekçe kelime olan 'Huios' kelimesi yazılı dilde kullanılsa da, Strong's Exhaustive Concordance 'huios' kelimesini şöyle tanımlıyor: "Huios kelimesi geniş anlamda mecazi akrabalıklar için kullanılır." [6]

Mesih İsa için 'Oğul' kelimesi en az dört şekilde kullanılır: Meryem Oğlu, Davut Oğlu, İnsanoğlu, Tanrı Oğlu. Bu dört terim, İsa'nm Baba'yla ve insanlıkla olan doğal ilişkisini tanımlar:

Meryem Oğlu. İsa'nın insan doğasına göre bir ailesi vardı (Meryem). Bu bağlamda Nasıralı İsa fiziksel anlamda bir 'oğul'du.

Davut Oğlu. Bu bağlamda, 'Davut Oğlu (huios)' mecazi anlamda kullanılır. Çünkü Davut'un ilk neslinden değildir (bkz. Matta 22:42-45). Bununla birlikte, bu kullanım Mesih İsa'nın Davut'tan geldiği ve Davut'un mirasçısı olduğu anlamına da gelebilir.

İnsanoğlu. 'İnsanoğlu' terimi Yahudiliğe özgüdür ve ilk olarak Eski Antlaşma'da kullanılmıştır. İnsan için kullanılan iki kelime (adam ve nos) çoğul anlamda kullanılır. Bireyden bahsedilirken 'bir insanoğlu' denilir. Örneğin, Peygamber Hezekiel'den doksan kez 'insanoğlu' olarak bahsedilir. Bu kullanım, Daniel 7:13-14'te Mesih'ten bahsedilirken de kullanılır.

Yeni Antlaşma'da 'İnsanoğlu' terimi İbraniler 2:6-8 dışında tamamen İsa için kullanılmıştır. İbraniler 2:6-8'de kullanılan 'İnsanoğlu' kelimesi tüm insanlığı ele alır. Eski Antlaşma bu terimi genel anlamda kullanırken, İsa bu kelimeyi mecazi unvan olarak kullanmıştır. Bu terim Matta, Markos, Luka ve Yuhanna'nın dışında sadece üç kez kullanılmıştır (Elçilerin İşleri 7:56; Vahiy 1:13; 14:14). Bu terim Matta'da 32 kez, Markos'ta 15 kez, Luka'da 25 kez ve Yuhanna'da 12 kez geçmektedir. Ve hepsinde de bu terim, İsa'nın Kendisi tarafından kullanılmıştır (Yuhanna 12:34'te bu unvanın ne anlama geldiği başka bir kişi tarafından sorulmuştur).

Mesih'in yaşamında her yönüyle bu terimin sık sık kullanıldığını görüyoruz: Hizmet ederken, eziyet edilirken ve yüceltilirken kullanılmaktadır.[7] İncil'in ilk dört kitabında İsa, bu unvana tam bir anlam kazandırmıştır.

Mesih'in bu ünvanı kullanması iki düşünce çizgisinde yer alır. Birincisi, 'İnsanoğlu' teriminin kullanımı tanrısal bir anlamdadır. Mesih, günahları bağışlama yetkisi olduğunu (Matta 9:6); Markos 2:10; Luka 5:24) ve Sept gününün Rabbi olduğunu göstermek için bu unvanı kullanır (Matta 12:8; Markos 2:28; Luka 6:5). Buradaki vurgu Mesih'in yetkisi üzerindedir. (Mesih'in sadece Tanrı'ya ait olan yetkiye de sahip olduğu anlaşılmaktadır. Mesih'in tanrısallığı üzerindeki bu vurgu, gelecekteki yüceltilişiyle ilgili kullanımında da görülür).

İkinci, 'insanoğlu' teriminin kullanımı, Mesih'e insan anlamı verir. Mesih'in 'insanoğlu' terimini kullanmasının amacı, tanrısallığına işaret etmek olduğu gibi, insanlığına da işaret etmektir. Bunu İncil'in ilk dört kitabında iki şekilde görürüz. Birincisi, Mesih'in günlük işlerinde kullanılan unvandır (Matta 11:19). İkincisi ise, İsa'nın eziyet görmesinden ve ölümünden bahsedilirken kullanılan unvandır (Markos 8:31). İsa'nın insan olduğu fikri, sonunda öleceğini gösterdiğinden, Yahudiler'in Mesih'le ilgili böyle bir kavrama inanmaları çok zordu. Üçüncüsü de; İsa Kendisini sadece eziyet çekip ölecek olan İnsanoğlu olarak değil, aynı zamanda görkemle dönecek olan Kişi olarak tanıtmıştır (Matta 24:30; Markos 14:62; Luka 17:22; 18:8; 22:69, vb.).

Sanhedrin'in ve Başkâhin Kayafas'ın önünde yargılanırken, Kendisini açık bir biçimde Daniel 7:13-14'te de belirtilmiş olduğu gibi 'İnsanoğlu' olarak tanıtmıştır:

> "Gece rüyetlerinde gördüm, ve işte, insanoğluna benzer biri göklerin bulutları ile geldi, ve Günleri eski olana kadar geldi, ve onun önüne kendisini yaklaştırdılar. Ve bütün kavmlar, milletler, ve diller ona kulluk etsinler diye, kendisine saltanat, izzet, ve krallık verildi. Onun saltanatı geçmeyecek ebedi bir saltanattır, ve krallığı yıkılmayacak bir krallıktır."

Kayafas Mesih İsa'ya şöyle sormuştur: "'Yüce Olan'ın Oğlu Mesih sen misin?' İsa 'Ben'im' dedi. 'Ve sizler, İnsanoğlu'nun kudretli Olan'ın sağında oturduğunu ve göğün bulutlarıyla geldiğini

göreceksiniz'" (Markos 14:61-62). İsa, bu sözleriyle büyük bir yücelikle yargılamaya ve yeryüzünde hüküm sürmeye geleceğini belirtmiştir. Kayafas'la olan bu konuşmasında İsa, 'İnsanoğlu' ve 'Yüce Olan'ın Oğlu' unvanlarını kabul eder (bkz. Yuhanna 3:15-17).

Gleason Archer, Mesih'in neden insan ve Tanrı doğasına sahip olduğunu şöyle açıklar:

> "Bu, 'İnsanoğlu' kelimesinin ne anlama geldiği sorusunu ortaya atar. Mesih neden tanrısal Yüce Kral olarak değil de, yüce bir insan olarak temsil edilmiştir? Bunun cevabı, insanın kurtuluşunun vazgeçilmez parçası olan Mesih'in doğuşunda aranmalıdır. Adem'den gelen günahlı insanlar, insanların günahlarını üzerine yüklenen günahsız bir insan olmadan kurtuluşa erişemezlerdi. Eski Antlaşma'da Kurtarıcı kelimesi, günahlı kişiyi satın alan bir akraba anlamına gelen 'go el' kelimesinden gelir. Bu nedenle, bu kişinin satın aldığı kişiyle kandaş olması gerekirdi: Gereksinim ne olursa olsun, kimin gereksinimini karşılarsa karşılasın, ister onu kölelikten geri satın alsın (Levililer 25:48), isterse satacağı mala fidye yatırmış olsun (Levililer 25:25), ister çocuksuz dulla ilgileniyor olsun (Rut 3:13) veya isterse kan öcü alan olsun (Çölde Sayım 35:19) mutlaka kandaş bir akraba olması gerekiyordu.
>
> Tanrı İsrail'e Kendisini fidyeyi Ödeyen Kurtarıcı (go el) olarak tanıtmıştır (Mısır'dan Çıkış 6:6; 15:13; Yeşaya 43:1; Mezmur 19:14...). Fakat, Tanrı bakireden doğarak beden almadan önce, Tanrı'nın Kendisini nasıl İsraillilerin go el'i olarak tanıtacağı bir gizem konusuydu. Tabii ki, yaradılış yoluyla Tanrı onların Babası sayılıyordu, fakat 'go el' fiziksel anlamda kandaş bir ilişki (akraba) gerektiriyordu. İşte bu yüzden, Tanrı bizden bir kişi olup bizim suçlarımızın ve günahlarımızın cezasını çekmekle, bizleri fidyeyle kurtarmıştır. 'Söz, insan olup aramızda yaşadı. Biz de O'nun yüceliğini Baba'dan gelen, lütuf ve gerçekle dolu olan biricik Oğul'un yüceliğini gördük' (Yuhanna 1:14).

Günahlarımız için fidye ödenmeden Tanrı bizi bağışlayamazdı. Yoksa Kendi Kutsal yasasına karşı gelinmesine göz yummuş olurdu. Tanrı, ancak Mesih'te beden alıp insanlığın günahlarını tatmin edici bir şekilde ortadan kaldırabilirdi. Çünkü, insan ırkını sadece gerçek bir insan temsil edebilirdi. Fakat tanrısal adaletin yerine gelmesi için, günahın gerektirdiği sonsuz cehennem cezasını yalnız Tanrı kesin olarak ortadan kaldırabileceğinden, Kurtarıcı'nın Tanrı olması gerekiyordu. Sadece Tanrı onları sonsuz cehenneme göndermek yerine, böyle haklı bir kurtuluş plânını tasarlayabilir ve günahları aklayabilirdi (Romalılar 4:5). İşte, tüm çağlar boyunca inanlılar için etkili bir kurban olan yetkin İnsan, aynı zamanda Tanrı'nın Kendisiydi."[8]

Daniel 7:13 göz önüne alındığında, Mesih'in 'İnsanoğlu' terimini kullanması açıklığa kavuşmaktadır. Bu unvan, açık bir şekilde Mesih'e ait bir unvandır ve Mesih açıkça Daniel 7:13'teki kişi olduğunu ileri sürmüştür. Daniel'in bahsettiği unvanın Yahudilerce anlaşıldığı görülüyor. Fakat İsa'nm ileri sürdüğü iki sav, Yahudi din önderlerince dikkate alınmamıştır. Birincisi, Yahudiler acı çeken değil, zaferler kazanan bir Mesih'in geleceğini umuyorlardı. Bekledikleri Mesih'in ruhsal bir önder değil, siyasal bir önder olacağını sanıyorlardı. Fakat İsa, İnsanoğlu'nu acı çeken ve ölmesi gereken Mesih olarak tanıtmıştır. İkincisi de, Yahudiler Mesih'in beden almış Tanrı olacağını düşünmüyorlardı. Geleneksel olarak Mesihçi olmak önemliydi, fakat Mesih'in tanrısallığı bambaşka bir kavramdı.

Özet olarak, İnsanoğlu unvanı; Mesih'in, fidyeyle satın alan Kurtarıcı, acı çeken insan, gelecek olan yargıç ve yeryüzüne yüceliğiyle hükmedecek olan yönetici olduğunu gösterir.

Tanrı'nın Oğlu

Şimdi de 'Tanrı'nın Oğlu' deyimini ele alacağız. Bunu nasıl anlamamız gerekiyor? Kutsal Üçleme'deki ikinci Kişi olan Tanrı Oğlu İsa Mesih, Tanrı'nın beden alıp yeryüzünde yaşamış olduğu

öğretişinin baş kahramanıdır. İsa, Kutsal Yazılar'da Tanrı'nın Oğlu olarak anılır. Baba insan olmamıştır. Kutsal Ruh insan olmamıştır. Oğul insan olmuştur. Bazıları, 'Oğul' kelimesini sadece bir anneden ve babadan doğan bir kişiye oğul denilebileceği yorumunu yapıyorlar. Bu kişilerin yürüttükleri mantığa göre İsa, Tanrı'nın oğlu olduğundan, aynı zamanda Tanrı olamaz. İsa'nın sadece bir oğul olduğunu söyleyenler şöyle sorabilir: "Başlangıcı olmayan bir oğul olduğunu hiç duydunuz mu?" Bu şekilde akıl yürüterek 'yaratılmış' olan oğulla, yaratıcı Baba'yı karşılaştırmak amacındalar. Tabii ki bu soru şu şekilde de sorulabilirdi: "Başlangıcı olmayan bir Baba olduğunu hiç duydunuz mu?" "Tanrı'nın Oğlu (Huios)" terimi ve daha önce üzerinde durmuş olduğumuz 'İnsanoğlu' terimi de, Mesih'in tanrısallığını kanıtlayabilir:

İnsanoğlu = Tam İnsanlık (ve Tanrılık)

Tanrı Oğlu = Tam Tanrılık

W. G. T. Shedd şöyle diyor: "Üçlübirlikteki ikinci kişiye verilen 'Oğul' unvanı, özde var olan ve sonsuz olan bir ilişkiyi gösterir."[9] **Shedd'in** açıkça söylemek istediği nokta, Oğul'un da Baba gibi sonsuz olduğudur. Schultz'un da belirttiği gibi: "Mesih'in oğulluğu ve Birinci Kişi'nin babalığı, özde ve konumda birisinin diğerinden aşağı olduğu anlamını taşımaz." [10]

Boettner ise şu yorumu yapıyor:

> "Üçlübirlik öğretişi teolojik bağlamda 'Baba' ve 'Oğul' terimlerinin 'varlık kaynağı' ve üstünlük taşıdıklarını gösterir. Aynı zamanda, Semitik ve doğu düşüncesinde, doğanın benzerliği ve aynı olması ile varlığın eşitliği fikri, Baba ve Oğul'un birbirlerine itaatkâr ve bağımlı olduğunu belirtir. Tabii ki, Kutsal Yazılardaki sözlerin belli başlılarını belirleyen Semitik (Yahudiliğe ait) bilinçtir ve Kutsal Yazılar'm Mesih'i 'Tanrı Oğlu' olarak tanımlamaları, O'nun gerçek Tanrısallığını gösterir. Hiçbir yaratıkla paylaşılamayacak eşsiz bir ilişkiyi gösterir. Bir oğul, öz doğasında nasıl Babasına benziyorsa, yani ne kadar çok

insansa, Tanrı'nm Oğlu Mesih de öz doğasında Babası gibidir, yani tanrısallık özüne sahiptir."[11]

Schultz şöyle diyor:

"Kutsal Yazılar'da, örneğin meleklere, Adem'e, Hezekiel'e ve Mesih Inanhları'na 'Tanrı'nın oğulan' denilse de, Mesih eşsiz ve özel bir Oğuldur. Griffith Thomas, 'Tanrı Oğlu' unvanının Grekçe kullanımında, tanım edatı bazen her iki kelimeden önce, bazen de hiç kullanılmadığını belirtir. Bu şekillerden Tanrı anlamına gelen birincisi, Yeni Antlaşma'da Mesih'i tanımlamak için 25 kere kullanılır. Bu unvandan dolayı, Yahudiler İsa'nın ne demek istediğini anlamış ve O'nu hakaretle suçlamışlardır (Matta 26:63; Luka 22:70; Yuhanna 19:7). Mesihlik iddiası değil, tanrısallık iddiasında bulunuyordu. Rab Kendi oğlunu, başkalarının oğullarıyla aynı düzeyde sınıflandırmamıştır. Tersine, her iki kavram arasına bir mesafe koymuştur (Yuhanna 20:17). Mesih'in öğrencileri, Tanrı Oğlu olan Mesih'in sonsuzluklar Tanrısı olduğunu anlamışlardı."[12]

Bu unvanın kullanımı, Tanrı'nm beden alıp aramızda yaşamış olduğu gerçeğini kanıtlar. İnsanoğlu terimi, Mesih'in insan olduğu anlamına geliyorsa, Tanrı Oğlu terimi de, Mesih'in Tanrı olduğu anlamına gelir.

BÖLÜM 6

İLK ÇAĞ İNANLILAR TOPLULUĞUNUN TANIKLIĞI

İlk çağ İnanlılar Topluluğu'nun, İsa Mesih'in tanrısallılığına olan tanıklığı oldukça açıktır. İlk kilise babalarının ve düşünürlerinin yazdıklarına bakarak, bu üstün öğretiye inandıklarını kanıtlayabiliriz.

Kilise babalarının yazmış oldukları belgelerde Mesih'ten 'sonsuz,' 'beden almış olan Tanrı,' 'yaratıcı' vb. çeşitli tanrısal üvanlarla bahsedilir.[1] Bazılarından alınan örnek alıntılar şöyledir:

* **Polikarp** (İ.S. 69-155): İzmir episkoposu, elçi Yuhanna'nın öğrencilerindendi. Polikarp şöyle yazmıştır; "Rab'bimiz İsa Mesih'in Tanrısı ve Babası, sonsuz Başkahin'in Kendisi, Tanrı olan İsa Mesih, sizleri imanda güçlendirsin...."[2]

* **Ignatius** (İ.S. 110): Antakya İnanlılar Topluluğu'nun önderidir. Polikarp, Klement, ve Barnaba'yla aynı dönemde yaşamıştır ve Kolose'de şehit edilmiştir. Efesliler'e yazdığı bir mektupta, Mesih'ten "Tanrımız İsa Mesih"[3] olarak bahseder.

Başka bir mektupta İgnatius Polikarp'e şöyle der: "Her iklimin ötesinde, sonsuz ve gözle görünmeyen, fakat bizler için beden alıp bize görünen... bizim uğrumuza acı çeken Mesih'i bekle."[4]

Daha sonra izmirliler'den bahsederek Polikarp'e şöyle demiştir: "Mesih'in kanına (Tanrı'ya) inanmazlarsa, onları yargı beklemektedir." [5]

Aşağıdaki alıntılar Kirsopp Lake'ten aktarılmıştır: [6]

İgnatius'tan Efeslilere I, selamlar- "...Tanrımız İsa Mesih..."
İgnatius'tan Efeslilere I. 1 - "...Tanrı'nın kanıyla..."
İgnatius'tan Efeslilere VII. 2- "...insan olan Tanrı..."
İgnatius'tan Efeslilere XVII. 2- "...Tanrı olan İsa Mesih bilgisine erişmek..."
İgnatius'tan Efeslilere XVIII. 2- "...Tanrımız İsa Mesih için..."
İgnatius'tan Efeslilere XIX. 3- "...Tanrı insan olarak görünmüştür..."
İgnatius'tan Magnezyanlara XI. 1- "...Babayla sonsuzlukta olan Mesih..."
İgnatius'tan Magnezyanlara XIII. 2- "...İsa Mesih Baba'ya bağlıydı..."
İgnatius'tan Tralyanlara VII. 1- "...Tanrı'dan İsa Mesih'ten..."
İgnatius'tan Romalılara, selamlar- "...Tanrımız İsa Mesih..." (iki kere)
İgnatius'tan Romalılara III. 3- "Tanrımız İsa Mesih..."
İgnatius'tan Romalılara VI. 3- "...Tanrı şefkatinin örneğiyle acı çekeyim..."
İgnatius'tan İzmirlilere VIII. 3- "...Tanrımız İsa Mesih..."
Barnaba Mektubu VII. 2- "Rab olan Tanrı Oğlu..."

Araştırmacı yazar John Weldon şöyle der: "...İgnatius'un, mektup yazmış olduğu kişi veya topluluklarca hakaret ettiği savıyla eleştirilmemiş olması, İ.S. 115'ten önce, Mesih'in tanrısallığının herkesçe kabul edilmiş olduğunu gösterir."

* **İrenaeus** (İ.S. 125-200): Polikarp'ın öğrencisidir. 'Yanlış Fikirlere Karşı" adlı eserinde (4:10), Musa'nın Mesih'i nasıl gördüğünü ve Musa'nın yanan çalıda görmüş olduğunun Mesih olduğundan bahseder. İrenaeus Mesih'in Baba Tanrı'yla olan ilişkisini

şöyle anlatır: "Söz ve Bilgelik, Oğul ve Ruh devamlı O'nunlaydı... 'Kendi benzeyişimizde insan yapalım' diyen de O'ydu." [8]

* **Şehit Justin** (İ.S. 110-166): İmanını bilimsel bir anlamda savunmuştur. Şu sözler ona aittir: "Çoğu zaman 'Tanrı İbrahim'e gitti' veya 'Rab Musa'ya konuştu' ve 'Rab insan oğullarının inşa ettiği kuleye geldi' veya 'Tanrı Nuh'u gemiye bindirdi' sözlerini işittiğinizde, bildiğimiz Tanrı'nın buralara gittiğini, geldiğini sanmayın sakın... Çünkü tarif edilemez olan Baba ve Rab, hiçbir yere gelmez, gitmez, yürümez, uyumaz veya uyanmaz. İbrahim, İshak ve Yakup, tarif olunamayan Rabbi değil, fakat Oğul olan Tanrı'yı görmüşlerdir. Musa'yla yanan çalılardan konuşan da Oğul Tanrıydı" (Diyaloglar CXXXV1I). Daha sonra şöyle devam eder: "Musa ile konuşan evrenin yaratıcısı değildi, Mesih İsa, 'melek ve elçi', 'Tanrı olan,' 'İbrahim, İshak ve Yakub'un Tanrısı' ve 'Ben, Ben Olanım' diyendir" (Birinci Tartışma **1.** XII; **1.** XIII).

* **Klement** (ö. İ.S. 101): Roma episkoposu. 'Öğretiş' adlı eserinde (Bölüm 16) Zekeriya'dan bir alıntıyla Rab'bi anlatır: "Ve bütün mukaddeslerle beraber Allahım Rab gelecek" (Zekeriya 14:5). Ve ondördüncü bölümde Malaki 1:11, 14'ten aktarmış olduğu iki alıntıyla, Rab'bin Yehova olduğunu gösteriyor. "Ben Klement diyorum ki, Tanrı'nın yüceliğinin saltanat asası Rab'bimiz İsa Mesih" (XVI). "Malaki'nin Eski Antlaşma'da, Rab'bin tapınağına gelmesini beklediği kişi Rab İsa Mesih'ti" (XXIII).

Bu yazılar, kilise babalarının yazdıkları belgelerden sadece bir kaçıdır.

Bu belgelerin uydurma olduklarını söyleyenler varsa, kilise babalarının söylediği sözlerin aksini kanıtlayan tarihi belgeleri gösterme sorumluluğunu üstlenmelidir. Dördüncü yüzyılda, Arius'a kadar kilise babalarının Mesih'in Tanrı olmadığını söyledikleri bir belge bulunamamıştır.

İkinci olarak, Kutsal Kitap'in değiştirilmiş olduğu iddiasına gelince, buna karşı elimizde İ.S. 325'ten önceki Kutsal Kitap

belgeleri bulunmaktadır. Bu belgelerin (parça veya bütün olarak) Grekçe ve Latince orijinalleri, günümüzdeki Kutsal Kitap'la aynıdır. Bugün elimizde bulunan Kutsal Kitap, eski dünya edebiyatları arasında en iyi korunmuş olan kitaptır. Yeni Antlaşma'dan Mesih'in tanrısallığını öğreten ayetleri çıkarmak, tüm tarihsel kanıtları yalanlamak olur.

Mesih'in tanrısallığının bir Hıristiyan tarafından ilk reddedilişi, İ.S. 190'da olmuştur. Teodotus adlı Bizanslı bir deri tüccarı, Mesih'i reddetmesiyle ilgili şu sözleri söylemiştir: "Ben Tanrı'yı değil, bir insanı reddediyorum..." Daha sonra İskenderiyeli bir papaz olan Arius, Mesih'in tanrısallığını reddedince bu konu kilise içerisinde büyük bir teolojik tartışmaya dönüşmüştür. Bu tartışmanın yarattığı yankılar, kilisenin Mesih'in tanrısalığını daha önce bu boyutta tartışmamış olduğunu gösteriyor. Yoksa Arius'un öğretişi hemen reddedilirdi. Bunu izleyen iki buçuk yüzyıl boyunca, Mesih İnanlıları birçok eziyete ve işkenceye maruz kalmıştır. İznik Konseyi, inanlılar arasındaki bu anlaşmazlığı ortadan kaldırmak amacıyla, topluluk önderlerini bir araya getirir. Üç ay süren titiz ve zorlu tartışmalardan sonra, Mesih'in tanrısallığı tüm önderlerce onaylanmıştır. Arius ve onu destekleyen iki kişi, topluluk önderleri arasından atılmıştır.[9]

Bazıları, Kral Konstantin'in İznik Konseyi'nden muhafazakar bir karar çıkması için önderlere baskı yaptığını ve böyle bir sonuç çıktığını ileri sürerler. Bu doğru değildir. Eğer bir baskı oluştuysa, bu da Mesih İnanlıları'nın Konstantin'e olan baskısıdır. Tarihsel kayıtlara göre, işkence edilmiş Mesih İnanlıları'nın yaralarını gören Konstantin, onların aralarına gidip yaralarını öpmüştür. İmanları uğruna gözlerini veya herhangi bir uzvunu kaybetmiş olan Mesih İnanlıları, Konstantin'den gelecek baskılara göz yummazlardı.

Arius ve taraftarları, Mesih'in ezeli varlığına ve dünyayı yarattığına inanıyorlardı. İznik Konseyi'nin tartışma konusu, İsa'nın sadece bir insan olup olmadığı değil, İsa'nın Tanrı mı, yoksa herhangi bir ilah mı olduğu üzerineydi.

Arius, topluluk önderliğinden atılmış olmasına rağmen, yıllarca inanlılar topluluğunu yoldan çıkarmak için çalışmıştır. Bu dönemde

muhafazakâr görüşün önderi ve aynı zamanda İskenderiye episkoposu olan Atanasius, Arius'un taraftarlarınca beş kez sürgün edilmiştir. İ.S. 381'deki İstanbul (Konstantinapol) Konseyi'nden sonra ortalık sakinleşmiştir.

Uzun tartışmalar sonucu tüm karşıtlıklara rağmen alınan "İznik İman Bildirisi" kararı, halâ İnanlılar Topluluğu'nun teolojik bir köşe taşıdır.

Mark Noll, İznik İman Bildirisi'yle ilgili şöyle der:

"İ.S. 325'te Roma İmparatoru Konstantin, İnanlılar Topluluğu'nun önderlerini Marmara Denizi'nin güney doğusundaki küçük bir kasabada toplantıya çağırmıştır. Konstantin, dini çekişmenin imparatorluğun bütünlüğünü tehlikeye soktuğunu düşünüyordu. Bu çekişme, Mısır ülkesinin İskenderiye şehrinde bulunan küçük bir kilisenin öğretişlerinden kaynaklanıyordu. Papaz Arius'un Öğretişlerini yargılayan İnanlılar Topluluğu önderleri, Mesih İnancını beyan eden unutulmayacak bir bildiri hazırlamışlardır.

İznik İman Bildirisi olarak bilinen bu bildiri, sadece Arius'un öğretişine karşı çıkmak amacıla beyan edilen Üçlübirlik tanımı değil, aynı zamanda tarihteki ilk Hıristiyan iman bildirişidir. (Bu bildiri halâ Ortodoks, Roma Katolik, Luteran ve Episkopal Kiliseleri'nin ayinlerinde kullanılır). Bu bildirinin önemi, dünyanın kurtarıcısı İsa Mesih'in eşsiz doğasına güçlü bir tanıklıkta bulunmasıdır.

Arius'un öğretişleri, tüm Hıristiyanlık tarihi boyunca Mesih İnanlıları'nin yeni mantık kavramlarıyla uğraştıklarını gösterir. Arius'un savunduğu nokta şuydu: Eğer Baba Tanrı kesinlikle yetkin, üstün ve değişmeyense ve herşeyin kesin yaratıcısıysa, o halde yeryüzündeki herşey ve herkes, Tanrı'dan ayrı tutulmalıdır. Ve Arius varsayımına şunu eklemiştir; eğer herşey Tanrı'dan ayrılıyorsa, o halde İsa da Tanrı'dan ayrılmalıdır.

Arius ve izleyicileri, Mesih'in dünyaya gelmeden önce varolduğuna ve Mesih'in dünyanm yaratıcısı olduğuna inanıyorlardı. Arius'a göre, İsa dünyanın yaradılışında ve kurtuluşunda büyük

bir rol oynamıştı, fakat Kendisi Tanrı değildi. Sadece tek bir Tanrı olabilirdi. Bu yüzden Mesih mutlaka yaratılmışlardan olmalıydı. Bu nedenle, Mesih de değişebilir ve günah işleyebilirdi (tüm yaratılanlar gibi) ve Mesih Tanrı'nın gerçek gücüne sahip değildi.

Arius'un öğretişlerinin Mesih İnancına zarar verdiğini farkeden İnanlılar Topluluğu önderleri, İznik Konseyi'nde Arius'un öğretişlerine karşı şu sonuçlara varmışlardır:

1. Mesih Tanrı'nın Kendisiydi. İsa'nın Kendisi Baba Tanrı'yla aynıydı. Baba ve Oğul'da görülen farklılıklar, görev ve ilişki farklılıkları olarak ele alınmalıdır, fakat Baba, Oğul ve Kutsal Ruh, tek gerçek Tanrı'dır.

2. Mesih Baba'yla aynı öze sahipti. Bunu açıklamak için kullanılmış olan Grekçe homoousios (homo = 'aynı', ousios = 'öz') kelimesi büyük karmaşaya yol açmıştır... Fakat bu kelimenin seçilmiş olmasının nedeni, Mesih'in Tanrı'nın Kendisi olduğunu vurgulamak içindir. Bu durum, İsa'nın "Ben ve Baba biriz" sözüyle özetlenebilir (Yuhanna 10:30).

3. Mesih Tanrı'nın 'biricik' Oğludur, yaratılmamıştır. Yani, Mesih zaman içerisinde yaratılmamış, Tanrı Oğlu olarak sonsuzluktan gelmiştir.

4. Mesih, insanların kurtuluşu için insan bedeni almıştır. Mesih'in görevi, insanları kurtarmaktı. Mesih, yaratılanlardan birisi olsaydı, insanların kurtuluşu gerçekleşemezdi. Günah, insanı Tanrı'dan uzaklaştırmış olduğundan, günahlı bir insan, insanları Tanrı'ya getiremezdi. Bu nedenle kurtuluş Tanrı'dandır.

İznik İman Bildirisi'ne karşı çıkanlar çok olmuştur. Arius'un izleyicileri, İznik İman bildirisinin sağlam Kutsal Kitap kanıtlarına rağmen, inançlarını bırakmak istememişlerdir. Kutsal Kitap'ta bulunmayan kelimeler (homoousios gibi) birçok Mesih İnanlısı'm rahatsız etmiştir. Fakat Atanasius ve diğer Arius karşıtları, 'tek öz' kelimesinin ayrı kişilikleri değil, 'Baba, Oğul, Kutsal Ruh' üçlemesiyle tek Tanrı'yı oluşturduğunu anlatmaları, İznik İman Bildirisi'nin kabul edilmesini sağlamıştır.

İznik İman Bildirisi, bugün bile insan bilgeliğini Tanrı'nın esini olan İsa Mesih'in üzerine çıkarmak için, teolojik spekülasyon malzemesi yapılmaktadır. İznik İman Bildirisi, Mesih'in tanrısal doğasını, beden alıp yeryüzüne gelişini ve insanları kurtarışını eşsiz bir şekilde açıklar. Sonuç olarak, bu iman bildirisi Hıristiyan tapınışında ve beyanında kullanıldığında, Kutsal Ruh'un Hıristiyan imanını Hıristiyan yaşamına uyguladığı bir araç da olabilir.

İznik İman Bildirisi

Görünen ve görünmeyen şeyleri yaratan, göklerin ve yerin yaratıcısı olan, tek yüce Baba Tanrı'ya inanırım.

Ve Tanrı'nın biricik Oğlu, tüm evrenden önce var olan, yaratılmamış, fakat Tanrı'yla aynı öze sahip olan, ışık veren, tamamıyla Tanrı olan Kutsal Ruh'un aracılığıyla Bakire Meryem'den doğarak beden alıp, hepimizin kurtuluşunu sağlayan, insan olan ve Pontus Pilatus'un emriyle çarmıha gerilmiş ve acı çekmiş olan ve gömüldükten üç gün sonra dirilmiş olan ve Kutsal Yazılar'a göre göğe alınmış olan ve Baba'nın sağında oturmakta olan ve yaşayanları ve ölüleri yargılamak üzere tekrar görkemle gelecek olan ve egemenliği sonsuza dek sürecek olan Rab İsa Mesih'e inanırım.

Ve Rab ve yaşam kaynağı olan, Baba'dan çıkmış olan, Kendisi'ne Baba'yla ve Oğul'la beraber tapınılan ve Baba ve Oğul'la yüceltilen, peygamberler ve elçilerin İnanlılar Topluluğu aracılığıyla açıklamış oldukları Kutsal Ruh'a inanırım. Günahların affı için tek vaftiz olduğunu, ölülerin dirileceğini ve dünyanın sonunun geleceğini beyan ederim. Amin. (Son paragraf İ.S. 381'de eklenmiştir)." [10]

Zondervan Resimli Kutsal Kitap Ansiklopedisi'nde Mesih'in tanrısallığıyla ilgili bir makalede şöyle yazılmıştır:

"Mesih'in tanrısallığını en açık ve en doyurucu olarak ifade eden kaynak İ.S. 325'teki İznik Konseyi'nde sunulan 'İznik

İman Bildirisi'dir. Bu bildirinin bir parçası şöyledir: 'Tanrı'nın biricik Oğlu, tüm evrenden önce varolan, yaratılmamış fakat Tanrı'yla aynı öze sahip olan İsa Mesih...' Bu sözde, Mesih'in 'Tanrı'nın Kendisi' olduğunu görüyoruz. 'Tanrısal' kelimesi, 'ilahi' kelimesinden çok daha güçlüdür. Her insanda ilahi bir taraf bulunabilir. Fakat 'tanrısallık' sadece Tanrı'ya aittir.

Sadece İsa Mesih, Kendisi için böyle iddialarda bulunmuştur. İsa Mesih'in iddiaları, O'nun öğrettiklerinin Tanrı'nın öğrettikleriyle aynı, yaptıklarının Tanrı'nın yaptıklarıyla aynı olduğunu gösterir. O'nun kişiliğinde Tanrı'ya tam bir açıklık vardır. Kendi yetkisini göstermesi, Tanrı'nın yetkisini göstermesidir. İsa Mesih'in iddialarına benzer iddialarda bulunan bir kişi ya delidir, ya yalancıdır, ya da doğruyu söylüyordur. Elimizde bulunan kanıtların ışığında, İsa Mesih'in iddia etmiş olduğu kişi, yani 'Tanrı'nın Kendisi' olduğunu görüyoruz." [11]

Daha sonraları İ.S. 451'de Kadıköy Konseyi toplanmıştır. Bu konseyde, İsa Mesih'in iki doğaya sahip tanrısal kişiliğiyle ilgili Kutsal Kitap öğretişi tasvir edilmiştir. Bu toplantıların, ortaya çıkan teolojik durumları onaylamak için olmadığını anlamak önemlidir. Bu toplantıların amacı, Kutsal Kitap'in öğrettiği gerçekleri vurgulamaktır.

O zamanlar, kilise büyürken yanlış öğretişleri yalanlayacak ve sağlam öğretişleri duyuracak elektronik haberleşme olanaklarmm olmadığını unutmaym. İnanlılar, haberleri birbirlerinden alıyorlardı. Sağlam Kutsal Kitap öğretişi vermek, kilise konseylerinin temsilcileriyle oluyordu. İşte bu şekilde, Roma dünyasındaki Mesih İnanlıları sağlam öğretiş alıyorlardı.

Böylece, Mesih'in tanrısallığına sadece Kutsal Yazılar'ın değil, Kilise tarihinin de tanıklık etmekte olduğunu görüyoruz.

BÖLÜM 7

MESİH'İN TANRISALLIĞINA KARŞI DURAN BAZI NEDENLER NELERDİR?

Bugün, Mesih'in tanrısallığına karşı çıkan veya anlama zorluğu çeken birçok insan vardır. Bunlardan bazılarını bu bölümde Kutsal Yazılar ışığında kısaca ele alacağız.

"Baba Benden Üstündür"

Mesih İsa, "Baba benden üstündür" demiştir (Yuhanna 14:28). Mesih'in tanrısallığına karşı duran birisi, "Bu ayet Mesih'in Tanrı'nın altında olduğunu gösterir" diyebilir.

Mesih İsa'nın, yeryüzünde kul özünde bulunarak yaptığı hizmette, derece olarak Baba'dan aşağı olduğu doğrudur. Böyle bir derece, O'nun tanrısal doğasını reddetmez. Aynı bölümde Mesih İsa, Filip'e şöyle der: "Beni görmüş olan, Baba'yı görmüştür. Sen nasıl 'Bize Baba'yı göster' diyorsun?" (Yuhanna 14:8-9). Bu söz, hem İsa'nın ve hem de Baba'nın doğalarının bir olduğunu gösterir. Mesih'i görmek, Tanrı'yı görmek anlamına geliyordu (bkz. Yuhanna 12:44-45). Bu sebeple, İsa'nın Baba'nın üstünlüğüyle ilgili sözleri, yeryüzünde bulunduğu geçici durumdan dolayıdır.

Burada Arthur W. Pink'in "Exposition of the Gospel of John" (Yuhanna İncili'nin Yorumu) adlı eserinden bir alıntı yapacağız:

"Babam benden üstündür." Mesih'in tanrısallığını ve Tanrı'yla olan eşitliğini reddeden 'Üniteryanlar'ın en çok kullandıkları ayet budur. Kurtarıcı, öğrencilerine Baba'ya gittiği için sevinmeleri gerektiğini söylemiş ve daha sonra, 'Babam benden üstündür' demiştir. Bunu inceleyerek zorluğu aşabiliriz. Baba'nın Mesih'ten üstün olması, Mesih Baba'ya gitmekte olduğundan, öğrenciler için sevinç kaynağıdır. Bu durum, çelişki yaratan 'üstün' kelimesine anlam kazandırır ve bu ayette hangi anlamda kullanılmış olduğunu gösterir. Kurtarıcı'nın, Baha'yla Kendisi arasında yapmış olduğu bu karşılaştırma, Kendi doğasına yönelik değil, o andaki karakterine ve durumuna yönelikti.

Mesih, Kendi öz varlığından bahsetmiyordu. Tanrı'ya eşit olduğunu açıklayan İsa, sadece kul Özünü almayıp, aynı zamanda insan benzeyişinde doğmuştur. Her iki anlamda da resmi statü (Aracı olarak) ve insan doğası olarak, Baba'nın altındadır. Bu konuşma boyunca ve Yuhanna 17. bölümdeki duada İsa Mesih, Baba'nın görevlendirmiş olduğu hizmetçiydi. Baba'nın, Oğul'a üstün olmasında daha uygun bir anlam vardır. Beden alıp insanların arasında yaşayarak, utancın ve en keskin acının ortasına inmekle, Kendisi'nin aşağılanmasına göz yummuştu. Artık başını koyacak bir yeri olmayan 'İnsanoğlu' durumundaydı. Zengin olan, bizim uğrumuza yoksul olmaya razı olmuştu. Mesih üzüntüler ve acılar adamıydı. Bunun ışığında, bu ayette Mesih Kendi durumunu, Baba'nm göksel Tapınağı 'ndaki durumuyla karşılaştırıyordu. Baba, en yüce görkem tahtında oturuyordu. Görkeminin parlaklığını engelleyecek hiçbir şey yoktu. O'na devamlı tapınmakta olan kutsal varlıklarla çevrilmişti. Beden almış olan Oğul'un durumu bambaşkaydı: İnsanlarca aşağılanmış, reddedilmiş ve yakında çarmıha çivilenmek üzere en gaddar düşmanlarla çevrilmişti. Bu bağlamda da Baba Oğul'dan üstündür. Oğul'un Baba'ya gitmesi,

durumun tamamen değişmesi anlamına gelmektedir. Hiç şüphesiz Oğul için bir kazanç olacaktı. Öyleyse, burada karşılaştırılması gereken, Mesih'in insan bedenindeyken aşağılanan durumuyla, Baba'ya yükseltileceği durumudur! Bu nedenle, O'nu gerçekten sevenler O'nun Baba'ya gideceğini duyduklarında sevinmiş olmalıdırlar, çünkü Baba hem resmi statüsünde hem de çevre şartları açısından, Oğul'dan daha üstündü. Kul özünde yeryüzünde bulunup Kendisini göndereni yücelten Mesih'ti."[1]

Baba Tanrı Mesih'in "Başıdır"

Aynı türden bir ilişki 1. Korintliler 11:3'te de anlatılmaktadır: "Ama şunu da bilmenizi isterim, her erkeğin başı Mesih, kadının başı erkek ve Mesih'in başı Tanrı'dır." Bu ayette üç karşılaştırma yapılmaktadır: Bunlar, Erkek ve Mesih, erkek ve kadın, Mesih ve Tanrı karşılaştırmalarıdır. Burada üzerinde tartışılan konu, Mesih ve Tanrı'nın karşılaştırılmasıdır. "Tanrı Mesih'in başıdır. Burada bir üstünlük yok mudur?" Bu karşılaştırmanın yetki konusu üzerinde olduğunu unutmayınız. Üstünlükten veya alçaklıktan bahsedilmiyor. Tersine; Mesih dünyadayken insan olarak yaşamak için, Kendisini gönüllü bir şekilde Tanrı'nın altında tutmuştur.

Mesih İsa Baba'ya "Boyun Eğer"

Mesih'in Baba'yla olan ilişkisini gösteren başka bir ayette şu soru ortaya çıkıyor: "Her şey Oğul'a bağlı kılınınca, o zaman Oğul da her şeyi, Kendisine bağımlı kılan Tanrı'ya bağımlı olacaktır. Öyle ki, Tanrı her şeyde herşey olsun" (1. Korintliler 15:28). Burada kullanılan "bağımlı olma" (veya boyun eğme) fiili, Mesih'in Baba'ya eşit olmadığı anlamına değil, rollerin farklı olduğu anlamına gelir. Bağımlı olmak, aşağı olmak anlamına gelmez.

Bu konuyu düşünün. Tanrı'nın, insanların günahlarını kefaretle bağışlaması için, bir kişi'nin Kendisini ölüme bağlı kılması gerekirdi. Bu görevi, günaha sınırsız kefaret sağlama yeteneği olan yet-

kin bir insan ancak başarabilirdi, çünkü insanlık için kanını dökmesi gerekecekti. Tanrı sadece kusursuz kurbanları kabul ettiğinden, Mesih'in yetkin olması gerekiyordu. Bunu kim yapabilirdi? Yalnızca Tanrı. Ve Tanrı'nın Kendisi olan Oğul, bizler için kanını dökmüştür (Elçilerin İşleri 20:28). Bu görevin başarıya ulaşmasını sağlayan anahtar kelime 'itaat' kelimesidir:

> "İşte, tek bir suç, bütün insanların makûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı. Bir adamın sözdinlemezliği yüzünden birçoğu günahkâr kılındığı gibi, yine bir adamın söz dinlemesiyle bir çoğu doğru kılınacaktır" (Romalılar 5:18-19).

Mükemmel insan olarak Mesih'in, Tanrı'ya itaat etmesi ve Tanrı'nın insanlığı kurtarma planını yerine getirmesi gerekiyordu. İnsanlığı, Tanrı'yla olan sonsuz ayrılığından kurtarmak için İsa, Baba Tanrı'nın planına gönülden boyun eğmiştir.

Mesih İsa Tann'nın "Biricik OğIu"ydu

Bazıları Yuhanna 3:16'daki 'biricik Oğul' terimiyle (bkz. 1:14, 18; 3:18) Mesih İsa'nın yaratılanlardan birisi olduğunu iddia edip, O'nun tanrısallığını reddederler. 'Biricik Oğul' terimi, Mesih İsa'nın yaratılmış olduğu anlamına gelmez. Yuhanna'nın kullanmış olduğu 'biricik Oğul' kelimesi 'eşsiz, benzersiz, bereketlenmiş olan'[2] anlamında kullanılmıştır. C. S. Lewis, 'biricik Oğul' kelimesini şöyle tanımlıyor:

> "İman bildirilerinden birisi, Mesih'in Tanrı'nın yaratılmamış olan biricik Oğlu olduğunu ve bütün evrenin yaratılışından önce Tanrı'da varolduğunu belirtir. Mesih'in yeryüzüne beden alıp gelmesi, yalnızca bir bakirenin oğlu olduğu anlamına gelmez. Şu anda üzerinde durduğumuz konu, zaman ve mekânın yaradılışından önceki durumdur. 'Tüm evrenin yaradılışından önce Mesih'in varolduğu' ne demektir?

Oğul'un beden alıp yeryüzünde yaşaması ve Tanrı'ya Baba demesi, Tanrı'yla İsa arasında Baba-Oğul ilişkisi olduğunu gösterir. Eğer bir kişinin babasıysanız, o kişi sizin benzerinizdir. Bir insandan doğan bebek insandır, bir arıdan doğan arı, arıdır ve bir kuştan doğan kuş, kuştur. Fakat bir şey yarattığınızda kendinizden farklı birşey yaratırsınız. Kuş, kendisi için yuva yapar, arı kovan yapar, insan kendisi için ev yapar, hatta kendi benzeyişinde heykel bile yapabilir. Eğer iyi bir ustaysa, heykeli tamamen kendisine benzetebilir. Fakat tabii ki bu heykel gerçek bir insan olamaz. Sadece insana benzeyen bir taş veya bronzdur. Nefes alıp düşünemez. İçinde yaşam yoktur.

Bu konuyu açıklığa kavuşturduğumuza göre, şimdi başka bir konuya geçebiliriz. İnsandan doğan nasıl insansa, Tanrı'dan doğan da Tanrı'dır. Tann'mn yarattıkları, Tanrı değildir. Aynı şekilde insanın yarattığı da insan değildir. Bu nedenle, insanlar Mesih'in Tanrı Oğlu olması türünden oğullar değildir. Bazı yönlerden Tanrı gibi olmalarına rağmen, Tanrı değildirler. İnsanlar daha çok, Tanrı'nın heykelleri veya resimleri gibidir.

Bir insan heykeli insan şeklindedir fakat içinde yaşam yoktur. Aynı şekilde, insan bir anlamda Tamı 'şeklinde' veya benzeyişinde olmasına rağmen, Tanrı'daki yaşam türüne sahip değildir.

Öncelikle ilk noktaya (İnsanın Tanrı'ya benzeyişine) bakalım. Tanrı'nın yaratmış olduğu herşey, bir anlamda Tanrı'nın benzeyişindedir. Evrenin büyüklüğü O'nun gibidir. Evrenin büyüklüğünün Tanrı'ya benzemesi, evrenin yüceliğinin Tanrı'nın yüceliğine eş olduğu anlamına gelmez, fakat ruhsal olmayan terimlerle, Tanrı'nın yüceliğinin sembolü veya tercümesidir. Madde, enerji sahibi olmakla Tanrı gibidir. Tabii ki fiziksel enerji Tanrı'nın gücünden farklı bir enerjidir.

Bitki dünyası da O'nun gibidir, çünkü içlerinde yaşam vardır ve Tanrı 'yaşayan Tanrı'dır.' Fakat biyolojik anlamdaki bu yaşam, Tanrı'da olan yaşamın sadece bir simgesi veya gölgesidir. Hayvanlara geldiğimizde, farklı bir çeşit görürüz. Örneğin böceklerin yoğun aktiviteleri ve verimlilikleri, Tanrı'nın sürekli aktivitesinin ve yaratıcılığının sembolüdür. Memelilerde içgü-

düsel şefkatin başlangıçlarını görüyoruz. Bu içgüdü, Tanrı'da varolan sevgiyle aynı değildir, fakat Tanrı sevgisi gibidir. Bir manzara resmi nasıl manzaranın kendisi değilse, bu durum da aynıdır.

Canlıların en üstünü olan insana geldiğimizde, Tanrı'nın bildiğimiz en iyi temsilcisini görürüz. (Diğer dünyalarda insandan daha çok Tanrı benzeyişinde olan yaratıklar olabilir, fakat onlar hakkında bilgi sahibi değiliz). İnsan sadece yaşamakla kalmaz, aynı zamanda sever ve akıl yürütür. Biyolojik yaşam, insanda, bilinen en yüksek seviyesine ulaşır." [3]

İbrahim'in iki oğlu olmasına rağmen, (İshak ve İsmail) İbraniler ll:17'de İshak, İbrahim'in 'biricik oğlu' olarak geçer. İbraniler kitabında 'biricik oğul' kelimesi 'eşsiz, benzersiz ve bereketli olan' anlamında kullanılır. Aynı anlam, Yuhanna 3:16'da bahsedilen Mesih İsa için de geçerlidir (buradaki tek fark Tanrı'nın bir, İbrahim'in ise iki oğlunun olmasıdır).

Biricik Oğul kelimesi 'Monogenes' teriminden gelir. Bu terim iki kelimeden oluşmaktadır. 'Monos' kelimesi 'tek, yalın, sade, yalnız, bir' anlamlarına gelir. 'Genes' kelimesi ise 'tohum, ırk, tür, vb.' anlamlara gelir. Birleşik bir kelimedir ve 'eşsiz tür' anlamında kullanılır.

Mesih İsa Bir İnsandı

Bazı kişilerin Mesih'in tanrısallığını kabul etmekte zorlanma nedeni, Kutsal Kitap'ta Mesih İsa'nın bir insan olduğunun yazılmış olmasıdır. Örneğin 1. Timoteos 2:5'te şöyle yazılmıştır: "Çünkü tek bir Tanrı ve Tanrı ile insanlar arasında tek bir aracı vardır. Bu da insan olan... Mesih İsa'dır." Romalılar 5:12-21'de günahlar için kefaret olanın "bir tek insan, yani İsa Mesih" olduğu yazılıdır.

Kutsal Yazılar, Mesih İsa'nın insan olduğunu öğrettikleri gibi, aynı zamanda Tanrı olduğunu da öğretirler. Mesih İsa, Bakire Meryem'den doğan bir insan olmasının yanı sıra, Tanrı'nın Kendisiydi (Yuhanna 1:1. 14: 20:28; Koloseliler 2:9; Titus 2:13: 2.

Petrus 1:1; Ibranıler 1:8). Pavlus, Mesih İsa nın tanrısallığını şöyle vurgulamıştır: "İnsanlarca ya da insan aracılığıyla değil, İsa Mesih aracılığıyla" (Galatyalılar 1:1) bu mesajı aldığını söyler. Mesih İsa bir 'insandı' fakat aynı zamanda 'Yahve', 'Tanrı Oğlu', 'rablerin Rabbi', 'kralların Kralı', 'Alfa ve Omega'ydı.

Mesih İsa "Yaradılışın ilk Doğanı" Olarak Adlandırılmıştır

Bazıları 'ilk doğan' kelimesinin 'ilk yaratılan' anlamına geldiğini sanıyorlar. 'İlk yaratılan' deyimi, Mesih İsa'nın yaratılmış bir varlık olduğu, varoluştan önce varolmadığı, veya sonsuzluklar Tanrısı olmadığı anlamına gelir.

'İlk doğan,' 'ilk yaratılmış olan' anlamına gelmez. Pavlus, Mesih'in 'tüm yaradılışın ilk doğanı' (Koloseliler 1:15) olduğunu beyan ettiğinde 'mirasçı, en üst rütbe' anlamına gelen Grekçe 'prototokos' kelimesini kullanır. Eğer 'ilk yaratılan' demek isteseydi, o zaman Grekçe 'protoktistos' kelimesini kullanması gerekirdi. Kutsal Yazılar'ın hiçbir yerinde Tanrı'nın İsa'yı 'yaratmış' olduğu yazmaz.

'Theology on the Person of Christ' (Mesih'in Kişiliği Üzerine Teoloji) adlı eserinde Lewis Sperry Chafer şöyle yazmıştır: "İlk Doğan olarak çevrilen bu unvan Mesih'in, tüm yaradılışın önderi olduğu, her şeyden önce geldiği ve herşeyin varolmasını sağladığı anlamına gelir (Koloseliler 1:16)."[4] İsa hem ilk yaratılan, hem de Kutsal Kitap'ın belirttiği gibi her şeyin yaratılmasını sağlayan kişi olamaz. Eğer İsa, tüm varlıkların yaratılmasını sağlamışsa, o halde Kendisi yaratılanlardan birisi olamaz.

Mesih İsa ve Tanrı Birdir

Mesih İsa şöyle demiştir: "...Onlara sonsuz yaşam veririm; asla mahvolmayacaklar. Onları hiç kimse elimden kapamaz. Onları bana veren Babam her şeyden üstündür. Onları Baba'nın elinden kapmaya kimsenin gücü yetmez. Ben ve Baba biriz" (Yuhanna 10:28-30). Mesih İsa Tanrı'yla bir ve aynı olduğunu mu (buz ve

suyun doğalarının aynı olduğu gibi) yoksa sadece Tanrı'yla olan bir amaç birliğini mi iddia ediyordu? Metne bakacak olursak, Tanrı ve Mesih aynı kişilerdir.

İlk olarak, İsa Mesih'in sözlerini kültürel olarak 2000 yıl sonraki bizlerden daha iyi yorumlayabilen Yahudiler, İsa'nın kendilerine yöneltmiş olduğu sözlerin 'Tanrı' anlamına geldiğini anlamışlardı. Bunun üzerine yerden taş alan Yahudiler, şöyle cevap verdiler: "Seni iyi işlerden ötürü değil, küfür ettiğin için taşlıyoruz. İnsan olduğun halde Tanrı olduğunu ileri sürüyorsun" (Yuhanna 10:33). Grekçe'de 'tek, bir' kelimesi eril (heis), cinssizdir (hen). Bu da İsa ve Tanrı'nın aynı özden geldiklerini belirtir. Üçüncü eril tekil şahıs olarak (heis) kullanılmış olsaydı, Baba ve Oğul arasında kişisel bir ayrım olmadan, tek kişi anlamına gelecekti.

Aşağıda Yuhanna'dan alınan kısım, Mesih İsa'nın hakaret suçlamasına verdiği yanıttır. Yasa altında yetişmiş bir Yahudi için, Mesih İsa'nın sözleri bir anlam ifade ediyordu. Bu ayetler, Yahudiler'in Eski Antlaşma'yı nasıl anladığını bilmeyenler için (özellikle Mesih'in tanrısallığı konusuyla bağlantılıysa) anlaşılması zor ve kolayca yanlış anlaşılabilecek ayetlerdir:

> "İsa şu karşılığı verdi: Yasanızda, 'Siz ilahlarsınız, dedim' diye yazılı değil mi? Tanrı, kendilerine sözünü gönderdiği kimseleri ilahlar diye adlandırır. Kutsal Yazı da geçerliliğini yitirmez. Baba beni kendine ayırıp dünyaya gönderdi. Öylese 'Tanrı'nın Oğluyum' dediğim için bana nasıl 'Küfür ediyorsun' dersiniz? Eğer Babamın işlerini yapmıyorsam, bana iman etmeyin. Ama yapıyorsam bana iman etmeseniz bile, yaptığım işlere iman edin. Öyle ki, Baba'nın bende, benim de Baba'da olduğumu bilesiniz ve anlayasınız.'
>
> O'nu yine yakalamaya çalıştılarsa da, ellerinden sıyrılıp kurtuldu" (Yuhanna 10:34-39).

Buradaki karmaşanın çoğunluğu, Mesih İsa'nın kullanmakta olduğu 'ilâhlar' kelimesinden gelmektedir (a. 34). Mesih İsa şöyle bir iddiada mı bulunuyordu: "Başka insanlara 'ilâhlar' oldukları

söyleniyor. Öyleyse ben Kendime neden 'Tanrı'nın Oğlu' demiyeyim?" (bu şekilde dolaylı yönden Kendisinin tanrısal birisi değil, bir insan olduğunu belirtmiş olur).

"Sizlerin ilâhlar olduğunuzu söyledim" sözü Mezmur 82:6'da geçer. Mezmurlar'da kullanılan 'ilâhlar' kelimesi İbranice 'elohim' kelimesinden gelir (eloah = 'ilâh', im = çoğul eki 'ilâhlar'). Eski Antlaşma'da Tanrı için 'Elohim' kelimesinin kullanılması, Kutsal Kitap'in bir çeşit politeizm (çok tanrıcılık) öğretişi verdiği anlamına gelmez. Eski Antlaşma boyunca Tanrı'dan bahsedildiğinde 'Elohim' ile birlikte tekil fiil şekli kullanılır ['Başlangıçta Tanrı (çoğul: Elohim) gökleri ve yeri yarattı (tekil fiil)' -Yaratılış 1:1]. Kutsal Kitap'ın dili Matta 28:19'da da görüldüğü gibi, Üçlübirlik öğretişiyle uyum içerisindedir. Matta 28: 19'da "Baba, Oğul ve Kutsal Ruh" adı tekil isim olarak kullanılmıştır. Yani "Baba, Oğul ve Kutsal Ruh" bir ad altında toplanmıştır. Mezmur 82'de geçen 'ilâhlar' (Elohim) kelimesi, Tanrı'nın adaletini açıklayan 'hakimler' için kullanılmıştır. Tabii ki bu hakimler Tanrı değillerdi. Mısır'dan Çıkış 21:1-6 ve 22:9, 28'de 'yargıç, hakim' anlamında kullanılan kelime 'elohim' kelimesidir.

Mesih İsa'nın konuşması, Eski Antlaşma bağlamında bir alıntıydı. Neden? Görünüşe göre İsa, Yahudilere 'Tanrı'nın Oğlu' teriminin kullanılışından neden bu kadar rahatsız olduklarını soruyordu. Yahudiler, daha önce de bu kelimeyle karşılaşmışlardı (Mezmur 82'de insanlara 'ilâhlar' denmesi bunun bir örneğidir). Önlerindeki konu şuydu: "Bu terimin kullanılışına takılıp kalmayın. Bana (İsa'ya) bakın. Benim işlerime bakm. Bunlar Tanrı'dan mı? Eğer Tanrı'dan ise, o halde Kendime verdiğim adlarla birlikte söylemiş olduklarıma inanın."

Mesih İsa daha önceki tanrısallık iddiasmı reddetmiyordu, aynı zamanda yaptığı işlerin iddiaları hakkmda Yahudilere güven verip vermediği sorusunu soruyordu ("Ben ve Baba biriz" iddiası).

Buradaki tartışma aşağıdan yukarı doğru çıkmaktadır. Eğer mecaz anlamda kendilerini 'ilahlar' olarak adlandıranlar varsa, "Tanrı'nın kutsayıp bu dünyaya gönderdiği" (Eski Antlaşma hakimleri Tanrı'nın kutsamasıyla dünyaya gönderilmemişlerdi) kişinin Ken-

disine 'Tanrı'nın Oğlu' demesi de doğru olurdu. İsa, gerçekten de, ölüleri diriltmekle, sonsuz yaşam vermekle, yaradılışın günahlarını yüklenmekle; yaradılışı değiştirmekle (suyu şaraba çevirmekle, fırtınayı durdurmakla) Baha'nın işini yaptığını kanıtlamıştır.

Mesih İsa'nın Bilgisi "Sınırlıydı"

Bir insan olarak Mesih İsa sınırlı bilgiye sahipti. İkinci gelişinden bahsederken şöyle der: "O günü ve o saati, ne gökteki melekler, ne de Oğul bilir; Baba'dan başkası bilmez" (Markos 13:32). Daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi, 'kul özünü alan' Mesih insan olarak Kendisine değil, Baba'ya güvenerek yaşamayı seçmiştir. Örneğin, bazı ayetlerde şöyle demiştir: "...Oğul Kendiliğinden birşey yapamaz" (Yuhanna 5:19). "Ben Kendiliğimden hiçbir şey yapamam" (Yuhanna 5:30). "Ben her zaman O'nu hoşnut edeni yaparım" (Yuhanna 8:29). "Bende yaşayan Baba, Kendi işlerini yapıyor" (Yuhanna 14:10).

Mesih İsa insan şeklindeyken, döneceği saati bilmediğini söylediğinde, kul özünde bulunmasının getirmiş olduğu sınırlamalardan dolayı böyle söylemiş olabilir. Mesih İsa'nın bu şekilde konuşması, Tanrı'ya eşit olmadığından değil, tüm tanrısal ayrıcalıklarını kullanmayı seçmemiş olduğundan dolayıdır.

"Tanrı'dan Başka İyi Olan Yoktur"

Bir gün bir adam Mesih İsa'ya, "İyi Öğretmen..." diye yaklaştığında İsa adamın sözünü kesip, "Bana neden iyi diyorsun, iyi olan tek biri var, O da Tanrı'dır" (Markos 10:17-18) demiştir. Burada ilk akla gelen, Mesih İsa'nın tanrısallığını reddetmekte olduğu olabilir. Hayır, reddetmiyordu. Tersine tek iyi olanın Tanrı olduğu gerçeğini vurguluyordu. Kutsal Yazılar oldukça açıktır; İsa 'günahsız,' 'kutsal,' 'masum,' 'doğru,' 'günahkarlardan ayrılmış,' ve 'bozulmamıştı' (Elçilerin İşleri 3:14; 2. Korintliler 5:21; İbraniler 4:15; 7:26; 1. Petrus 2:22; 1. Yuhanna 3:5). Tüm iyilik standartlarına göre, İsa Mesih gerçekten de 'iyiydi.' O halde İsa, Tanrı'yla Tanrı'nın 'iyilik' niteliğini paylaşmıştır.

Mesih İsa'nın bu adamın yaklaşımına böyle bir karşılık vermiş olmasının nedeni, bu adamın Mesih'in kim olduğunun derinliğini anlamasına yardımcı olmak olabilir. Mesih İsa bu adama Tanrı'dan başka hiç kimsenin iyi olmadığını söyledikten sonra, tüm malını satıp, Kendisini izlemesini söylemiştir. Mesih İsa'nın, 'Tanrı'yı izle' değil 'Beni izle' dediğine dikkat ediniz. İlk izlenimlerin tersine, bu ayet Mesih'in tanrısallığına güçlü bir destektir.

Sonuç olarak, hemen hemen bütün karşıt tartışmalar, Filipililer 2:6-11'de anlatılan Mesih İsa'nın iki doğaya sahip olduğu (insansal ve tanrısal) öğretişinin yanlış anlaşılmasından dolayı, İsa'nın Tanrı olduğunu reddetmekteydi. Mesih İsa Tanrı ve insan olarak 'iki şekilde varolmuştur' (ayet 6 ve 7). Birinci doğası Tanrı'yla 'eşitliğini,' ikinci doğası ise 'mütevazi' doğasını gösterir. Hemen hemen bütün ayetler, Mesih İsa'nın Baba Tanrı'ya eşit olmadığını savunmak için kullanılıyordu ve bu nedenle, Tanrı'yla bir olmadığı söylenerek, Tanrı'nın göklerdeki yüce konumuyla İsa'nın 'mütevazi' doğası karşılaştırılıyordu. Mesih İsa'nın, Baba Tanrı'yla olan yüce eşit konumunu, insan bedeni alıp insanların günahı için ölmek, ve dirildikten sonra yüce konumuna dönmek için bırakmış olduğu gerçeği göz ardı edilmektedir.

BÖLÜM 8

İSA MESİH SİZİN RAB'BİNİZ MİDİR?

Tüm kanıtları inceleyen bir kişinin, İsa Mesih'in tanrısallığına inanıp inanmayacağına karar vermesi gerekir. Kendilerine Mesih İnanlısı diyenlerin de kabul edeceği gibi, Mesih İsa yaşamış, ölmüş, gömülmüş ve dirilmiştir. İsa Mesih şöyle der: "Benim O olduğuma iman etmezseniz, günahlarınızın içinde öleceksiniz" (Yuhanna 8:24). Pavlus şöyle yazmıştır: "İsa'nın Rab olduğunu ağzınla açıkça söyler ve Tanrı'nın O'nu ölümden dirilttiğine yürekten iman edersen, kurtulacaksın" (Romalılar 10:9). Eğer Mesih Tanrı'ysa ve kurtuluş için O'nun tanrısallığına inanmak gerekiyorsa, vereceğimiz karar çok önemlidir.

C. S. Lewis, inancından şüpheli bir arkadaşına (Arthur Greeves) yazdığı bir mektubunda, İsa Mesih'in tanrısallığının önemi üzerinde durmuştur:

> "Bence büyük zorluk şudur: Eğer O Tanrı değilse kimdi veya neydi? Matta 28:19'da şu önemli formülü görüyoruz: 'Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adıyla...' Kimdir bu 'Oğul'? Kutsal Ruh bir insan mıdır? Eğer değilse, O'nu 'gönderen' bir insan mıdır (bkz. Yuhanna 15:26)? Koloseliler l:17'de Mesih her şeyden öncedir

ve herşey O'ndadır. Bu nasıl bir insandır? Yuhanna'nın birinci bölümünde anlatılan o muhteşem açıklamadan bahsetmeyeceğim. Daha az açık olan bir ayete bakalım. Kudüs için ağlarken neden birdenbire şöyle demiştir?: 'İşte bunun için size peygamberler, bilge kişiler ve dinbilginleri gönderiyorum' (Matta 23:34). Bu kişi için kim, Tanrıdır veya delidir diyebilir? Günahları bağışlayan bu kişi kimdir? Peki ya Markos 2:18-19'a ne demeli? Nasıl bir insan, oruç gibi bazı gereklilikleri istediği zaman geçersiz kılabilir? Okul yöneticilerinin dışında okulun tatil olduğunu kim söyleyebilir?

Mesih'in tanrısallık konusu, çözülmesi gereken bir problem değil, üzerini kaplayan ağların açılması gereken bir konudur. Tabii ki bu ayetlerin geçerliliğini reddedebilirsin, fakat o zaman ben de bu oyunu oynayıp, senin savunduğun noktalar için aynı iddiada bulunabilirim! Tanrı denenemez denildiğinde, ben bunu açık bir gerçek olarak görürüm. Tanrı ölemeyeceği gibi denenemez de. Mesih yeryüzüne, Tanrı'nın isteğini yapıp acı çekmek üzere gelmiştir. Tanrı, Tanrı olarak gelip, Mesih'in beden alarak yapmış olduğu bu görevi yapmazdı. Eğer Mesih'in tanrısallığını kaldırırsan, Mesih İnancı'ndan geriye ne kalır? Yeni Antlaşma'da beyan edilen bir insanın ölümü, nasıl olur da tüm insanları etkileyebilir?" [1]

İşte esas nokta da budur. Hiçbir insan, tüm insanlık üzerinde özel bir etkide bulunamaz. Tanrı'nın hiçbir benzeri, insanları tatmin edemez.

Mesih İnancı'nın dayandığı temel nokta olan kurtuluşumuz, İsa Mesih'in sadece bir insan olmasma değil, Tanrı olmasına dayanır. Kurban kuzusu olarak işkence edilen, çarmıha gerilip öldürülen ve gömülen kuzunun, sürüden birisi olması gerekiyordu. Tanrı, bizim kardeşimiz olma durumunda değildir, fakat Tann'nın Oğlu bizim kardeşimizdir.

Mesih'in tanrısallığını reddedenlerin çoğunluğu, Üçlübirliği veya Mesih'in iki doğasını 'olanaksız' veya 'mantıksız' olduğu için

reddetmektedir. Onlara göre; 'Tanrı bir çarmıha çivilenemez...' 'Tanrı Ruhtur' veya 'Tanrı Kendisini Kendisine sunmaz' ya da 'Tanrı beden alıp doğamaz.' Bu sözleri söyleyenler, Oğul'un kul özünü almakla Kendisini Baba'ya sunmuş olduğunu ve Baba Tanrı için olanaksız olan hiçbir şey olmadığını göz ardı etmektedirler.

'Mantıklı' veya 'olabilir' gibi kavramların, Tanrı'nın göstermiş olduğu şeyleri yargılamasına izin vermemeliyiz. Buradaki konu bizim ne kavrayabileceğimiz değil, Tanrı'nın ne söylediğidir.

İncil'i okuduğumuzda, İsa'nın insanlardan üç temel tepki almış olduğunu görüyoruz: nefret, şaşkınlık ve saygı... O'nun iddialarını anlayanlar, oldukları gibi kalamamışlardır. İsa Mesih, tüm insanların Kendisini ya kabul etmelerini, ya da reddetmelerini ister.

Mesih İsa'yı üç kere reddetmiş olan Petrus, İsa'nın kul özü almış Mesih olduğuna inandığından dolayı şehit edilmiştir. Mesih Petrus'a, kim olduğunu sorduğunda Petrus şöyle beyan etmiştir: "Sen yaşayan Tanrı'nın Oğlu Mesih'sin" (Matta 16:16). Petrus'un cevabına karşılık veren Mesih İsa, Petrus'un sözlerini kabul edip şöyle demiştir: "Ne mutlu sana, Yunus oğlu Simun! Bu sırrı sana açan insan değil, göklerdeki Babam'dır" (Matta 16:17).

Mesih İsa'nın dirilişinden şüphe etmiş olduğu için, genellikle Tomas'tan 'şüpheci Tomas' diye bahsedilir. Sonunda, dirilişten sonra Mesih'i gören Tomas O'na tapınarak; "Rab'bim ve Tanrım!" (Yuhanna 20:28) demiştir.

0 zamandan beri, yüzyıllar boyunca Mesih İsa'nın şu sorusuyla karşılaşan birçok kişi aynı şekilde bocalamıştır ve bocalamaktadır: "Benim kim olduğumu söylüyorsun?" Aşağıda gösterilen şemada üçlü bir açıklamayla yüz yüze geliyoruz:

Yukarıdaki şemanın daha geniş bir açıklaması için "Evidence That Demands a Verdict" (Hüküm Gerektiren Bir Kanıt - Bölüm 7) ve "Marangozdan da Öte" (Bölüm 2) adlı kitaplara bakınız. Mesih'in tanrısallığını destekleyen daha geniş bir tarihi açıklama için "The Resurrection Factor" (Diriliş Faktörü) adlı kitabı okuyunuz.

Peki ya siz ne durumdasınız? Mesih'in kim olduğunu düşünüyorsunuz? Sadece bir din mensubu musunuz, yoksa Oğlu İsa Mesih aracılığıyla yaşayan Tanrı'yla kişisel bir ilişki içerisinde misiniz? Karar vermeye istekli olanlar için, Mesih'in tanrısallığına inancı destekleyen yeterince kanıt vardır. Tomas İsa'ya "Rab'bim ve Tanrım" dedikten sonra İsa şöyle karşılık vermiştir: "Beni gördüğün için mi iman ettin? Görmeden iman edenlere ne mutlu!" (Yuhanna 20:29).

BÖLÜM 9

BU KİTABIN YAZARLARI İSA MESİH'TEKİ YENİ YAŞAMI NASIL KEŞFETTİLER?

Bart Larson

Mesih İnancı'nın anlamını çocukken (pazar günleri aldığm kilise öğretişinden de öte) ünlü bir müjdeci olan Billy Graham'ı televizyonda izlerken anlamaya başladım. O zamana kadar, birçok Mesih İnanlısı'nın iki yüzlü veya garip insanlar olduklarını düşünüyordum. Dr. Graham'ın vaazını işitince, yüreğimde birşeyler olduğunu hissettim. Ne kadar öznel de olsa, Tanrı'nın varlığının odada benimle birlikte olduğunu hissedebiliyordum.

Dr. Graham'ın açıkladığı düşüncelerden birisi, Tanrı'nın tamamen pak ve günahsız olduğu ve bizlerin günahlı olduğumuz düşüncesiydi (örn. bilinçli veya bilinçsiz olarak, her birimiz Tanrı'ya karşı geldik ve O'nun yetkinliğinden yoksun kaldık). Kendimi, "Fakat hakim bey, öldürmemiş olduğum insanları göz önünde bulundurunuz!" diyen adamın durumundaymış gibi hissettim. Kutsal ve doğru olan Tanrı'nın karşısında, tamamen suçluydum ve günahlı doğamda bir değişiklik yapmadan, cenneti kirletmiş ve bozmuş olurdum.

Günahkâr olduğumu ne kadar çok reddettiysem, kendimi o kadar çok suçlu hissettim. Kendi standartlarıma göre bile yaşamadığımdan, Tanrı'nın standartlarına göre yaşamak benim için çok uzaktı. Dr. Graham konuşmasında, kiliseye gitmenin yeterli olmadığını söylemişti. Kiliseye gitmek, insanı Mesih İnanlısı yapmıyordu (seraya girmenin insanı çiçek yapmadığı gibi) ve gerçek bir Mesih İnanlısı olmak, pasif bir inanç değil, aktif bir inanç gerektiriyordu.

Niagara Şelalesi'nin üzerine çekilmiş gergin bir ipten sırtına yüklemiş olduğu yüz kiloluk bir kum torbasıyla geçen bir canbaz, izleyicilerden birine, "tekrar aynı şeyi yapabileceğime inanıyor musun?" diye sormuş ve izleyici de "Tabii ki!" diye karşılık vermiş. Bunun üzerine sırtındaki kum torbasını atan canbaz, "öyleyse sırtıma çık, tekrar deneyelim" demiş.

Gerçek inanç, Mesih İnancı'nın iddialarını sadece mantıksal olarak kabul etmek değildir. Mesih İnancı, ip üzerindeki canbaza güvenip, onun üzerine çıkmaya benzer. Kutsal Kitap'ın sözlerine güvenerek iman etmiyorsanız, inancınız Kutsal Kitap'ın temeline dayanmıyor demektir.

Bir yargıcın kızı, hızlı araba kullandığı için mahkemeye çıkarılmış. Duruşmanın sonunda, yargıç kızına en ağır para cezasını verdiğinde, herkes şaşırmış. Daha sonra oturduğu yerden kalkan yargıç, vezneye gidip, kızının para cezasını Ödemiş. Bu şekilde hem yasanın yerine gelmesi sağlanmış, hem de baba sevgisi tatmin olmuştur. Dr. Graham konuşmasında, Tanrı'nın aynı şeyi İsa Mesih'in kişiliğinde nasıl yapmış olduğunu şöyle açıkladı: "Tanrı, insan bedeni alıp, insanlık için ölmekle, bize olan sevgisini göstermişti."

Dr. Graham, günahımızı itiraf edip Mesih'in bizim için öldüğüne ve dirilişine iman aracılığıyla, Tanrı'nın bağışlamasına kavuşacağımızı açıklamıştı. Tanrı'nın affını ne kazanabilir, ne de bedelini ödeyebilirdik. Kurtuluşumuz, Tanrı'dan gelen, ya kabul edeceğimiz ya da reddedeceğimiz bir armağandı.

Birkaç yıl Mesih İnancı'nı benimsemedim. Bunun nedeni, kendilerine saygı duyacağım bazı Mesih İnanlıları'yla karşılaşmamın oldukça zaman almış olmasıydı ve aynı zamanda halâ nasıl Mesih

İnanlısı olunacağı konusunda bilgi sahibi değildim. Fakat sonunda ogün geldi. Bir konuşmacı, oldukça uygun bir ortamda, nasıl Mesih İnanlısı olunacağmı açıkladı (Buna benzer diğer fırsatları utanma riskinden dolayı geri çevirmiştim. Bunun hiçbir işe yaramayacağından ve kendimi aptal yerine koymaktan çekmiyordum).

Böylece, lise öğrencilerine yönelik bir konferansta (Topeka, Kansas) sessizce dua edip Mesih'i yaşamımı yönlendirmeye çağırdım. Gerçekten de Mesih yaşamıma girmişti! Daha önce hiç hissetmediğim bir huzura sahiptim. Eskiden kalma tüm suçluluk nişlerim yok olmuştu ve yaşamak için yeni bir sevincim ve yeni bir sebebim olmuştu. Tanrı'nın gerçekten de duamı cevaplaması bana şaşılacak bir mutluluk vermişti. Tanrı benimle ilgilenmişti!

Bazı zamanlar, Mesih İnanlısı olduktan sonra bile, kendimi bir sepetin içinde Tanrı'nm kapısının önüne terk edilmiş ve Tanrı sevgi dolu olduğu için, beni içeri almak zorunda kaldığını hissediyordum. Şimdi böyle olmadığını biliyorum, çünkü Tanrı yüce sevgisiyle beni seçmiştir (Efesliler 1:4-5). Tanrı, gelecek olan herkese "gelin" diyor!

Sizinle ilgilenen ve Tanrı'nın sevgisini yaşamış bir kişi olarak yapabileceğim tek şey, sizleri kararsız kalmamaya teşvik etmektir. Tanrı sizi seviyor ve size olan sevgisini beden alıp, sizin için ölerek kanıtlamıştır. İşte Mesih'in doğumunun ve tanrısallığının sebebi budur ve Josh ile birlikte bu kitabı yazmamıza neden olumştur.

Josh McDowell[1]

Mesih İnanlısı olmadan önce Kutsal Kitap'ın tarihsel yönden güvenilir bir belge olmadığını, dirilişin tarihsel bir gerçek olmadığını ve Mesih İnancı'nın uygun bir alternatif olmadığını kanıtlama girişiminde bulundum. Yazdığım kitaplarda açıklamış olduğum kanıtları bir araya getirdikten sonra, dayandığım bazı noktaların ayakta duramadığını gördüm. Çünkü İsa Mesih gerçekten de iddia etmiş olduğu gibi, Tanrı'nın Oğlu'ydu.

Kutsal Kitap'ın ve Mesih'in tarihsel olarak güvenilir olduğu sonucuna varmam, içimde yoğun bir bocalamaya neden oldu.

Aklım bütün bunların doğru olduğunu söylerken, isteğim beni farklı bir yöne çekiyordu. Mesih İnanlısı olmanın, yer sarsıntısı gibi bir tecrübe olduğunun farkına vardım.

Yaşamımda suçlu olduğum açıktı. İsa Mesih, Kurtarıcı olarak ve benim günahlarım uğruna çarmıha gerilmiş olarak, beni Kendisine çağırıyordu. Beni davet edişi şöyleydi: "İşte kapıda durmuş, kapıyı çalıyorum. Eğer biri sesimi işitir ve kapıyı açarsa, onun yanına gireceğim" (Vahiy 3:20).

"Ancak, kendisini kabul edip, adına iman edenlerin hepsine, Tanrı'nın çocukları olma hakkını verdi" (Yuhanna 1:12). Su üzerinde yürümüş olması veya suyu şaraba çevirmiş olması, beni ilgilendirmiyordu. Gösteriş meraklısı birisinin yaşamımı fethetmesini istemiyordum. Aynı zamanda, akademik kariyerimi sürdürmek ve meslektaşlarım arasında edinmiş olduğum bilimsel kariyerime zarar gelmesini istemiyordum.

İşte karar noktasına gelmiştim. Aklım, Mesih İnancı'nın doğruluğunu söylerken, isteğim buna karşı çıkıyordu. Ne zaman şu coşkun Mesih İnanlılarının arasında bulunsam, içimdeki karmaşa daha da yoğunlaşıyordu. Kendinizi berbat hissettiğinizde, içinde bulunduğunuz mutlu insan topluluğunun sizi ne kadar çok rahatsız ettiğini anlarsınız. Onların mutluluğu karşısında kendimi sefil birisi gibi hissederek, orayı terkederdim.

Öyle bir noktaya gelmiştim ki, akşam saat 22:00'da yattığım halde, ancak sabahın dördüne doğru uyuyabiliyordum. İsa'yı aklımdan çıkarmam gerektiğini biliyordum, yoksa aklımı oynatacaktım.

Yeni Yaşamın Başlangıcı

Aklımı açıp, üniversitenin ikinci yılındayken 18 Aralık 1959'da, akşam saat 20:30'da bilimsel olarak ikna olduktan sonra, Mesih İnancını benimsedim.

Birisinin "Nasıl biliyorsun?" sorusuna "Ben oradaydım" karşılığını verdim.

O akşam dua ettim. Tanrı'nın diri Oğlu İsa Mesih'le kişisel bir ilişki kurmak için, dört şey için dua ettim. Belirli bir zaman süreci içinde, bu ilişki yaşamımı değiştirdi.

İlk olarak şöyle dua ettim; "Rab İsa, çarmıhta benim uğruma öldüğün için sana şükrediyorum." İkinci olarak ise şöyle devam ettim; "Yaşamımda Seni hoşnut etmeyen şeyleri itiraf ediyorum ve beni bağışlayıp günahtan arındırmanı diliyorum." (Kutsal Kitap'ta, "Günahlarınız kızıl da olsa, kar gibi bembeyaz olacaklar" [Yeşaya 1:18] diye yazılmıştır). Üçüncü olarak, "Hemen şu anda bildiğim en iyi şekilde, kalbimin ve yaşamımın kapısını sana açıyor ve Kurtarıcım ve Rab'bim olarak Sana güveniyorum. Yaşamımın kontrolünü eline al. İçimi değiştir. Ve beni olmamı istediğin gibi bir kişi yap" diye dua ettim.

Dua ederken söylediğim son söz ise şuydu: "İmanla yaşamıma geldiğin için teşekkür ederim." Bu iman, Kutsal Ruh'un göstermiş olduğu kanıtlara, tarihsel gerçeklere ve Tanrı'nın Sözü'ne dayanıyordu.

Eminim ki, dindar insanların ilk kez Mesih İnancı'nı kabul ettiklerinde bahsettikleri "şimşek akımını" duymuşsunuzdur. Ben dua ettikten sonra, hiçbir şey olmadı. Gerçekten de hiçbir şey olmadı. Hatta karar verdikten sonra kendimi daha kötü hissettim. Kusacağımı sandım. İçimden hastalandığımı düşünüyordum.

Kendi kendime, "Olamaz, McDowell, neyin içine girdin şimdi?" diye soruyordum. Gerçekten de en uç noktaya kadar gelmiş olduğumu hissediyordum ve bazı arkadaşlarım da benimle aynı fikirdeydiler.

Yaşamımdaki Değişmeler

Fakat Rab'be gelişimin ilk altı ayından sonra, yanlış bir karar vermediğimin bilincindeydim. Yaşamım değişmişti.

Bir üniversitenin tarih bölümü başkanıyla tartışırken, ona yaşamımın değiştiğini söyledim. Benimle alay edercesine bana şöyle dedi: "McDovvell, Tanrı'nın gerçekten de 20. yüzyılda yaşamını değiştirmiş olduğunu mu söylüyorsun? Hangi yönlerden?" Kırkbeş dakika boyunca değişiklikleri anlattıktan sonra, "tamam bu kadarı yeterli" diyerek beni susturdu.

Akılsal Huzur. Yaşamımdaki değişiklikleri anlatırken açıkladığım değişimlerden birisi de yorgunluğumdu. Her zaman dolu olan bir kişiydim. Ya kız arkadaşımla zaman geçiriyor ya da beş para etmez etkinliklere katılıyordum. Aklım öyle meşgul ve karmaşa içindeydi ki, ders çalışmaya ve düşünmeye fırsat bulamıyordum.

Fakat yaşamımı Mesih'e adadıktan birkaç ay kadar sonra, aklımda bir çeşit huzur vardı. Yanlış anlamayınız. Aklımdaki karmaşanın yok olmasından bahsetmiyorum. İsa Mesih'le olan ilişkimde karmaşanın yok olmasını değil, karmaşaya nasıl yaklaşılacağını gördüm. Bu huzuru dünyadaki hiçbir şeyle değişmem.

Öfkenin Kontrolü. Yaşamımda değişme gösteren diğer bir yön ise öfkemdi. Bir kişinin bana yan gözle bakması, beni çileden çıkarmaya yetiyordu. Bu yüzden üniversitenin birinci yılındayken birisini az daha öldürüyordum. Hala bu kavgadan kalan yara izlerini taşıyorum. Öfkem benimle öyle özdeşleşmişti ki, bilinçli olarak öfkemden kurtulma arayışında değildim.

Mesih'e iman etme kararımdan bir gün sonra, içimdeki öfkenin tamamen yok olduğunu farkettim. Ve Rab'le olan yirmi dört yıllık yürüyüşüm boyunca, sadece bir kez öfkelendim.

Nefret Ettiğim Kişi

Yaşamımda hoşuma gitmeyen başka bir yön daha vardı. Bu konudan bahsediyorum, çünkü birçok kişinin, yaşayan diri Mesih aracılığıyla yaşamlarında aynı türden bir değişime gereksinimleri olduğunu biliyorum. Yaşamımda hoşuma gitmeyen bu yön; içimdeki nefretti.

Yaşamım bir sürü nefretle doluydu. Dışa görünür şekilde değil, içimde oluşan bu nefret beni insanlardan, olaylardan ve diğer şeylerden nefret etmeye yönlendiriyordu. Birçok kişi gibi ben de kendimi güvensizlik içinde hissediyordum. Ne zaman kendimden farklı birisiyle karşılaşsam, o kişiyi kendime tehdit olarak görüyordum.

Yeryüzünde herkesten çok nefret ettiğim kişi babamdı. Ondan iğreniyordum. Babam kasabamızın sarhoşu unvanına sahipti. Eğer küçük bir kasabadansanız ve babanız alkolikse, herkes sizden bahseder.

Herkes biliyordu. Lisedeki arkadaşlarım bana gelip, babamla alay ediyorlardı. Ve bunun beni rahatsız etmediğini sanıyorlardı. Dıştan gülüyordum fakat içimden ağlıyordum. Bazen annemi gübrelikte yatarken buluyordum. Babam tarafından dövülmüş ve düştüğü yerden kalkamamış durumda oluyordu.

Eve arkadaşlarımız geldiğinde babamı alıp ahırda bağlar ve arabayı da başka bir yere park ederdim. Böylece, utanmamak için, arkadaşlarımıza babamın bir yere gitmek zorunda olduğunu söylerdim. Benim babamdan nefret ettiğim kadar, hiç kimsenin başka birisinden nefret edebileceğini sanmıyorum.

Nefret Sevgiye Dönüşüyor

Mesih'e iman ettikten beş ay kadar sonra, İsa Mesih aracılığıyla Tanrı'dan gelen bir sevgiyle babam için sevgi duymaya başladım. Bu sevgi, içimdeki nefreti tamamen ortadan kaldırmıştı. Bu sevgi o kadar güçlüydü ki, babamın gözlerine bakıp, "Baba, seni seviyorum" dememi sağlayacak güçteydi. Gerçekten de artık babama karşı sevgi duyuyordum. Yaptığım bazı şeyler onu oldukça şaşırtmıştı.

Özel bir üniversiteye geçiş yaptıktan sonra, ciddi bir otomobil kazası geçirdim. Boynumdaki alçıyla eve götürüldüm. Babamın odama gelip, "Benim gibi bir babayı nasıl sevebilirsin?" sorusunu hiç unutmayacağım. Ona, "Baba, altı ay önce senden iğreniyordum," dedim. Daha sonra ona İsa Mesih'le ilgili varmış olduğum sonuçları anlattım.

"Baba, Mesih'in yaşamıma girmesine izin verdim. Tam olarak açıklayamasam da, bu ilişkinin sonucu olarak tüm insanları oldukları gibi sevme ve kabul etme kapasitesine kavuştum."

Kırk beş dakika sonra, yaşamımın en muhteşem anlarından birine tanık oldum. Kendi ailemden, beni çok iyi tanıyan kişi olan

babam bana şöyle dedi: "Oğlum, eğer Tanrı, senin yaşamında yaptığını gördüğüm değişikliği, benim yaşamımda da yapabilirse, o zaman O'na bu fırsatı vermek isterim." Babam orada benimle birlikte dua edip Mesih'i yaşamına kabul etti.

Genellikle değişikler günler, haftalar, aylar ve hatta seneler alır. Babamın yaşamı gözlerimin önünde değişmişti. Sanki birisi uzanıp babamın içindeki ışığı yakmış gibiydi. Daha önce ve bu olaydan sonra, hiçbir zaman böyle hızlı bir değişim görmemiştim. O zamandan sonra babam sadece bir kez alkole el sürmüştür. Alkol dolu bardağı dudaklarına kadar götürmüş ve orada alkol yaşamını noktalamıştır. Bir daha da alkole el sürme gereksinimi bile duymadı.

İşe Yarıyor

Bir sonuca vardım. İsa Mesih'le olan bir ilişki insanın yaşamını değiştirir. Bilinçsizce Mesih İnancıyla alay edebilirsiniz. Fakat Mesih İnancı işe yaramaktadır. Mesih'e iman ederseniz, davranışlarınızı ve hareketlerinizi gözlemlemeye başlayınız, çünkü İsa Mesih yaşamınızı değiştirmekle meşguldür... Günahlarınızı bağışlamış ve suçlarınızı ortadan kaldırmıştır.

Seçim Size Kalmış

Mesih İnancı insanlara zorla kabul ettirilmeye çalışılan veya ite kaka kendisine bir yol edinmeye çalışan bir din değildir. Herkesin yaşamı kendisine aittir. Benim tek yapabileceğim şey, size öğrenmiş olduklarımı anlatmak olur. Bunun ötesi sizin kararınıza kalıyor. Eşim bu konuda şöyle diyor: "Mesih ölümden dirildiği için yaşıyor. Mesih yaşadığı için insanların yaşamına sonsuz olarak girme, onları affetme ve değiştirme yetkisine sahiptir."

Buradaki temel kavram diriliş faktörüdür. Mesih dirilmiştir.

Mesih İnancı Kişiseldir

Mesih'in iddialarına kişisel olarak nasıl karşılık verdiğimi sizinle paylaştım. Sizin de kendinize şu soruyu sormanız yerinde

olur: "Tüm bu kanıtlar benim için neyi değiştirir? Mesih'in çarmıhta benim günahlarım için ölmesi ve dirilmesi neyi değiştirir?" Bunun cevabını İsa en iyi şekilde şüpheci Tomas'a vermiştir; "Yol, gerçek ve yaşam benim. Benim aracılığım olmadan, Baba'ya kimse gelemez" (Yuhanna 14:6).

Mesih'in dirilişiyle ilgili tüm kanıtları temel alarak ve İsa'nın günahları bağışlama ve Tanrı'yla sonsuz bir ilişki sağlama armağanını göz önünde bulundurarak, kim akılsızca O'nu reddedebilir? Mesih diridir. İsa bugün yaşamaktadır.

Hemen şimdi dua ederek Mesih'e iman edebilirsiniz. Dua Tanrı'yla konuşmaktır. Tanrı yüreğinizi biliyor ve yüreğinizden gelenlerle sözlerinizden daha çok ilgileniyor. Daha önce Mesih'e iman etmediyseniz, hemen şimdi yaşamınızı O'na teslim edebilirsiniz.

Mesih'i yaşamıma davet etmek için ettiğim dua şöyleydi: "Rab İsa, sana ihtiyacım var. Günahlarım uğruna çarmıhta öldüğün için sana teşekkür ederim. Yaşamımın kapısını sana açıyorum ve sana kurtarıcım olarak güveniyorum. Günahlarımı bağışlayıp, bana sonsuz yaşam verdiğin için sana teşekkür ederim. Beni, olmamı istediğin gibi bir kişi yap. Sana güvenebildiğim için teşekkür ederim."

EK

MESİH'İN TANRISALLIĞI ÜZERİNE ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER

Bazı dini sistemlerin, İsa Mesih'in tanrısallığına nasıl yaklaştıklarını özetlemenin faydalı olacağına inanıyoruz. Bu konu üzerine daha ayrıntılı bir araştırma yapmak isteyenler, Josh McDowell ve Don Stewart'ın yazmış olduğu 'Handbook of Today's Religions' (Günümüz Dünya Dinleri El Kitabı) serisine başvurabilirler.

Agnostik

'Agnostik' kelimesi, iki bileşik Grekçe kelimeden gelir. 'A' olumsuzluk anlamı taşıyan 'yok, hayır' anlamındadır. 'Gnosis' kelimesi ise 'bilgi' anlamına gelir. Agnostiğin tanımını şöyle yapabiliriz: Tanrı'nın var olup olmadığınm bilinemeyeceğini iddia edenlere agnostik denir. Aynı şekilde, Mesih'in de Tanrı olup olmadığının bilinemeyeceğini iddia ederler.

Ateist

'Ateist' kelimesi de iki Grekçe kelimenin birleşminden türemiştir. Bunlar 'yok, hayır' anlamına gelen 'A' ve 'Tanrı' anlamına gelen 'theos' kelimeleridir. Ateistler Tanrı'nın olmadığına inanırlar.

Bahai

Bahai inancı, dünya tarihinde birçok dinin, insanları Tanrı'ya yönlendirmiş olduğunu öğretir. Tanrı başta İsa olmak üzere Buda'yı, Musa'yı, Krişna'yı, Zerdüşt'ü, Muhammed'i... vb. kullanmıştır. Bahailer Baha'u'llah'ın Tanrı'nın son peygamberi olduğunu ileri sürerler.

Üniter Birlik

Bay ve Bayan Charles Fillmore tarafından kurulan Üniter Hıristiyanlık Okulu, Hıristiyan Bilim inancına yakındır. Kişisel olmadığına inanılan Tanrı, 'Yaşam' veya 'Tanrısal İlkedir.' Günah; olumsuz düşünce, İsa; insan ve Mesih ise tanrısal fikir olarak tanımlanır. Kutsal Kitap'a alegorik (benzetme) bir kitap olarak bakılır. Üniterlerin Metafizik Sözlüğü'ne göre, Kutsal Kitap gerçeği ve uygun düşünmeyi öğrenmek için yorumlanabilir.

Bilim Kilisesi

Bilim Kilisesi, 'birşeyin nasıl bilineceğini bilme bilimi' veya 'uygulamalı din felsefesi' sloganlarıyla, Yahudi-Mesih İnancı geleneğinin dışında bir bilim kurgu dünyasına dayanmaktadır. Üçlübirlik veya Mesih'in tanrısallığı öğretişlerinin üzerinde durmaz. Bilim Kilisesi'nin kurucusu fantazi yazarı L. Ron Hubbard 'Dianetik: Modern Bilim' (1950) adlı bir kitabında teorilerini ve terapi tekniklerini tanıtır. Hizmetlerini ücret karşılığında veren bilim kilisesi tarafından kullanılan kavramlar ve prosedürler içinde, kendilerine has kelimeler yer alır.

Budizm

Sidharta Gautama (Buda) tarafından bir felsefe olarak ortaya atılan Budizm, Buda'nın ölümünden iki yüz yıl kadar soma, bazı izleyicilerinin onu tanrısallaştırmasıyla bir din haline gelmiştir.

Buda, sadece bir Öğretmen olmasına rağmen (Buda "aydınlanmış olan" demektir) kurtarıcı tanrı olarak tanıtılmıştır. Budistler, İsa'yı Buda'nın altında, bir ahlâk öğretmeni olarak görürler. Budistler Buda'ya dua ederler. Budizm'in temel Tanrısı kişisel değildir.

Birleştirme Kilisesi (Moonlar)

Birleştirme Kilisesi (Moonlar olarak adlandırılırlar) Koreli Sun Myung Moon tarafmdan kurulmuştur. İsa'nın Tanrı değil, Tanrı oğlu olduğu söylenir. Birleştirme Kilisesi, İsa'nın yeryüzüne ruhsal kurtuluş getirdiğini, fakat görevini tamamlayamadan öldüğünü öğretir. Sun Myung Moon, yeryüzüne fiziksel kurtuluş getirecek olan ve İsa'nın yapmakta başarısız olduğu görevi yapacak olan yeni Mesih olarak görülür. Kutsal Ruh, Baba Tanrı'nın dişi benzeri olarak görülür.

Eckankar

Paul Tvvitchell tarafından temeli atılan 'Eckankar' inancı, ruh yolculuğu bilimidir. Paul Tvvitchell bir 'peygamber, şifacı, ruh seyahatçisi' olarak görülür. Eckankar inancı, Batı Hıristiyanlığı'nın ve doğu dinlerinin karışımından oluşur. Bahai inancı gibi, Tanrı'nın tanınmasını sağlayan temel dinlerin doğruluğunu öne sürer. Eckankar, Kutsal Ruh'un 'Tanrısal Gerçeği' tanımamıza ve Tanrı'yı kavramamıza' yardımcı olduğunu iddia eder. İsa'dan 'Mesih bilincinde' olan bir insan olarak bahsedilir. Hinduizm'de olduğu gibi 'Yüce Varlık' olan Sugmad'ın, kendisini usta (İsa gibi) şeklinde veya 'guru' olarak gösterdiğine inanılır.

EST (Erhard Seminars Training - Erhard İlahiyat Eğitimi)

EST, günümüzde kendisine Wemer Erhard denen John Paul Rosenberg tarafından başlatılmıştır. Yüksek ücretli öğretim seminerleri, insanların gerçeklik üzerine olan düşüncelerini değiştirmek üzere programlanmıştır. EST mutlak kavramların

olmadığı bir felsefedir. Hüküm bildiren herşey doğrudur (ister iyi, ister kötü, ister yanlış olsun). Yanlış diye birşey yoktur (en azından kendi aklınızda). Herkes kendisinin tanrısıdır.

Hıristiyan Bilimciler

Mary Baker Eddy tarafından kurulan bu grup, Mesih'in sadece Tanrı'nın Oğlu olduğunu öne sürüp, Mesih'in tanrısallığını reddetmektedir. Hıristiyan Bilimciler 'İsa'nın' insan olduğunu, 'Mesih'in' ise şifa veren tanrısal bir düşünce olduğunu ileri sürerler.

Hare Krişna

Hare Krişna hareketinin temeli Hinduizm'e dayanır. Hare Krişna'nın Kutsal Kitapı, Hindistan'ın Vedik Edebiyatı'nın (Kutsal Yazılar) toplamıdır. Krişna, 'Yüce Tanrı'nın Kişiliğidir', herşeyi bilir ve her şeyin sebebidir. Hinduizm'de de olduğu gibi, Krişna inancı da çok tanrılıdır. Dünyanın kişisel olmayan ruhu olan Brahma ('Tanrı'ya' derece olarak en yakın olan) en yüce Krişna varlığı olarak, kendisini milyonlarca tanrı şeklinde göstermiştir. Krişna'ya 'Rab' olarak hitap edilir ve Krişna'ya inananlar ona, Rab olarak dua ederler. Çeşitli zamanlarda insan olarak görünmüş olduğuna inanılır (Buda'nın, Krişna'nın beden almış şekli olduğu söylenir). Mesih İnancı'nın Tanrı ve Mesih kavramlarına inanılmaz.

Hinduizm

Hinduizm, Hindistan'ın göçebe söz geleneği ve kutsal yazılandır ('Veda' adıyla anılır). Belirli bir kurucusu yoktur. Evrenin ardında dünyayı çevreleyen ruh olarak görülen Brahma, kendisini doğada olan fakat kişisel olmayan milyonlarca tanrıda gösterir. Her şeyi Brahma'nın bir parçası olarak gören (ağaçlar, vb.) Hinduizm, panteist (çok tanrılı) bir dindir. İsa'nın, diğer kişilerden biraz daha fazla Brahma'nm özel bir görünümü olduğuna inanılır. Herkes Brahma'dan ayrılmış ruhlardır (atman). Hinduizm'e göre, yaşamın temel amacı Brahma'yla birleşmektir.

İ-Çing

İ-Çing, Değişimler Kitabı anlamına gelir. İ-Çing kitabının kullanımıyla, ruhsal yön arama yöntemi oldukça karmaşıktır. Köken olarak Çin kökenli olan İ-Çing, Mesih'in zamanından biraz öncesine kadar gelebilmiştir. Konfüçyanizm ve Taoizm üzerinde büyük bir etki yaratmıştır ve Doğu dinleri ve tarikatlarının yanısıra, belirli dini bağları bulunmayan gençler arasında da popüler olmaya başlamıştır.

İslâm

İslâm, tek Tanrı inancına sahip bir dindir. Bu dine inananlar 'Müslüman' olarak adlandırılır. Adem, Nuh, İbrahim, Musa vb.'nın yanı sıra, Mesih İsa da peygamber olarak görülür. Mesih İsa'nın Yeni Antlaşma'daki açıklamaları, Müslümanlarca sahte veya tarihsel olarak geçersiz kabul edilir (örn. Çarmıhta İsa'nın değil, Yahuda İskaryot'un öldüğüne inanırlar). İslamiyet'in kurucusu olan Hz. Muhammed'in, Allah'ın en yüce peygamberi olduğuna inanılır.

Jainizm

Kurucusu Mahavira olan Jainizm, Hinduizm'den türemiş olan bir doğu dinidir. Yüce bir varlığa inanmaz. Kendisini dünya nimetlerinin zevklerinden çekmiş olan, şiddet taraftarı olmayan, içindeki olumsuz "karma"dan (ruha yapışmış olan kötülükler) kurtulmaya çalışan Mahavira, Jainislerce kurtarıcı olarak görülür. Jainistler kendilerini dünyaya bağlayan herşeyden ve tüm zevklerden dışlarlar.

Konfüçyanizm

Konfüçyüs'ün isminden olayı 'Konfüçyanizm' olarak adlandırılan bu akım, dinden çok bir Çin felsefesi ve politik bir sistemdir (fakat yine de dağlara, nehirlere, atalara...vb. tapınmayı teşvik eder). Konfüçyanizm sisteminde 'cennet' en yüksek ruhsal gerçektir ve 'Tanrı' yerine kullanılır. Konfüçyanizm, toplumun tüm katmanla-

rında sevgi, barış, yumuşak huyluluk gibi ahlâki değerleri teşvik eden, hümanistik bir inançtır. Olağanüstü olaylara pek önem vermeyen Konfüçyanizm, Yahudi-Hıristiyan inanışındaki gibi kişisel Tanrı kavramını reddeder.

Mormonlar

Mormon kilisesi, Joseph Smith tarafından kurulmuştur. Ölümünden kısa bir süre sonra, yerine kimin geçeceği üzerine ayrılıklar çıkmıştır. Mormonlar olarak bilinen ana bedendeki inanlılar, Brigham Young'ı yeni önderleri olarak tanımışlardır. Mormonlar, birçok 'Tanrıya' inanırlar. Tanrıların toplanmış olduğu bir konseyde, Tanrılardan biri olan Adem (Yaratılış'in ikinci bölümündeki gibi) insan oldu. Adem, bu gezegenin Tanrısıdır. İsa'nın 'Baba Tanrı' dediği kişi Adem'di (bkz. Journal of Discourses, Cilt. 1, sayfa 50-51). Mormonlar, tüm insanların ölümcül halden önce varolduklarına inanırlar ve Tanrı olmak için ilk olarak yapılması gerekenin, et ve kemik şeklinde beden almak olduğuna inanırlar. Mormonlar, ölümlü bedeninden önce, İsa'nın Şeytan'ın kardeşi olduğunu ve birkaç karısının olduğunu öğretirler. Tanrı'nın Eski Antlaşma'da kullanılan iki adı, Elohim ve Yehova, ayrı Tanrılar olarak görülür.

New Age (Yeni Çağ) Hareketi

New Age (Yeni Çağ) Hareketi, birçok din, politika, sosyal organizasyon veya hiçbir 'New Age' grubuyla bağlantısı olmayanların kullanmakta olduğu bir terimdir. Bu felsefenin ardınca giden birçok kişi, bu felsefenin temellerinin farkında değildir. Bununla birlikte, New Age Hareketi'nin bir kolu, Nisan 1982'de dünya çapında birçok gazeteye, Mesih'in yeryüzünde olduğunu ve yakında kendisini göstereceğini belirten bir ilan vermiştir. New Age Hareketi'nin bu kolu, Dünya Ruhu'nun (Budizm kökenli bir kavram) dünya tarihinde kendisini dört kez göstermiş olduğuna ve beşinci kez beden alışının, (Lord Maitreya) yeryüzünde olduğuna ve kendisini göstermek için uygun zamanı beklediğine inanıyorlardı.

Son Gün Azizlerinin Yeniden Düzenlenen Kilisesi

Bu kilise ve Mormonlar, Joseph Smith tarafından kurulmuştur. Her iki kilise de Mormon kitabına bağlıdır (Mormonlar birkaç kitabı daha kutsal sayarlar). Joseph Smith'in ölümünden sonra, Mormon kolu Brigham Young'ı, SGAYDK kolu ise Joseph Smith'in oğlunu izlemiştir. Joseph Smith'in oğlunu izleyenler daha tutucudurlar ve Joseph Smith'in Üçlübirliğe ve Mesih'in tanrısallığına inanmadığı açık olduğu halde, SGAYDK Mesih'in tanrısallığına ve Üçlübirliğe inanır. (Öldürülüşünden iki ay önceki bir konuşmasında Joseph Smith, bugün Mormanlar arasında kabul edilen, Baha'nın da İsa gibi bir insan olduğunu söylemiştir).

Sihizm

Nanak tarafından 1400'lerin sonlarına doğru kurulan Sihizm, Hinduizm'in bir koludur. Sihizm'e göre Tanrı şekilsizdir, bilinemez, yücedir ve tek güçtür. Hinduizm'in tersine Sihizm tek bir dindir ve Hinduizm'deki gibi birçok dini tapınış biçimi yoktur. Bununla birlikte, Hinduizm'de olduğu gibi, bireyin yaşam amacı Tanrı'y la bir olmaktır.

Spiritizm (Ruhçuluk)

Spiritizm, birçok ruhsal uygulamanın ve inancın geniş olarak sınıflandırılmış şeklidir (seanslar, falcılar, medyumlar, sihir, büyücülük, el falı okuyucuları, astrologlar, yıldız falcıları...vb.). Bu gibi uygulamalar ve inançlar binlerce yıldır süregelmektedir. Ruhçulukla uğraşan kişiye göre, çoğunluğu (hepsi olmasa da) Mesih'in tanrısallığını reddeder. Kutsal Kitap'ın öğretişine göre, Tanrı'dan başka şeylerden ruhsal yönlendirme arayanlar, kendilerini cinlere açmaktadırlar. Bu yüzden Kutsal Yazılar bu tür uygulamaları lânetlemektedir.

Şintoizm

Şintoizm, birçok tanrıya inanan bir Japon dinidir. Politik olarak Japonlar'ın yaşam biçimine bağlı olan Şintoizm, Budizm inançlarıyla uzlaşma içerisindedir (Şintoistler'in dini törenleri genellikle Budist rahiplerce yapılır). Şintoizm'in belirlenmiş dini inanç çizgisi yoktur, fakat Şintoizm birçok tarikata bölünmüştür.

Tanrı'nın Çocukları (Sevgi Ailesi)

Bu grup, takma adı Mo (Musa) olan ve peygamber olarak görülen David Brandt Berg tarafından kurulmuştur. Mo'nun, Mesih'in tanrısallığına inanıp inanmadığı yazılarında açıkça belirtilmemektedir.

Tanrısal Işık Misyonu

Guru Maharaj Ji tarafından kurulan bu hareket, Hindu kökenlidir. Bu öğretişe göre, Tanrı kendisini çeşitli büyük Ustalar aracılığıyla göstermiştir (İsa, Krişna, vb.). Maharaj Ji, bugün insanları gerçeğin bilgisine ulaştıracak yeni Usta olarak görülür.

Tanrı'nın Radyo Kilisesi

Herbert W. Armstrong tarafından kurulan bu kilise, oğlu Garner Ted Armstrong tarafından devam ettirilmiştir. Armstronglar, Mesih'in tanrısallığına inanırlar, fakat Kutsal Yazılar'm belirttiği biçimin dışmdadırlar. Onlara göre, bütün inanlılar ailesi Tanrı'yi oluşturur ('Öyleyse biz Tanrı olmalıyız!'). Üçlübirliğe inanmamaktadırlar.

Teosofi

Helena Balvatsky'nin başlattığı bu hareket, tüm dinlerin temelinin aynı olduğunu öğretir. Teosofi'ye göre ya kişisel olmayan

bir Tanrı, ya da Tanrısal İlke temeldir. Tüm dinlerin amacı sonunda Tanrı'yla birleşmektir. Blavatsky'ye göre, Mesih Tanrısal İlke'ydi ve İsa insandı.

Transandantal Meditasyon (TM)

T. M. Maharişi Maheş Yogi tarafından kurulmuştur ve Hindu kökenlidir. TM, yüzeysel olarak bir dinden çok iç huzura, rahatlamaya, meditasyona ve psikolojik bütüntüğe önem veren bir felsefedir. Bununla birlikte TM'nin dini öğretişleri ve törenleri, tamamen Hinduizm'in Batı uygulamasıdır. Mesih'in iyi bir ahlâk öğretmeni olduğu görüşü hakimdir.

Üniteryanizm (Tanrı'nın Birliği Taraftarları)

Bir din olarak görülen Üniteryanizm, Tanrı'yı değil insanlığı, hümanizmi temel alır. Bu kilisenin Tanrı, İsa, kurtuluş, Kutsal Kitap veya diğer teolojik öğretişler üzerine belirgin bir iman bildirgeleri yoktur.

Uluslararası Yol (The Way International)

Dr. Victor Paul Wierwille tarafından kurulan Uluslararası Yol inancı, İsa'nın günahsız bir insan, Mesih, Kurtarıcı, Tanrı Oğlu olduğunu fakat Tanrı olmadığını öğretir. Bu inancın izleyicileri Mesih'in varoluştan önce varolduğunu ve sonsuzluğunu reddederler. İsa'nın varoluşunun, Meryem'in rahmine yerleştirilmesiyle gerçekleştiğini ileri sürerler. Mesih'in tanrısallığını ve Üçlübirliği reddeden diğer grupların tersine 'Yol' üyeleri, Kutsal Kitap'in yazınsal bir yorumuna sahip olduklarını iddia ederler. (Böyle olduğuna göre, Kutsal Kitap'ın içeriğine de açık olmalıdırlar). 'Yol' Tanrı'nın kutsal olduğunu ve Tanrı'nm Ruh olduğunu öğretir, fakat onlara göre Kutsal Yazılar, Kutsal Ruh'tan (onlar 'kutsal ruh' olarak yazarlar) bahsederken, Tanrı'nın verdiği ruhsal bir armağandan bahseder.

Yehova Şahitleri,

Charles Taze Russell tarafından kurulan Yehova Şahitleri hareketi, Mesih'in varoluştan önce Tanrı tarafından yaratılmış bir 'tanrı' olduğu ve Tanrı'nın Mesih aracılığıyla dünyayı yarattığı öğretilir. Yani, İsa'nın beden almış olan günahsız bir ruh (bir 'tanrı') olduğu öğretişi verilir. Yehova Şahitleri'nin, Mesih'in tanrısallığıyla ilgili görüşleri, İznik Konseyinde Mesih'in tanrısallığını reddeden Arius'un görüşlerine yakındır. Kutsal Ruh'un da Tanrı olduğu kabul edilmez. Yehova Şahitleri'ne göre sadece Yehova Tanrı'dır.

Yahudilik

Yahudilik yüzyıllar boyunca birçok değişim geçirmiştir. Bir kişi, milliyetinden veya dininden dolayı Yahudi olabilir. Örneğin; bir kişi ateist veya agnostik olduğu halde, doğuştan Yahudi olabilir. Veya bir kişi doğuştan Yahudi olmadığı halde, Yahudi dinine geçip bir şekilde Yahudi olmuş olabilir. İlk Mesih İnanlıları Topluluğu, tamamen Yahudilerden oluşuyordu. Yahudilik ve Mesih İnancı bir birinden ayrı olamaz. İsa'ya, Mesih ve Rab olarak inanan birçok Yahudi (İbrani Mesih İnanlıları) Mesih İnanlısı mevcuttur.

Yahudiler'in çoğunluğu, yüzyıllar boyunca İsa'nın Mesih olduğunu reddetmişlerdir. Küçük bir azınlık, Eski Antlaşma'yi tam olarak doğru kabul etmelerine rağmen, birçok Yahudi halâ İbrahim'in Tanrısına iman etmektedir. Bazı Yahudiler İsa'nın iyi niyetli bir kişi veya iyi bir öğretmen olduğunu söyler. Bunun yanısıra birçok Yahudi ise, İsa'nın insanları aldatan bir dolandırıcı olduğunu söyler.

Zen Budizm

Zen Budizm, bireyin meditasyon yoluyla Buda-doğasını ve realitesini keşfetmesidir. Zen Budizm, Budizm ve Taoizm'in karışımından oluşur. Budizm'de de olduğu gibi, tanrısallık doğayla nite-

lendirilir. Tanrı, herşeyde bulunan, bilinçsiz ve kişisel olmayan bir özdür. Zen Budizm'in üyeleri, sanata ve estetiğe değer verirler. İsa'nın iyi bir ahlâk öğretmeni olduğu söylenir.

Zerdüştlük

Zerdüştlük, Hinduizm'de olduğu gibi Vedik geleneklerinden ve kutsal yazılarından ortaya çıkmıştır. Bu inancın kurucusu olan Zerdüşt, tek tanrı olan Ahura Mazda'ya ('Bilge Rab') tapınmayı vurgular. Bu nedenle, bu inancın dış görünümü tek tanrılıdır. Zerdüştlük, insanların ruhları için rekabet eden kutsal bir ruhun ve kötü bir ruhun varlığına inanır.

NOTLAR

BÖLÜM 1

1. Bu gerçekleri daha ayrıntılı belgeleri incelemeden kabul etmekte zorlananların Josh McDowell'ın yazmış olduğu "Evidence That Demands A Verdict" (Hüküm Gerektiren Bir Kanıt) adlı kitabı okumalarını tavsiye ederiz.

2. Bu kitap boyunca bazı anahtar kelimelerin veya açıklamaların önemini belirtmek için italik harfler veya tırnak işaretleri kullandık. Yeni Antlaşma'dan aktarılan tüm alıntılar Yeni Yaşam Yayınları'nın İncil çevirisinden alınmıştır (Basım: Ekim 1994). Eski Antlaşmadan aktarılan alıntılar ise 'Kitabı Mukaddes' çevirisinden alınmıştır (Kitabı Mukaddes Şti. 1989).

3. Robert Passantino, The Nature and Attributes of God, Costa Mesa, CA: CARIS, 1980, sayfa 3.

4. Passantino, The Nature and Attributes of God, sayfa 3.

BÖLÜM 2

1. C. S. Lewis. "What Are We To Make of Jesus Christ?" The Grand Miracle: Essays from God in the Dock. New York: Ballantine, 1983, sayfa 113.

2. Moulton Howard Turner'ın üç ciltlik Grammar of the Ne w Testament Greek adlı eserine, Grammatical Insights Into the Greek

New Testament adlı eseriyle katkıda bulunan Nigel Turner'a göre, Edinburg, İskoçya: T.&T. Clark, 1965, sayfa 15.

3. Herbert C. Leupold, Exposition of Isaiah, Cilt. 1, Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1968, sayfa 158.

4. Bruce M. Metzger, The Jehovah's Witnesses and Jesus Christ, Princeton, New Jersey: Theological Book Agency, 1953, sayfa 75.

5. F. F. Bruce, Answers to Questions, Grand Rapids: Zonder-van, 1973, sayfa 66.

6. F. F. Bruce, The Deity of Christ, Manchester, England: Wright's (Sandbach) Ltd., 1964, sayfa 25, 26.

7. O. P. Hogg ve W. E. Vine, The Epistles to the Thessalonians, Fincastle, VA: Scripture Truth Book Co., 1959, sayfa 24.

8. Lewis, Grand Miracle, sayfa 112

9. Lewis Sperry Chafer, Systematic Theology, Cilt. 5, Dallas: Dallas Seminary Press, 1948, sayfa 23.

10. A. T. Robertson, Word Pictures in the New Testament, Cilt. 1, Nashville, TN: Broadman Press, 1930, sayfa 268.

11. Robert Alan Cole, The Gospel According to St. Mark, Grand Rapids, MI: Erdmans, 1961, sayfa 67.

BÖLÜM 3

1. Mesih İnancı'nın görüşü tüm fiziksel varoluşu kutsal yapmaz. Panteizm'de (Tanrı herşeydir'), Tanrı'nın yaratmış olduklarını yok edersek, Tanrı'yı yok etmiş oluruz (Hindular'ın söylediği gibi eğer herşey illüzyon değilse). Bununla birlikte Hıristiyan bakış açısına göre, Tanrı yaradılışın içindedir (benzer değildir). Brahma inancında da, ('dünya ruhu') Brahma yaradılışın içindedir (Hinduların kutsal yazıları olan Veda'lara göre). Aralarında benzerlik olmasına rağmen birçok farklılık bulunmaktadır.

2. Robert Passantino, The Nature and Attributes of God, Costa Mesa, CA: CARIS, 1980, sayfa 6.

3. John F. VValvoord, Jesus Christ Our Lord, Chicago: Moody Press, 1969, sayfa. 29.

4. Thomas Schultz, 'The Doctrine of the Person of Christ With an Emphasis Upon the Hypostatic Union,' (theological diss., Dallas Theological Seminary, 1962) sayfa 194, 195.

5. Walvoord, Jesus Christ, sayfa 31.

6. Tanrı'nın Eski Antlaşma'daki görünüşünü daha iyi incelemek için Levvis Sperry Chafer'in yazmış olduğu Systematic Theology (Sistematik Teoloji) adlı eserinin 5. cildini okuyunuz (Dallas, Tex: Dallas Seminary Press, 1948), sayfa 31-33.

7. F. E Bruce, The Deity of Christ, Manchester, England: Wright's [Sandbach] LTD., 1964, sayfa 25.

8. G. Campbell Morgan, The Gospel According To John, Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell Co., n.d., sayfa 161.

9. William Barclay, The Gospel of John, Cilt II, Philadelphia: Westminster Press, 1956, sayfa 42-43.

BÖLÜM 4

1. C. S. Levvis, Mere Christianity (Temel Mesih İnancı), New York: MacMillan Publishing Co., 1943, 1960 baskısı, sayfa. 56.

BÖLÜM 5

1. Leon Morris, Studies in the Fourth Gospel, Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing Co., 1969, sayfa 50.

2. E. E. Hengstenberg, Commentary on The Gospel of St. John, Minneapolis, MN: Klock and Klock Christian Publishers, 1865, sayfa 270.

3. C. K. Barrett, The Gospel According to St. John, Philadelphia, PA: Westminster Press, 1978, sayfa 256.

4. Joseph H. Thayer, New Thayer Greek-English Lexicon, Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1977, sayfa 665.

5. C. S. Levvis, Mere Chritianity (Temel Mesih İnancı), New York: MacMillan Publishing Co., 1943, sayfa 65-66.

6. Strong's Exhaustive Concordance, Nashville, TN: Abingdon Press, 1890, sayfa 73.

7. Donald Guthrie, New Testament Theology, Dovvners Grove: Inter-Varsity Press, 1981, sayfa 275-278.

8. Gleason Archer, Encyclopedia of Bible Difficulties, Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1982, sayfa 323.

9. W. G. T. Shedd, Dogmatic Theology, Cilt I., İkinci Baskı, New York: Scribner, 1888, sayfa 312-313.

10. Thomas Schultz, 'The Doctrine of the Person of Christ With an Emphasis Upon the Hypostatic Union' Dallas Theological Seminary, 1962, sayfa 182.

11. Loraine Boettner, Studies in Theology, Grand Rapids, MI: William V. Eerdmans, 1947, sayfa 152, 153.

12. Schultz, 'Christ,' sayfa 181.

BÖLÜM 6

1. Birçok üniversite kütüphanesi Kilise Babalarının yazmış oldukları bu belgelerin İngilizce çevirilerine sahiptir. Konu üzerinde daha aynntılı araştırma yapmak isteyenler bu kaynaklara baş vurabilirler.

2. J. B. Lightfoot, 'Epistle of Polycarp to the church at Philippi,' The Apostoiic Fathers, Part II, New York: Macmillan and Co., 1889, Cilt 2., No. 3, sayfa 476.

3. Edgar J. Goodspeed, The Apostoiic Fathers: An American Translation, Ne w York: Harper & Row, 1950, sayfa 85.

4. Lightfoot, Fathers, Cilt. 2, No. 2, sayfa 572.

5. A.g.e., sayfa 569.

6. Kirsopp Lake, çeviri., The Apostoiic Father, Cilt 1, Cambridge, MA: Loeb Classical Library, Harvard University Press, 1965 sayfa 173+.

7. John Weldon, 'The Deity of Christ,' yayınlanmamış bir çalışma.

8. Irenaeus, Cilt 1, 4. Kitap, Ante-Nicene Chrisian Library: Translations of the VVritings of the Fathers, Alexander Robers and James Donaldson, çeviri, Edinburgh, Scotland: T.& T. Clark, 1869.

9. Daha ayrıntılı bir araştırma için bkz. Philip Schaff'm History

of the Christian Church adlı eserinin **II.** ve **III.** Ciltleri, Grand Rapids, MI: Eerdman's Pub., 1960

10. Mark Noll, 'How Much of a God is Jesus?—The Nicene Creed,' HİS, Nov. 74, sayfa 6-7.

11. A. H. Leitch, 'Deity of Christ,' Zondervan Pictorial Encyclopedıa of the Bible, Cilt 2, Merrill C. Tinney, general editör, Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1975, ikinci basım, 1977, sayfa 88.

BÖLÜM 7

1. Arthur W. Pink, Exposition of the Gospel of John, Cilt 3, Swengel, PA: Bible Truth Depot (I. C. Herendeen) 1945, sayfa 281, 282.

2. F. F. Bruce, The Deity of Christ, Manchester, England: Wright's [Sandbach] LTD, 1964, sayfa 24.

3. C. S. Lewis, Mere Christianity (Temel Mesih İnancı), New York: MacMillan Publishing Co., 1943, 1960 baskısı, sayfa 138.

4. Lewis Sperry Chafer, Systematic Theology, Cilt 5, Dallas: Dallas Seminary Press, 1948, sayfa 11, 12.

BÖLÜM 8

1. C. S. Lewis, They Stand Together: The Letters of C. S. Lewis to Arthur Greeves (1914-1963), Walter Hooper, ed., New York: MacMillan, 1979, sayfa 503.

BÖLÜM 9

1. Josh McDowell'ın tanıklığı bu kitapta olduğu gibi aşağıdaki kitaplarda da yayınlanmıştır. Bu kitapta yayınlanan tanıklığının bir kısmı aşağıdaki kitaplardan aktarılmıştır.

Evidence That Demands A Verdict (Hüküm Gerektiren Bir Kanıt) San Bemardino, CA: Here's Life Publishers, Inc., 1972, 1979, sayfa 104.

More Than a Carpenter (Marangozdan da Öte), Wheaton, İL: Tyndale House Publishers, Inc., 1977, sayfa 25-34.

Resurrection Factor (Diriliş Faktörü), San Bernardino, CA: Here's Life Publishers, Inc., 1981, sayfa 115-119.

KUTSAL KİTAP'TAN AKTARILAN AYETLERİN İNDEKSİ

YENİ ANTLAŞMA

ELÇİLERİN İŞLERİ

ROMALILAR

Tarih boyunca, Tanrı'dan geldiğini iddia eden kişiler olmuştur. Bunlar, Tanrı olduklarını veya Tanrı'dan bir mesaj getirdiklerini söylediler. Buda, Konfiçyüs, Socrates, Lao-tze ve daha binlercesi bugüne kadar pekçok iddiada bulundular. Ancak bir kişi var ki, Tanrı'dan geldiğini, Tanrı olduğunu ve getirdiği mesajın Tanrısal olduğunu kanıtlayabildi.

İşte bu kitap, bize İsa Mesih'in kişiliğini ve hayatını çok ilginç bir bakış açısından anlamamızı sağlayacaktır. İsa Mesih, Kurtarıcı olduğunu iddia etti. O, ölümü yendi. Karanlığı ve umutsuzluğu kaldırmak için bir adım attı. Bu zor günlerde O, izlenmeye değer bir önder ve Mesih'tir.

Hayatımızı tamamen O'na verebilir ve gerçek özgürlüğü kazanabiliriz.

ISBN: 978-975-8623-00-1
9 789758 623006